UBL: BKNOOG 297

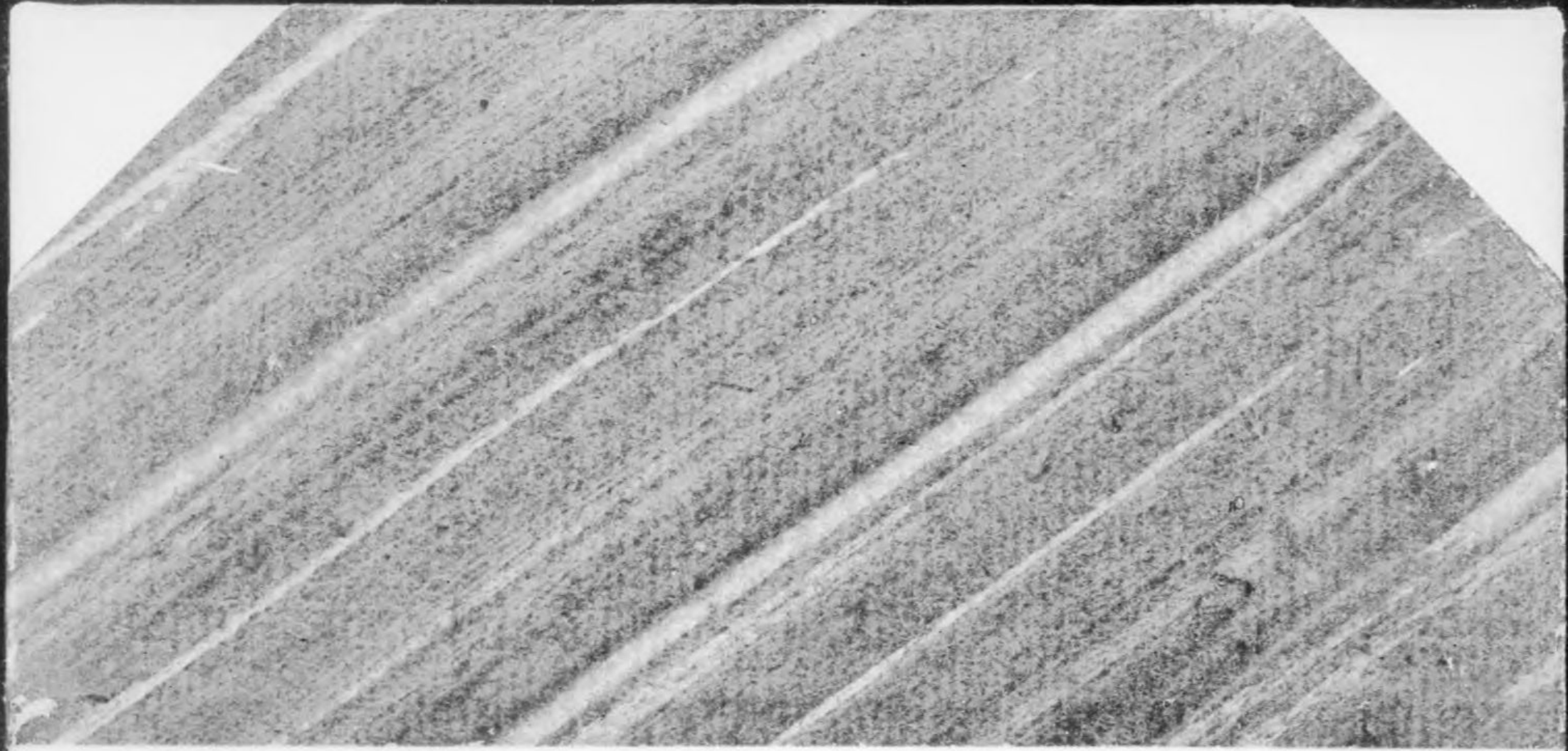

Boekenvogels
297.

Te AMSTELDAM,
By S. EN W. KOENE.

18297

DE GEEST VAN JAN TAMBOER,

OFTE

Uitgeleezene ſtoffe, voor Klucht-lievende Jonkheid.

EERSTE DEEL.

LETTERKUNDE LEIDEN

Te AMSTELDAM, by S. EN W. KOENE, Boekdrukkers, Boek- en Papier-verkopers, op de Linde Gragt, 1795.

Tot den LEEZER.

VErwondert u niet Leeſer, dat gy hier den Tytel van Jan Tamboers Geeſt ten toon ziet: Want alsgy deſe uitgeleſene ſtoffe doorſnuffelt, zult gy 'er met den Tytel eenige gelykmatigheid in vinde. En dewyl ſnakeryen geeſtiger voor den dag komen, alſſe van een ſnaak werden voorgeſtelt, dan van iemand, die zig voor ſo een niet en rekent, ſo zend ik u ook met deſe Grimatſemaker, iets dat wel in zyn Mars ſal voegen. Ziet 'er niet vies af al is het van een Jan Tamboer geſtelt; want d'een heeft ſommige gratie in 't Schryve, d'ander in 't ſpreken. d'Een weet hoe 't behoort, d'ander weet 't te doen. d'Een weet iets vreemts te verſinne, d'ander weet het actief uit te beelde. Men zegt, dat Lope de Vega; een zonderlinge Geeſt had, om Comeedien te practiſeeren, maar gebruikte hier toe een gauw Scribent: die, zo dra hy iets bedagt had, het zelven uit de Pen liet lopen. Zo verſcheidentlyk is dit. Een die de ſpeele digt, weetje zomtyds met uitſtekende Raſernyen, Jalouſyen, Vryagien, Quinkſlagen, Boerteryen en andere geeſtigheden te çieren; om dezelve Perſonelyk uit te beelden. In tegendeel, ſal ſomtyds een Toneel Speeider een uitſtekende Geeſt hebben, om 't Spel deftig na de natuur te ſpeelen, en ſal ſelfs geen bequaamheyt tot de Digt-konſt hebben, 't welk voornamelyk komt uyt de Gaven daar de Natuur, of van gedeelt, of van Misdeelt is? Want 't is met

al fulke dingen, gelyk onſen Puik-Digter van de Digtkonſt zeid:

Men raakt door 't School niet op Parnaſſus ſtetle ſporen,
Men maakt geen Digter; Neen, men word 'er een Geboren.

Myn dunkt dan, dat ik reeden heb, om dit geeſtig Lighaampje, een geeſtig Kleed aan te doen, en deſe klugtige Kortizaan, onder een beroemd Capitein van die bende te ſorteeren. Ten anderen, wie ſal my de vryheyt niet geven, om dit Kind met de naam van Tamboer te dopen? Gemerkt een Vorſt zig niet belgen ſal, dat een Bedelaar deſelve Naam aan zyn Kind geeft, die hy beeft. Namen zyn gemeen, alſſe niet oneigentlyk zyn. En Leſer, gy ſult bevinden dat dit Kind die Naam niet qualyk paſt: alſo 't om ſulks deſe naam gegeven is. Gelieſt dan dit, als 't u luſt, t'onderſoeken, en my niet te verdenken, dat ik myn tyd met deſen dingen doorgebragt heb. Want de Jeugd kan niet altyd de ſtadigheyt uitbeelden, Apollo moet al te met zyn Lier gebruyken. Zo verzet men 't Hooſd-zweer, in Pallas Schoo de Leerlingen 't Voorhoofd doet gloeijen en de bekommeringen, die den Koop-en Ambagtsman 't harte bevangen.

Maar wat is 'er tot dit A, B, Boekje, een Voorreden in Folio van noden, ik ſchey 'er uit.

uit. Den Leſer gelieft zig voor eerst met dit Geregtje vrolyk te maken.

Gy Leeſer zegt waar toe dees grillen,
Schryft iets dat waardig zy gepreſen:
Maar Vriend, wilt hier u Hooft van ſtillen,
Dat pryſt men. Maar dit wort geleſen,
De beſte Boeken blyven leggen,
Nu Onverkogt, zo is 't geſteld;
De Drukkers winnen, zo zy zeggen,
Aan Uilenſpiegel 't meeſte Geld.

DE GEEST VAN JAN TAMBOER.

Geestig antwoord van een Mof.

HEt gebeurde eens / als 'er eenige Spreeuwen in een Boek-winkel stonden / dat 'er een Mof in quam; Waer op een van de Schalken uytroer: Wat doet een Paul onder de Propheten; Hy komt antwoorde de Mof / om zyns Vaders Ezels op te soeken.

Uitleggingh van een Hoen.

Een Burger te Parys / hadde neffens zyn Vrouw en Kinderen een Cordeije of Minne-broeder ter maeltyd / en hebbende een Hoen opgedist / so versogt hy de Cordeije / dat hy 't Hoen soude ontginnen / de Minne-broeder hem excuseerende / zeide: Dat dit niet hem / maer de Patroon toquam / versoekt derhalven / dat men hem tot sulks niet versoeken soude. Den Hospes egter aenhoudende / zeide: Dat hy / als de geestelyke Patroon / het Hoen met een geestelyke Toepassing / naer de schrifture ontleden konde / en derhalven dit niet behoorde te weigeren: waer op de Geestelyke

lyke / ende dat hy daer aen moest / het Hoen aengreep ontginnende het selve / kapte eerst het hooft en daer na den hals af. Dit nu dus in de schotel leggende / so nam hy het hooft en leide het op een Teljoor van den Huis-waerd / dit past / zeide hy voor u / dewyl gy het hoofd van 't huis zyt; Daer na lei hy den hals voor de Vrouw zeggende: dit past voor u / dewyl gy de naeste van u Man en het onder-hooft zyt; Ten derden lei hy de beenen voor de Soons zeggende: Dat past voor u / vermits de Soons altoos op de been / ende alle vreemde plaetsen besoeken willen; Ten vierden leide hy de vleugels voor de Dogters zeggende: Dit past voor u / vermits de Dogters altoos gesint zyn hoog te vliegen / en in pragt en kleedinge boven andere uyt te steken. Ten laetsten nam hy het gantsche Lyf / en lei het voor hem zeggende: Het ligghaam past voor my: dewyl ik als het Corpus der Kerke gerekent worde. Hoe de Gis genoten hier over op haer neus sagen / dat hy hen so ryklyk / en haer so sober besorgt had / geef ik de Leser te denken.

Onvergeeffelyke Zonden.

Eener zyn Zonden gebiegt hebbende by den Priester / wiert van deselve gevraegt / of hy nu alles geopenbaert hadde / wat

hy weetens gedaen had. En dewyl hy 't slimst gezwegen had / so gaf hy een zugt / zeggende: gy vraegt my te veel / Heer Vader? Ik doe niet zei de Priester / zegget my slegts / al wat gy op u hert hebt / ik kan het u altemael vergeven. Ach! antwoorde de ander / dat ik dat wist / ik openbaerde 't u terstond. Dat doet zei de Paep / want ik verzeker u vergiffenis. Den ander dan zeide; Heer Vader / 't is op een tyd gebeurt / dat ik de zuyvere maegdeblom van een Nonne geplukt hebbe; O onvergeeffelyke zonden zei de Paep / daer is geen meerder grouwel / als Gods gehepligde te ontheiligen / en zey hy voort / waer hebt gy dat gedaen? In een hoekje van de Kerk antwoorde den ander / terwyl dat gy Predikte. O grouwel aller grouwelen / riep hy daer op. Ik gelove dat het helsche vuur onder u beyde gebrand heeft / doen gy die Godloosheyt pleegde. Ja dat dogt my al / sloeg d'ander daer op / want zy kost haer gat van hitte qualyk stil houden.

Aardig bescheyt van Paus Clemens.

Een Cardinael klaegde eens aen Paus Clemens de VII. dat seker konstige Schilder / hebbende het laetste Oordeel in een Capelle geschildert / met een hem (de Cardinael) heel aerdig na het leven geschil-

schildert / en neffens de Verdoemde in de Helle geplaetst had. Smekende derhalven ootmoedelyk / dat zyn Pausselyke Hg. geliefde te gebieden / hem daer stralks uit te verlossen / en van dien hoon te bevryen. Waer op de Paus antwoorde: Ik heb wel magt / om uit het Vagevuur te verlossen / maer niet uyt de Helle / want die eens in de Hel is / voor die is geen verlossing meer.

Aan den Bruidegom, die geen Bruiloftsdigten op zyn Bruiloft wilde hebben.

't Is wonder Bruidegom, dat gy van Digten hout,
Daar u nogtans u Bruid, om 't Digten heeft getrout,

Op een Ort en Boonkoper bankeroet speelde.

Is dese gefailjeert, ay wilt hemdog verschonen?
Hy heeft daartoe geen schult hy was toen in de bonen.

De verwaande Zot.

Zekeren Quibes / die altyd roemde van zyn grote geleerthey / voegde zig eens heel verwaendelyk in een hooge School / by den Professor / soekende daer mede by de Studenten in aensien te raken. Den Professor hem eens beyzoeken willende / quam met hem in reden van de vier Elementen / begeerende dat hy deselve eens agter malkander soude opstellen: Hy dan zeide; daer is de Lugt / daer is het Wa-

ter / daer is het Duur / en laet zien daer laet zien daer is / daer is / enz. De Professor ziende dat hy behaept stond / zeide: Nu / waer op staet gy? Ja / dat is waer: antwoorde den Tomp / ik had het al op myn tonge / maer ik kon 'er niet op komen / 't vierde zyn myn Schoenen.

De slegte Matroos.

DAer was een Matroos / heel eenvoudig en slegt / doch niet te min onwillig / deselve voer naer Oost-Indien; en om zyn hartneklighepd / al wyp wat in het quaed bladdje stond / zo dat hy ten laetsten het wyp wat verkerbende / verwezen wierd / voor de mast te staen / en van elk Bootsgesel (volgens het gemeene gebruik) een slag te ontfangen / daer het dikste vleys is / het welk niet geschiet op het bloote vel / maer op een dun broekjen datze dan altyd aen hebben: de verwezene dan ziende dat hy deze kost moeste uytstaen / zag eens heel bedruktelyk te rugge / het welk den Commandeur ziende zo vraegde hy hem / of hy daer iets tegen hadde? Willende zeggen: of hy ook meende dat men hem onregt deede: Neen Heere; antwoorde hy zeer eenvoudig / niet anders als een teerig Broekje / 't welke den Commandeur zo bewoog / dat hy voor deze reys hem nog vry schelde:

Aar-

Aardige Streek.

Demonart / een Liefhebber der Wysheit ziende op een tyd / een Plompaert in Scharlaken gekleet / beet hem zagtjes in 't oor; dit kleed droeg voor desen een schaep en het was en bleef een Schaep.

Aardige Redenslag van een Boer.

De Achtbaere Juffrouw Maria Heins / verhaelt in de voorreden van haer voorbeelden; dat een Boer gaende wandelen met een Heunonpt / quamen onder andere discoursen van Christus te redeneren. Den Boer dan vraegde aen d'ander; Voor wien houd gy Christus? voor myn Broeder antwoorde deser: en ik zeide de Boer daer op; houde hem voor myn Vader? So ben ik erfgenaem / en gy niet / want daer kinderen zyn / daer erven geen broeders.

Leerling.

Zeker Schryvent segt; Een sedig Menschje sal zyn eenvoudig als een Kind / beleeft en vriendelyk als een Jongeling / en ernstig als een bedaegt Man.

Iets anders.

Een Philosooph plag te zeggen: Als ik my met een Zot vermaken wil / zo behoef ik die niet verre te soeken / want ik heb om my self genoeg te vergeven.

Geestig Besluyt.

Een verwaten Mensch / ziende dat twee Soldaten malkander scherp bieden / liep daer tusschen om vrede te maken / maer wordende daer over selfs in 't hooft gewont / so wiert hy by den Barbier gebragt / dewelke siende dat hy seer gewont was / so wilde hy sien of syn harsenen ook gequest waren / maer terwyl hy sogt naer de hersenen / zeide een die daer by stond; gy soekt vergeefs na de hersenen / want so dese hersenen gehad hadde / so soude hy zig so ligt niet in een vreemde handel gestoken hebben.

Aardige Wisseling.

Een Edelman in Geneven / ziende een Boer voor by syn deur gaen / vraegde hem schers wijs / om welke tyd van 't jaer de Boeren het meeste pleisier hadde? In de Winter antwoorde de Boer? want als wy by het vuur zitten / so braden wy Kapen en Kastanien / en als wy 's avonds gegeten hebben / so gaen wy te bedde leggen en slapen den geheelen nagt onbesorgt door: Latende als dan de vuyle dampen door onse bovenste kleed van ons vliegen: Wat dunkt u van sulken leven? Wy dunkt / antwoorde den Edelman / gij moet na in maegschap van den Zwynen zyn. Waer vraegde den Boer wederom / om welke tyd van 't Jaer / hebt gy u meeste ver-

vermaek? In de Lente / antwoorde den Edelman / want dan is alles lustig en op zyn best. Zo zyt gy / zeide de Boer / van myn Ezels Maegschap / want die heeft in die tyd sulk een vermaek / dat hy nimmer van tieren en rasen ophoud.

De Ernstige Gek.

Zeker Vorst hadden een Gek ten Hoof / tot welken een Hoveling uyt boertery zeide: Ik zal u dood sticken. Den dweep hier over bang zynde / klaegden aen den Vorst in wat groot perykel hy was. Den Vorst hem troosten willende zeide: Weest slegts gerust / indien hy u om den hals brengt / so sal ik hem doen ophangen. Neen riep den Zot dat begeer ik niet / maer laet hem een dag van te vooren ophangen / eer hy my om 't leven brengt.

Potsig bescheyt van een Ezel-dryver.

Eenige Studenten / buiten de stad Napels wandelende ontmoeten een Boer / die op een Ezel reed; ende hoorende den Ezel yselyk schreeuwen / so beschrobden zy den Boer / dat hy zyn Ezel buiten de tyd van het jaer dus schreeuwen liet. Den Boer niet lomp / antwoort gantsch niet / buiten tyds / alduys te schreeuwen / maer als hem pmand van zyn Broeders of Na-vrienden ontmoeten / dan begint hy altyd van blydschap te schreeuwen / het zy buiten tyds of niet.

Iets op het zelve wit doelende.

Zeker Jongeling / van een Raetshop geschouden en gebroekt zynde / zei daer op; Ik begeer u niet wederom te schelden / maer dit moet ik u zeggen: Uwe haepren zyn wys en verstandig geweest / datze haer van zo een boos hooft hebben afgeschepden.

Vraag en Antwoord.

Een Venetiaen / willende een Duitscher beschimpen over haer Rykisdaelders / zo vraegde hy hem / in welk Land de Arenden twee hoofden hadden? Daer de Leeuwen? antwoordde de Duitser: twee vleugels hebben / ziende op 't Venetiaen wapen / 't geen een gevleugelde Leeuw voert / waer mede hy de ander betaelde.

Geestige streek van een Vrouw.

Een Spaens Ridder / niet min mild met zyn moed / als gierig met zyn geld / wiert van een Vrouw dese woorden tot een purgatie in gegeeven. Heer Ridder / zeide zy; gy soud de beroemste van 't Land zyn / indien gy de Riemen van u beurs tot u mond / en 't leer van u mond / tot u beurs gebruikte.

Geestig Oordeel.

Zeker geestig Quantje / zeide tegen een die eene lange Neus en geen Baert had / uw baert kan niet wassen; vermids hy te veel in de schaduw staet / en wegens de

de lengte van de Neus niet beschenen kan worden.

Waar aan men een Mensch kan kennen.

Zeker Geleerde zeide eens / aen dzie dingen kan men iemand regt beproeven / te weten: als men hem vertoont heeft / als hy dronken is / en als men Erfgoed met hem deelen sal.

Van Raad.

Guicciardin zeid / daer is in gewigtige zaken die 't algemeen raken / niet nodiger; en in eige zaken niet gevaerlyker / als anderen om Raed te vragen.

Nuttigheyt van het zwygen.

Guevara zeid / buiten en binnens Hoofs heb ik 'er veel door zwygen zien ter eeren / en door spelen tot schande komen.

Iets diergelyks.

De Poëet Ballay zeid; Wie zig ten Hoof wil houden / en in der Vorsten gunst wil geraken / die moeten een tyd lang blind / stom en doof zyn.

Een aardig Graf-schrift.

Over eenige jaren was hier ter land een Klok-luider / die zyn kost daer mede won / en zyn naem was Jan Lepel. Op een tyd de Klok luidende / so gebeurde het dat de Klepel van de Klok op zyn hooft viel sodanig / dat hy 't met de dood bestuuren moest. Zo wierde daer na dit versje op zyn Graft gehouwen.

Weer Leser wie gy zyt hieronder leit Jan Lepel,
Hy leefde van de Klok, en storrif van de Klepel,

Op een Spek verkoper, die een Tapper wierd.

Ei ziet dees Tapten eerst, nu gaat hy Spek verkopen
Op't leste sal de Zog nog met de Tap doorlopen.

Klugte Historie.

't Gebeurde op een tyd dat een Hollands Matroos Jan genaemt / nooit op Spanje gevaren hebbende / aldaer voor de eerstemael aenquam. En gelyk de Spanjaerts de Hollanders altyd Jan hieten (wyl hier de Joden Spek na roepen) so gebeurde het / als de Matroos daer voor by een Schoenmakers winkel wandelde / dat de Knegts begonden te roepen: Ho / Jan / Jan. Hy omziende bleef staen / en zeide; Hoe dus wel weet gy dat ik Jan heet? de Schoenmakers geen duits konnende / riepen vermits hy staen bleef / te meer: Jan / Jan. De Bootsgesel verwonderd staende / dat hy hier bekent was / hadde twee Kazen onder zyn arm / die hy mee van Holland gebragt hadde: en hebbende in zyn Vaderland noch een eenige Suster / die Ze heete / so seide hy indien gy myn zeggen kunt / hoe myn Suster heet / so sal ik u dese twee Kasen geven. De Knegts hem hozende pzebelen / begosten hem wat te bespotten / en

en dewyl de Spanjaerst wooxd Ze zeer gemeen is (gemerkt het in 't Nederduyts Ja te zeggen is) so gebeurden 't datse tot twee of dziemalen Ze riepen / 't welk den Bootsgesel horende / dagt niet anders of zyn Suster was mede by haer bekent; gebende haer dan / na zyn belofte de twee Kasen / die de Spanjaerds / sonder te weten waerom aennamen.

Twyffel geloof van een Boer.

Eenen Boer gelezen hebbende in 't Nieuwe Testament / van 't Miraculeus geloof / dat men / indien men het geloof hadde / Bergen soude konnen versetten en op de Zee wandele. Zo vzaegde hy aen de Pzedikant of men sulkie dingen nog wel konde doen. Waer op de Pzedikant ja antwoezde met dese byboeginge / maer gy moet voor al niet twyffelen / of gy sond u zelfs bedziegen: Laet my daer voor sorgen zeide de Boer; en tredende van een schuytje op het water / begon stralks te zinken. Dogt ik het niet / riep den Boer heel verbaest / dat ik in het Water soude sakken: Dogt ik het ook niet antwoozde den Pzedikant wederom / dat gy sulke gedagten sond hebben.

Aardig antwoord van een Beeldsnyder.

Zeker treffelyk Beeld Snyder / heel lelyke Kinderen krygende / nogtans schoo-

ne

ne Beelden Schilderende / wierd gevraegt hoe het quam / vermits hy sulke schadue Kinderen schilderden / nogtans sulke leelyke Kinderen maekte? Wel / antwoordde hy doet u dat vreemt dunken? Het eene werk doe ik by dag / maer het ander by nagt.

Geestig Vonnis van een Princes.

Zeker Kamenier / lust hebbende om te Ouwen / doch weinig versoek krygende / tokkelde en troggelde een van de Hovelingen so lang / tot dat hy haer eens op den Tabbart raekte / eenige tyd daer na merkende / dat des Hovelings kruid begost te werken / stond heel verlegen. Eyndelyk gevuilkte zy dese lisi; Zy gaet by haer Princesse / en klaegde en jammerde over eenig leed / het welke zy (om schyn van eerbaerheyt) niet en derfde openbaren: Mevrouwe egter ernstelyk weten willende / wat haer geschiet was; barst 't 'er ten laatsten uit / in sulker voegen / dat zy den gemelden Hoveling beschuldigde / haer verkragt te hebben / waer over zy ook ernstelyk begeerde / de geregtigheyt voldaen te hebben. Haere Hooghevt / wel weetende den heeten aerd / die in dese Kamenier woonde / dagt wel hoe dit verkragte toe gegaen was. Neemende dan in haer regterhand een Degen / die zy / om de Scheede vast hebbende / de Kamenier gebood / nyt de schee te trek-

trekken; het welk gedaen zynde / so hiel de Vorstinne de schee al heen en weder wiggelende in de hand; gebiedende de Kamenier / den degen daer weder in te steken. De Kamenier / dit niet konnende doen / zeide Mevrouwe; gy wiggelt te veel met de scheede; Ik kan 'er den degen niet in krygen / so soud gy ook gedaen hebben / zei de Princes / so sou des Hovelings degen u geen leed gedaen hebben.

Geestig Beschevt van een Boerin.

Zeker Boerinne / een Doctoor gehaelt hebbende / om den selve haer Mans Water te laten zien / vermits hy ziek gevorden was; so sag den Doctoor in het glas een reflexie speelen van een Wapen / dat in een Kam-glas geschildert was / in welk Wapen ook mede een wagen was / den Doctoor dat ziende en weer ziende / so vraegde de Vrouwe hem wat haren Man lette? Moeder antwoordde hy / u Man heeft een wagen in 't lyf. Ja antwoordde zy / dat geloof ik wel / ik heb deze morgen den disselboom nog in myne hand gehad.

Snaaks bedryf van een Schilder.

Eenen Schilder die / (naer den aerd van dat Volk) garen goede pleizier maekte / had op een tyd een Nigt / die de Kuid gevorden was; dese wist niet / ofze de Schilder wilde ter Feest nodigen / vermits hy

hy zyn winste doorbzengende/ altoos haer en berooit vooz den dag quam; en derhalven de Bzuyloft anticren mogte. Den Schilder gewaer wozdende/ dat ze hem ligte lyk soude t'huis laten: Schildert een week of twee geheel naerstig/ so dat hy/ een schranderen Geest zynde/ in die tyd/ ontrent twee of dzie hondert guldens overgewonnen hadden/ en doen tzeffelyk uytgedost/ op een schoon Paerd met een Knegt agter hem/ voozby de Bzuids huis quam ryden. Dese hem ziende/ spzake tegens hare Dzienden; Nu moeten wy onsen Conzyn ter Bzuyloft noden/ want hy hem/ trots de beste van 't Land/ daer op heest gereetz gemaekt. Den Schilder dan/ ter Bzuyloft genood/ en daer gekomen zynde/ so zetten hy zig fatsoenlyk neffens anderen aen Tafel; en terwyl d'anderen aten/ nam hy 't gebzaed so vet en smeerig als het was/ en wzeef het over zyn nieuwe kleederen zeggende: Eet Kleederen Eet/ want gy zyt genood en ik niet.

Belagchelyke Term van een Juffer.

Zeker Juffer/ haren Doctoz ten eeten hebbende/ hoozde hem met veele Hoofsche termen van het een en het ander redeneren. Zy hem garen-met gelyken Munt betalen willende/ en ziende dat des Doctozs hoedband wilde vallen/ vzaegde heymelyk aen

aen haer Knegt/ (dse de Latynsche Tael verstond/ wat een hoedband in het Latyn te zeggen was: de Schalk haer een pots schuldig zynde/ zeide haer/ dat het Veteztrum heete/ waer mede de Latynnisten het Mannelyk Lid benamen. De Juffer dan zeide: Heer Doctoz/ u Veretrum sal vallen. Neen Me-Juffer/ antwoozde hy: Hy is nog in goed postuur. Hoe de Disgenoten hier over lagten/ kan yder wel denken.

Bedrogen Trotsheyt van een Juffer.

Een spytige/ dog seer schoon en welhebbende Juffer/ wiert dagelyks niet alleen van veele Jongmans versogt; maer heymelyk gebzyt/ van Personen die haer in qualiteit geensints behoesden te wyken. Zy hier op te moediger wordende/ sag niet aen/ het nut en pzofyt/ dat haer te kust en te keur wiert opgedzagen/ denkende altoos dat sy nog wel beter sonde doen. Maer de tyd/ haer bel met jaren tekenende/ dee niet alleen de Fortuine/ maer ook al de Dzyers/ die haer te voren bemint hadden/ allengs een afkeer van haer kzygen/ so dat zy/ nu bedaegt zynde/ sag dat die geene die te vozen haer gewillige Dienaers waren/ met haer schoonheyt/ altemael waren gescheiden. Zy dan/ eenige jaren zonder jong Geselschap haer eynde toegebzagt hebbende; wiert evenwel/ eindelyk van

een

een dzogen Sukkelaer weder ten Huwlyk verſogt; en ſpeurende / dat het geluk haer nu de rug gekeert hadde / ſo liet zy hem niet lang Dzyen: maer gaf hem 't Ja woozd / met dezen aenhang. Dat indien hy in zeker Kzeupel-bos / daer omtrent zynde / de regſte en bzaefſte Telg konde afſnyden in ſulker voegen / dat hy de weg die hy eens gepaſſeert was (niet weer ſoude mogen te rugge paſſeeren / en de Telg die hy eerſt afgeſneden hadde / ſoude moeten houden en niet veranderen / ſo ſoude hy haer ten Wyve hebben. Den Suffacrd hier toe dit aenmerkende / gaet van ſtonden aen na 't Bos / en zienде in 't begin wel eenige ſchoone Telgen / ging al wat voozder en dagt / dat hy 'er nog wel beter ſoude vinden; Maer komenden eindelyk aen het eindt van het Bos / vont daer niet als Kzomme en rompelige Takken en Telgen / moetende hem alſo met een lompig houtje behelpen / daer hy te voren wel beter konde gekzegen hebben. Als hy nu by de Juffer quam / met ſo een kzom ſtokje / en zig ontſchuldigde / dat hy wel beter konde gekzegen hebben: Maer hopende nog al beter te vinden / eindelyk geen beter dan dit kreupel Telgje konde op ſpeuren: Zo antwoozde hem de Juffer: Dewyl u begeerig oog vooz 't beſte het ſlegſte heeft geliooſen: Zo mag ik dan (dewyl het nu niet anders weſen kan) myn avontuur by het uwe zetten / en doen desgelyks.

Het levendig Corpus Juris.

Zeker Juffzouw hertſeer hebbende / dat haer Man meer Boektagtig / dan doektagtig om zyn hart was; ontboot haer Moeder eens / juiſt als hy in zyn Studie beſig was. Deſelve daer komende / klaegden haer de Juffrouw / dat 'er Man ſo koel van haer was / en lieber in zyn Studooz alleen / dan op het Bedde by haer was. Waer op de Moeder met haer Dogter by hem komende / bzaegde hem; waer in hy ſtudeerde? Ik hebbe hier antwoozde hy / Cozpus Juris / dat meen ik eens uit te lezen. De moeder hier op ligte haer Dogter de rokken op en klonk haer vooz de billen zeggende: Dit is het Cozpus Juris / daer ſoud gy in ſtuderen.

Milde karigheyt van een Boer.

Een Boer in een Barbiers Winkel geſchoren werdende / ſag een ander diens Jaer-geld verſcheenen was / een Lyfgsdaelder aen de Meeſter geven / den Boer meende / dat dit vooz een reys te ſcheeren was / wiſt qualyk raed / om zig hier na te voegen / vermids hy niet meer dan een enkel ſtuk van agten in zyn zak had;

Even-

Evenwel beslupt nemende / haelt het stuk van agten uyt zyn Zak / en geschoten zynde / smyd het zelve op de Vloer en loopt al zyn best de deur uyt. De meester het geld opgeraept hebbende loopt haestig ter Deuren uyt / ende roept de Huysman / Huysman hoort hier / gy moet Geld wederom hebben. Den Boer te meer voort lopende; riep / het ander Dubbeltje sal ik daer na wel geven: Meenende dat hy juist een Rykesdaelder had moeten geven / om dat den ander voor zyn Jaer-tyd / so veel gegeven hadde.

De

Dewyl verandering van Spyse wel doet eeten, sal ik nu eens een Rym verhalen.

Vreemd TROUW-GEVAL.

DAar is in Amsteldam, omtrent voor Twee Paar Jaren,
Een seltsaam Trou-geval de lieden wedervaren
Het geen wel waardig is alhier te zyn gedagt,
Vermits 't onze tyd aan ons heeft voorgebragt,
Den Lezer leen zyn lust: Een Vryer fris van leden,
En wakker uit 'er aard, van bove tot beneden;
Had in zyn fiere Jeugt, te dragen zware last,
Vermits hy dus lang was, den Bakkers Ambagt-Gast:
Na lange slaverny, bedenkende zyn Leeven,
Bevint het best te zyn, zig in den Egt te geven;
Te hebbe eene hulp, die hem een weinig steunt,
En die met hém, in't zweet, nog wel een Liedje deunt;
Ook daar hy lust in heeft, om williglyk te slaven
Als die, in eenig leet, hem met haar gunst kan laven.
Des tyd hy netjes uit, en ziet gezwindig om,
Op 't geen hem best gelykt van't zoeten Maagdendom,
Na dat hy veel besiet, zoo is 'er een van allen,
Waarin zyn keurig oog had wonder veel bevalle
Daar was een puntig Dier, dat met de Linne Naald;
Vy allerhande Volk haar kost en kleding haal't,

Dit Meysje, by geval, was by een Weeuw te
Naayen,
Al waar dees Vryer komt om zyne luſt te paaye
Hy komt vrymoedig in en boodſchap dit of dat
Waar van men niet en wiſt dog lange rede had,
De Maagd van zyn bejag, dog wat hy zogt te
brouwen,
Dat is maar enkel wind, het Dier wil hooger
Trouwen;
Hy niet te min houd moed en komt te met eens
weer,
De ſtuursheyt die zy toont die rekent hy haar
eer:
Maar let eens hoe het gaat, hy komt ten vyfde
malen,
Wanneer de Naaiſter was, om 't een of aar te
De Vrouwe van het Huys, een wel gezeeten
Weeuw,
Die toond voor zyn Gezigt, een Goud gelyke
Sy nood hem in haar zaal zy bid hem wat te ee-
ten,
Sy laat hem hare ſtaat vrypoſtig zien en weten,
Sy ſpreekt op deſe wys: ô Jongman gaaf en
ſchoon!
Gy zyt in myn geſigt, een weerga van Adoon
Ik hebben nu geſpeurt, dat uwe jonge zinnen
Genegen zyn een Maagd van ſlegte ſtaat te
minnen,
Een Maagd, die haren koſt maar met het Naalt
tje wind,
En die op mynen wenk, haar ſtraks gedienſtig
Die niet begondet is, nog heeft om van te leven
Oo

Ook die geen ſchoonheyt heeft, waar na de
Jonkmans ſtreven;
En nog gelyk gy weet, zoo is zy byſter trots,
Voorwaar, dat is geenſints een gave uwes lots:
Gy zyt te braven baas, gy moet vry hoger
trouwen,
U paſt een ryke Vrou, die u kan onderhouwen,
En ſo gy die begeert, zie daar, ik hebben geld?
Wie hout u van de geen? die u wort voorgeſteld
Dit hoord hy dat zy ſpreekt, dog kan in zyn
gedagten,
Dit niet dan enkel jok en enkel boerten agten,
Des lacht hy om haar praat, en ſlaat alle's in de
wind;
Maar zy hervat het woord en ſpreekt myn
waarde Vrind,
Belag myn reden niet, het zyn geen jokker-
nyen,
En uwe brave Geeſt, gedoogt geen veinſeryen.
Dus ſpreek ik ſo het leid, en ſo het hert my port,
Vermits ik meer en meer door u bevange wort
Waarom dog lang gedorſt? wen 't hert ſig
wenſt te laven,
Waarom in 't hert een Graf voor 't rype woord
gegraven?
Gy zyt het die my boeit met bande van de Min,
Des zeg ik andermaal, gy legt in mynen zin:
En daar is zekerheyt, ontfang dees goude
ſcheiven,
Die, ſo ik u begeef, u eigen zullen blyven.
Met geeft zy hem een ſak, gevuld met enkel
goud,
Waar door de zaak hem dwingt, dat hy op haar
vertrout.

Hy neemt dan zekerheyt, en kust haar gloeyende Kaken,
Die in zyn boesem straks een Ætnâs gloed doet blaken,
Hy Eet en Drinkt met haar, en blyft den gantsche nagt,
Tot dat den blond, Auroor; hem lodderlyk toelagt,
En tuigt aan Amsteldam, van zyn gelukkig vryen,
Dat hem de Juffer kiest, dien Maagd hem stelt ter zyen:
Hier op zo Paart dit Paar, in 't aanzien van de Nyd,
Zo toond ons onse eeuw, een schaduw van d'oude tyd.

Een Bedroogen Venus-Vriend.

In Parys, was sekter Venus-Jonker/ op een luitsche Vrouw/ diens Man uit de Stad was verhit; En om zijn gepleitsten te volgen/ verborgt zig ter plaatse daar zy woonde/ nemende de stoutigheyt om de Juffrouw zijn heete togten te openbaren. Maar zy schuws en afkeerig van sulke vuile werken/ gaf hem kort bescheid/ en vied hem te vertrekken. Hy niet te min/ pleitkelde haar so seer/ met aanbiedingende woorden/ dat zy haar genootsaakt vind/ hem tegens een bestemde tyd verlof te gunnen/ om haar weder aan te spreken. Dog

tegen de tyd die zy hem geset had/ wist zy dat haar Man weder t' huis sou zijn/ alhoewel zy hem had moeten beloven ter selver uur met hem een Venus dansje te wagen/ en dat zy dan alleen sonde in Huis zijn. De man ondertusschen t' Huis komende/ word van zijn Vrouw verhaalt/ wat haar gebeurt was; En wat voor beloften zy gedaan hadde. Dese maakte zig ondertusschen met zijn drie vieren gereed/ gaande elk met drie Garden agter het Bedstaant; tegens dat den voorsz. Venus-Vriend komen sonde. Zo dra en was de gesette uur niet gekomen of hy klopte aan de deur. De Vrou laat hem in/ sluit de deur na hem toe/ gaat met hem bove/ en stelt haar heel vriendelyk in/ waar door hy te gretiger worrende/ toelelt haar tot dat zy haar ontkleede/ en op 't Bedstaant treed/ hy niet lang wagtende/ ging gantsch naakt by haar onder/ (want zy 't begeerde/ om het oogmerk dat zy had/ dat hy hem gantsch tot het naakte lijf ontkleden sonde) so dra als hy veerdig was/ om zijn Personagie te spelen/ geeft de Vrouwe een hoest/ waar op de Man/ dit voor een teken nemende/ met zijn Maaters hier voor sprong/ en greselden dien naakte Venus broeder so op zijn gelle Leden/ dat hy na beneden vliegende/ zig niet ontsag een Huize uit te loo-

pen / en op den klaren dag / met zyn bloedent Lyf / de Stad om te dansen. Dit was een Galjaartje / dat andere wyf wat beschroomt maakte.

Onderscheid van Fransch en Duitsch.

't Gebeurde eens / dat 'er eenige Franschen Adel in een Duitsche Herberg logeerde / en de Meit van het Huis in de Zaal / daar d' Edellieden waren / met haar Vrouwe besig zynde / om de Tafel te dekken / so gebeurde het dat zy in 't nederbukken / van agteren een liet spryngen: De Vrouwe op kyktende / zeide; wel Meyt! schaamt gy u niet / dat gy so ongeschikt voor de Luyden derft schepten? Neen Vrouw / antwoort de Meyt / het zyn altemaal Fransen / die verstaan het niet.

De Geest van Jan Tamboer.

Jan Tamboer / geestig Acteur van de Schouburg 't Amsteldam / by elk voor een Geest beademt zynde / wiert op de klank van dese faam eens van dzie Mossen versogt / also zy hem om zyn Geestigheyt wel eens wilde zien vragende dan; aan hem zelf? of Jan Tamboer t'huis was? so antwoorde hy haar met een stadige Trom / ja / hier is de Man zelfs. En als zy hem lang genoeg gesien hadden / vraagden zy hem: of hy haar ook een Bruiloffs-Digt kon toe stellen? Ja zeyde hy:

En hem beduit hebbende / hoe hy 't Gedigt moest maken / zo zeide hy haar; dat zy morgen zoude weer komen: Neen / zeide d' anderen / wy moesten 't het in een half uur hebben. Zeer wel / zeyde hy. En dewyl hy veelerhande rollen van Klugten en Commedien in 't hoofd had / zo schreef hy haar met 'er haast een hondert regels voor / het welk haar zeer verwonderde / zeggende al ondertusschen: dat is zeker geestig / slappernent! die Kleerel is gauw / en hy haar in haar wezen latende / maakte een eind en gaf 't haar over. Zy dan / vragende hem hoe veel geld hy moest hebben? kregen ten antwoord / een Ducaton. Al grote Geest zeyden zy / is 'er ten minsten hier waart. Zeer wel zeyde hy / en zo veel ontfangen hebbende / waren wederzyds wel in haren schik. Nog de Geest die hy haar toonde / zagense niet; maar die was so veel waard als den loon die hy voor het Gedigt ontfangen had.

Falalderala is gangbaar Geld.

Eenige Jaren geleden / logeerde eenige Fransche Edellieden t' Amsteldam in 't Schild van Vrankryk / op den Dam / en als zy al 6 of 7 hondert gulden verteert hadden / en garen vertrekken wilden / so spraak de Waart haar aan om geld / maar zy geen geld hebbende / zeiden; dat zy alle

uuren geld van Angulesme verwagten / en zeer verdzietig waren / dat het niet quam / also zy om zaken van gewigt / over een dag of twee ten langsten moesten vertrekken. Den Waarden zy lieden / dan wagteden met verlangen / maar vergefs ; eindelyk / dewyl d' Edellieden voozt moesten / lieten een schedmaal aanregteen / en over 't zelve wakker de Wyn schenken / om deesavonds alsо met vzeugde naar de Stad Gouda te vertrekken. Den Waard ondertusschen in dupsent gedagten / niet wetende wat hy zoude doen / laat ten laasten een Schout met twee Dieveleiders halen / om als het ten quaatsten liep / deselve tot zijn hulp te gebzuyken. Den Waard nu boven komende ; vzaagde weer als voorem om Geld: maar kreeg het oude beschept / wy hebben geen Geld / gy moet ons voor deze reis bozgen / tot dat ons geld over komt / wilt gy ondertusschen een Obligatie hebben die kunt gy kzygen. De Waard zeide wederom ; Gy zult my van avond geld geben / of ik zal u laten in Gyseling zetten ; Doet dat gy kunt / zeiden zy / wy zullen des gelyk doen. Den Waard haalde hier op den Schout met zijn Dienaars boven / en als deselve bove quame / schonken zy hem lustig de wijn ; de Waard van gelyken / nemende haar eindelyk by de hant /

hant / en sprongen lustig met haar rondom. En als de Waard eyter van Geld spzak / begonnen zy te zingen / Faladerala / Faladerala / In 't kozt / zy wisten van geen geld geben : maar maakte den Waard en den Schout half beschonken. Als de Waard nu met de Schout raadsaagde / watse best hier doen zoude / zo zei den Schout ; ik kan niet anders zien / of dit zijn fatsoenlijke Lieden van goeden huyse : my dunkt / gy zoud best doen / dat gy haar liet passeren / zy sullen u het geld niet zoeten te onthouden / en zo gy haar in Gyseling zet / zult gy nog veel onkosten doen / want zy zullen niet slegts getracteert willen zijn: Dus liet hem de Waard bepzaten / en de Gasten heen gaan. d' Edellieden nu hadden een accoozt gemaakt met een Kzuyer / dat hy haar Bagagie aan de Schout zoude bzengen / mits dat hy daar voor een Rykxdaalder / en een Kan Wyn zoude hebben: Als de Kzuyer nu het Goed altemaal aan de Schuyt gebzagt had / en den Rykxdaalders eischte / kzeeg ten antwoozt / dat hy de Kan Wijn en Rykxdaalder van de Waard zoude ontfangen. De Kzuyer denkende / dat zulken Lieden haar om geen Rykxdaalder zoude laten kennen: gaan na de Herberge / en daar komende / liet een kan Wijn tappen / dezelve

de uytgedronken hebbende / epste van den Waart de Rijksdaalder: Dese / wat vreemt kijkende / zeide: Ik weet van geen Rijksdaalder / gy moet my twaalf stuivers voor mijn Wyn geven: Wel zei de Kruyer / het Volk dat gy gehad hebt / heeft my hier gewesen / om mijn kruis-geld hier te halen: Laat ik dan / zei de Waart; u met de Munt betalen / daar se my mee betaalt hebben; dat-tende hem by de hand / en sprong en song van Falalderala / Falalderala / dat zeide hy; is hier dan avond geld / geeft my slegts twaalf stuivers voor Wijn. De Kruyer hier op song met hem van Falalderala / Falalderala / enz. Zeggende is dit hier avond geld? so zijn wy dan betaalt; scheydende alzo met deze troost van malkander. Ebenwel / 3 a 4 Maanden hier naar quam 'er een Perzoon by dezelve Waart / met een Wis-zel van 900 Guldens tot zijne laste: zeg-gende; dat hy uyt Vrankrijk quam. De Waart slegts kijkende / zeide: Ik ken geen Menschen in heel Vrankrijk. Den ander / niet lang beinsen hommende / haal-de 900 Gulden aan goud uit zijn Sak / zeggende / kryggje nu ook kennis / ha! ha; riep den ander; nu weet ik waar gy heen wilt / dit zal het geld zijn van de Ebellie-den / die voor eenige weken tot mijnent zijn gelogeert geweest; Dit komt my zeker on-ver-

verwagt ter hand. Den ander zeyde daar is nog een Rijksdaalder voor den Kruyer / en twaalf stuyvers voor een Kan Wijn die hy gedronken heeft. Zeer wel zei de Waart / groten dank: Ik sal den Kruyer / het zijne geven / maar hoe quaed zy hier over zijn geweest / geef ik den Leser te denken.

Snaakſche Vraag van een Boerin.

Zeker Boerin / vraagt op een tyd haar Mans Water by een Doctoor / en als de-sen het zijne gezeit hadde / so deed zy daar by / dat 'er hem op quam in de Keel / vra-gende dan: Of het niet wel de Opstyging van de Moer mogte wesen? En als de Doctoor hem niet onthouden konde van laggen / so zeide zy; hoe hebben de Mans geen Moer? Neen antwoorde hy / maar hem quelt de opstyging van de Baar.

Raad van het voorgaande.

Eener seer met de opstyging van de Baar geqult zijnde / ging by een Barbier om raad / en als hem diens raad ontrent een dag geholpen hadde / viel 's anderen daags wederom in deselve ziekte. Een Barbier / syn Vrouw (uit kluyt) vertelt hebbende / dat hy sulk een Patient gekregen hadde / so gebeurden het dat deselve hoort daar na weder quam / als den Barbier uyt was / en gevraagt hebbende of den Barbier se

Hups was/ so zeide de Vrouwe neen: vragende wat hy begeerde? Ik man antwoorde hy/ heeft my raad gegeven voor een Accident/ en die raad wil niet helpen. De vrouwe merkende dat dit dien Patient was/ zeide; Komt myn vriend gaat met my/ ik hebbe een sonderlinge remedie voor u Accident/ leidende hem op haar slaapkamer/ en daar met hem aan 't maken raakende/ wist hem daar zo heerlyk af te helpen; dat hy haar roemde boven alle Meesters; so dat/ als den Barbier om syn geld quam/ en eyschte een Ducaton/ so zeide d'ander: Daar is een Ducaton en daar is 'er drie voor u Vrouwtje: want haar raad is driemaal beter als de uwe. Iets op het vorige uit een ander getrokken.

Een Edel Juffer/ na dat se eenige wakkere Hanen tot Capoenen had gemaakt/ bereide den afval daar van met Honing en Specerpen/ 't welk zy haren Man/ als een Banketje naar 't Avondmaal opgedist hebbende/ quam hy kort daar aan te vallen in een gebrek/ dat de Griek Priapismus/ of Priaaps-stuypen noemen. Door dewelke hy de Vrouwe so moede maakte/ dat zy ten laatsten niet meer konnende/ genoodsaakt was/ de Kamer uit te loopen Hy als rasende nae; maar also zy haar in haar Kamer ge-

gesloten hadde/ so liep hy in een Kamer daar drie of vier Meiden waren/ die hy altemaal afvaardigde/ des morgens als de spanning nog niet over was liet hy een Doctoor halen/ die hem in gaf/ zaat van Capsch Bomen met Campher/ en de Lenden dede smeeren met Popeloen zalf/ waar door het gezwel ten laatsten aan 't slinken raakt. Maar of dit altyd vast gaat laat ik de Vrouwen oordeelen/ die gewent zyn/ zulke simpsteringen voor haar Mans toe te maken.

De begeerlyke Vrouwen.

Zeker Man van zyn Vrouw gevraagt zynde/ wanneer het Venus-spel op zyn best was/ gaf ten antwoort: dat het 's avonds 't geneuglykst/ maar des morgens het gezontst was. Wel Liefste/ zey de Vrouwe daar op; laat het ons dan 's avonds doen om de geneugt/ en 's morgens om de gesonthey t.

Pots van Alphonsus knegt.

Aards Bisschop Alphonsus Karilne/ hielt een Dienaar/ die niets deed als op schryven/ wat d' een en d' ander aan 't hof voor dwaasheden beging. Zo gebiel 't op een tyd/ dat de Bisschop het Boek liet over Tafel brengen/ en het selve op slaanden vond hem daar self in opgeteekent/ over een saak/ die hy sekere Alchimist/ eenige

honderd Ducaten gegeeven had / om allerley Gereedschap tot zijn Konst te kopen; Het selve geleesen hebbende / zeyde hy tot zijn Schryver gy hebt tot nog toe qualyk gedaen / dat gy my hebt aengeteekent: Want den Alchimist sal nog weder komen. Maer de Schryver antwoorde: indien den Sot weder komt / en dese goede gelegentheyd niet tot zijn voordeel gebruykt / so sal ik hem neffens u in 't Nazrenboek setten.

Snaaks bescheyt van een Vrouw.

Tot Utregt quam een Vreemdeling aen een vrouw vragen / naer een Juffer de Vogel? De vrouwe dit niet wetende / seide / ik ken geen Juffer de Vogel maer een Huis tien of twaelf hier voorby / daer woont wel een Juffer de Vink; moet gy daer ook wesen? ik sal het eens gaen sien / zei d' ander. En daer te regt geraakt zijnde / kwam weder by de vorige vrouwen / zeggende; Juffer ik moest daer wesen daer gy my wees / by Juffer de Vink / de vrouwe seide: Gy sand my lang gevoogelt hebben eer ik sonde geweten hebben dat gy by de vink wesen moest.

Yets anders.

Eenige Mesjeurs / gaende wandelen / sagen eene die zy niet graeg in haer Compagnie hadden na haer toekomen; een van hun allen / zeyde daer op / wy suilen van daeg

daeg geen geluk hebben / daer komt een Gek aen. Desen van weyre dit hoorende past daer op / neem myn Heer / dat gaet niet wis maer als gy 's morgens / de eerste reis in de Spiegel kykende / een Gelt ziet / dan zult gy geen geluk hebben.

Iets aardig uit een ander getrokken.

Johannes Antonius van Sinai, een Jongman die overgeslelyk was / en met den Cardinael van Pavie veel gemeenschap had / ging een Paus / op seker voorval / eens eere bieden. Hy vond hem met de Cardinalen van Pavie en Siena, over Tassel sitten. Doen hy zyn Compliment gedaen had / vraegde / de Chineser: of hy op hem verstoort was, dewyl hy in so langen tyd zyn drempel niet betreden had? Hier op antwoorde de Jongman: Dat hy sig van sodanige ongerymtheid wel sou wagte. Wat zeide hy, ik kom u Eerwaardigheid t'eenemaal toe. De Cardinaal van Pavie hier op het woord nemende zeide tot hem: Gy zyt dan hoor ik wel de myne niet. Den Jongman hier weer op: Johannes Antonius ben ik genaamt; Johannes is geheel den uwen. En Antonius komt myn heer de Cardinaal van Siena t' eenemaal toe. Den Paus hier op aan, zeide: So heb ik dan geen deel aan u. Het deurslepe Brein antwoorde: Het is juyst als u Heiligheid zeit, hy heeft geen

geen deel aan my: Maar de gantsche Johannes Antonius komt hem toe.

Yets Raars.

Eenig Geletterde in gezelschap zynde/ hadden onder anderen by zig een Predicant van Praag: en neffens dezen/ een Aertz. Dezen veel zwetzen willende/ van onze temperingh/ zey onder anderen: den Menschwas uyt al de Elementen (dat is/ Hooftstoffen) t' zamen gekneet/ 't welk zelf de minste Scholier haest weet. Zo vraegde hem de Predikant hier op: Of hy ook uit d' Elementen bestond? Ja antwoorde hy/ uit alle vier. Zo zyt gy vervolgde de ander/ wel een Elements Kerel.

Over aardig bescheyt.

Ymand gaf seker Raeds-heer een overlomp Boek te besien/ 't welk hy gesint was te doen dzukken met verzoek/ dat hy hem dog Previlegie te weeg wond brenge/ op dat het door dat middel niemant nadzukte. Den aangezogten antwoorde: Myn bedenkens was het beter een Previlegie daar voor te begeeren/ dat 'er niemant zyn hinderste met wiste.

Snaakse Minnebrief.

Also ik hier in de Snakery verwert ben, kan ik niet nalaten een overpotsige Minne Brief die in ernst van een Duitscher aan zyn Liefste geschreven is; den Klugtlie-

venden Leser, mede te deylen. Hy luid in 't Hoogduits, als volgt

MEinen frundlihen Gzus mit wunschung alles gutes/ suvor. Insonders gunstigen hert libste Jonkfrauw Marihe/ ik winsche euch samp euren Vatter unde Mutter viel gunts/ den nich hette by meiner zehilen Zeglighyt/ frundlechzes/ libes Herzlein/ mein Schatzlein/ mein hundert tauzent Dinglein/ euch verlangst gerne geschzieben/ aber ihe habe keine gelegheyt gehad dan und sund/ und bitte eur ja mein Harzlein/ mein Schatzlein mein hundert tauzent dinglein/ und herts vergulden Marihe/ wennahr de Bzief gelezen had/ woller ihr im alzo baltieriffen/ das'er nich onder de leutte koimme/ und sie mich nich verjeren/ wie sie m'ch immer mit euch verjeren/ aber ich frage nichts dat nach und kan sie weh/ uber die snautse halten. De Toufel hole sie/ wird ihr aen nechsten wol geschen/ das wier beyde su der hochsept gingen und ich unyn jungen das gewehr lien holen. Dan ich habe euch von hartse lieb; und wen ich euch nicht schuwe is nich was ich the: Demtigh ohne onterlas an euch pots slapperment Marihe/ ich habe euch lieb wen ich abir sehe oder von euch hone reden/ euf myner zehilen Zehligheyt oder de straffe m'ch Gozt in eewigheyt/

heyt / glaubs mier mein Hertslein / mehr hundert tausent dinglein / und Harts vergulde Marihe / oder ich wil mein lebe lang en lohsoz Schelm sein der hole mich der Teufel das Herts spzinge mier van freuden auf Ich habe euch in der Paffen Kirche nicht recht ine gesicht kome schen; Pots slapperment / das verdzlest mich noch. Darumb bien ich hier gestanden / dat ich euch recht abs gesicht moeghte schen: Und ich haze wol su bzey vertel johr kein pzedicht versaumt: Wie wol ich weinich davon behalten habe. Solches alles habe ich om eurend wille gethan / ober die Psasich hutler sind uber mich zo schellicht / das sie Pate slafferment mus / das versehe mir Gott / das ich in der Kirchen so mus siocken / dan sie konnen nicht lieden / das ihe mie lieb had / aber ich zage euch / mein Hartslein / etc. Ich habe kein lieber aus Eeden / nad in der gantsche wieten weld / ober hole mich der Teuffel hin wech.

Ich wolte euch wol een ander su Maegdeburg oder su Hall gekreigt haben das auch knappe und hepsche Maagthlein gibt / aber es gestelt mier keine besser dan ich. Aber ich wiens wol / dat ich mich auch ein weinich lieb habt / das wies ich gaar wol / Gzantzel des hansfot: das ihm Pots slapperment schenden mus / der gunt es mier

mier arch nicht aberwen ich alsoit ben euch su Bier kommen / und wil Hans Jurgen mit der Lanten mit bzengen / und ich habe auch ein gutte Zitter / und ich wil alzeit mit euch tanzen / ober hole mich der Teuzel / ich wil mit keiner lieber tantzen / dan mit euch / mi wen es schen ein Hase wehee / sarge ich doch nichts darnich / mein alderliebstes Hartelein / ihr woller mihr wiederom schzeben wie es euron Vater und Mutter gefallen had / da ich euch am nechsten den krans schikte: Dan es had mier wol gefallen / das ihr den mienent wegen getragen had: Und wolset mich euch nerichten / wie es euch gefalient het / da wiert du zammen in der Kamenier laten den es gefiel mein Vater und Mutter zeer wol / das ihr euch / zo tapzer natoz die leut wist su schikken / dan sig lautten durch die loeher / und zuget auch / das ich zo lustig mit euch wahr tantzen Liebes Heertslien ich dzust eucht erger ober verwonderen / das ich noch keinen Baart habe; dan wen mihr der Baart aanvange su wachsen werd ich noch ehmen viel schoner Baart bekommen / dan mein Vater Elias / und ich hadde dzie dagen uber dezen Bzief geschzieben in meiner Kammer / und es wahsehr kalt / da ich den Bzief schzieben. Pots slapperment Marihe / wie fret es mich hier mit Gozt be-

schien. Ich hoffe mein hertilein / meinen schatlein / meinen hondert tausent guldens Yinglein / und aus erwch te Martije / und Herisliebster Demuslieb / ihr zult meir / dis halter fur tauzent gutter nach / das habe ich in der enl gemacht; Pots flapperment martije / ich habe euch dan noch zeer lieb. Dale.

Johannes Sommereht.

't Oanosel Meysje.

Een onnozel Meysje / van een doorsleepen Venus scholier tot een Speel-reysje verzogt zijnde / dorst het zelve zonder haar Moeders weten niet bestaen. De Moeder dan / van haer verzogt zijnde / gaf haer verlof / maer belastese datse voor al wel op haer Maegdom zoude passen. Zy / qualijk wetende wat Maegdom te zeggen was / dee goede belosten; en raechte met de geen / die haer verzogt had / op reis. 's Avonds in een Herberge komende / overleiden zy / om 't beste myspt by malkander te slapen / het welk geschiedende: zo begon Ritzaerd zijn loosheden in 't werk te stellen / maer het meysje willende verschonen / zeide: dat haer Moeder gezeit hadde: Haer Maegdom voor al wel te zullen bewaren. Wel zeg dan Loosaerd / op dat gyze voor al niet verliezen zult / zal ik ze met dzie-dubbelt Garen vast

naeijen.

naeijen. Zy eindelijk / moetende haer gevangen geven / liet hem begaen / denkende datze haer Moeder konde voldoen / datze haer Maegdom niet verloren hadde. Maer als zy van de Reis te huis quamen / en de Moeder na 2 a 3 Maenden vreemde teekens zag vroeg de Moeder / of zy 'er Maegdom ook wel behouden hadde? Ja voorzeker / zei het zoete dier / ik hebze om meerder zekerheyt van Ritzaerd laten vast naeijen. De Moer / met een onduidelijke gramschap hier op uit varende / meende het Meysje te vernielen / maer merkende haer Dogters onnozelheyt / moeste haer te vreden stellen; want het Meysje / willende haer zaek goet maken / zeide met groote simpelheyt: Moeder gy behoeft zo niet te kyven; Ritzaerd heeft gezeit; Hy wil altyd myn Maegdom wel weder los tyne.

De drie Leugenaars.

Zeker Edelman beloofde aen drie van zyn Dienaers een schoon Paert met aenhang / dat de geen die het best liegen kost / het Paerd zoude hebben; Elk van hun om 't best practizeerende / zo zeid d' een voor 't zyne: Myn Heer ik heb nooit gelogen: de ander zei: myn Heer ik kan niet liegen; maer de derde haer overtreffende / zei myn Heer dese twee zeggen beide de

waar-

waerheyt / liegende alleen zo veel / als d' ander twee / waer dooz de Edelman hem het Paerd toe weegs.

Quint.

Zeker Quint vogel / ziende dat een van zijn bekenden; den Heeren Gozdel / gezonthept genaemt / los gewozden was / en hem agter af hing / zeide; Mevziend / ik geloof gy zieh zyt / of nog gezond zijnde / haest zieh wozden zult. De discreet Persoon aensiende / vzaegde als met een perplex gesigte, Hoe zo mijn Heer? Ik weet God dankt nog van geen Ziekte. Het is wonder / zeide den Spotter / aengezien u gezondhept al op den neers hangt.

De bekoayde Pogcher.

Zeker gesalueerde poghans / wist nooit genoeg te vertellen / hoe meenigmael hy / vooz de kling van zijn Zwaert (een grote schermutseling victorieuselijk ten einde had gebzagt / het zelve met veel Minniste streken bedekkende / quam eyndelijk op een avond in een Herberg / en verhaelde hoe hy een avond daer van te vozen had een vzeemde / dog hem welkome rescontze van vieren gehad en zo hy zelve pogte had zo kloekelijk gestreden dat hyse alle Vier deed lopen. Een die 't Schouwspel beoogt had / daer tegenwoozdig zijnde / viel hem in zijn reden / zeggende; Dat is waer myn Vzint ik

ik heb 't zelver gesien. Den Pocher denkende dat het een Mondstuiter was / die van dit werk geen kennis had / voer / op 't zeggen van dezen / eens zo veel in eygen roem uit: d'ander / niet langer konde zwygeen / na dat hy hem veel had horen uytvzallen / van die; die gelogen waren / zeyde: gy zegt / zy liepen / 't is waer maer gy liep zelver vooz. Den Pocher hem dus getrappeert ziende / kon zig van blozen niet onthouden / en willende d' Overwinnaer blyven / schoon dooz redenen overwonnen; zogt / 't geen tot erger uytkomst misluckte / uitvlugt / en vzaagde; wat is het dan vooz Volk? d' Ander antwoozde / vier Engelsche / twee Menschen en twee Doggen. Waer op de Pocher / gants overwonnen / niet meer antwoozden kon wat vooz quelgierige rescontre hem doen / daer ter Herberg rescontreerende / kan yder af meten: My aengande / ik dagt op 't oude Spzeekwoozd / pochen en vzoek schepten is geen kunst.

Van een Bruid die Vrylter nog Weeuw was.

Zeker Snaek / met zyn Vzupd in de Consistorie komende / om op geteekent te wozden / wiert gevzaegt / wat is u Vzupd een Vzyster? Neense / antwoozde hy. De Commissaris dan vozder vzaegde: Is

zy

zy Weeuw? den holbolligen Bruydegom antwoorde weder neen. d' Examineerder herhattende / vraegde wederom: Hoe zal ikze dan opschryven? de ander met een esschen aangesigt / zeide: Schryft een bezoesde Maegt. Hebben doen de vergaderde Commissaryssen haer zonder laggen / en de Bruid zonder schaemte konnen houden? zo kan ik myn Brein van gedagten ontbloten? 't Is gewis dat den Bruidegom de raed van de Mosselman heeft nagevolgt / vroeft eerje koopt.

Vraag en Antwoord.

Een die hem ordinaris dronken dronk / zag dat een zyner Buuren de Wal reparteerde / wyl de planken / en schutbalken door lang verloop des tyds / al weg gedreven en afgerot waren; vraegde al spottende: wel waer toe die hooghent dat gy de Wal sockt te vergroten en de Borgwal of waterloop te verkleinen? 't Geschied / Buurman antwoorde den anderen / om als gy of een ander / 's avonds dronken t' huis komt / te meer zoud bevryt zyn / van in het Water te loopen / en of gy nog ewenwel de wal niets liep / zo ligt niet verdrinken zoud: Ik laet de Vraeg-zieken zelven oordelen / hoewel dit antwoort op zo een vraag te passe quam / en gedenken dat die vraeg zyn Antwoord te verwagten heeft.

Over-

Overgeestig Antwoord.

Een vraag-zieck Papist / vraagde een Gereformeerde Poët / welk de grootste Koopstad was? dunkende / dat den digter Amsterdam soude nemen / eens deels / om de groote Koopmanschap die daar gedreven word. Maar de Rymer / wetende wie hy voor had / zeide Romen is de grootste Koopstad / want daar zyn niet alleen tydelijcke waren te koop / maar vergevinge van Zonden / ja den Hemel zelf.

Quinkslag.

Een Vrouw / van haar Man weinig vermaakt hebbende / ontbood hem eens voor den Regter / also zy presumeerde / dat hy altemet vreemt Vrouwvolk besogt; beyde gecompareert zynde / so wiert de vrouw gevraagt wat zy te zeggen had? Myn Heeren antwoorde zy; ik soude het al gezeyd hebben / maar de beschaamheyt doet my zwygen.

Derft gy 't niet zeggen zei den Regter? so schryft het op een briefje. Zeer wel zei de Vrouw: En als zy soude schryven / setten zy de Pen sonder Inkt op het Papier. Maar dewyl zy al schreef / sonder Inkt op 't papier te komen; so zei den Regter: Wyfje u Pen en geeft geen Inkt. Myn Heer zeide zy / dat is 't dat ik van myn Man zeggen wilde.

C 't By-

't Byslapen is niet veragtelyk.

Eenige gebeurde Vrouwen / spreekende heel veragtelijk van de genengte des Houwelyks / wierden van een Mentist Susje / dat daar by was / tegen gesproken. Hoe! zeid een van allen / wilt gy syne Suster / die grove vleeschelyke werken voor staan? Waarom niet / antwoorde het Tibbetje! Het is geen schand; want Koningen en Princen doen 't wel; 't is ook geen Sonde: want Predikanten doen 't ook / en 't is ook niet ongesont / want de Doctoors doen het / en is ook niet vuil / want de vrouwen willen niet dat 't de Meiden doen.

Geestige Quinkslag.

De Autheur van de Weersteen der Verstanden / brengt my daar iets aardigs te berde / dat om zyn seldsaemheyt hier niet vergeten dient. Eenige Ridders van Malta / zeyt hy / praetende op een tyd van 't gevaar daar de grote Turk hun mee scheen te dreigen; die men zei / met twee honderd duisent Man te komen aanstoten. Een van hun allen was Sampson genaamt / en had het ongeluk / van heel kort en in een gedrongen te wesen. Nu dewyl sulke vierendeels Persoons / de boerterijen van andere veel onderworpen zyn / gebeurde dat een van de rang al scherpende zei: My Heeren / wat reden om bedugt te zyn? Hebben een Zamson onder ons? Hy alleen sal het Turkische Leger magtig zyn te vernielen. Als men hier over begon te lagchen / schoot 'er den korten Edelman dit antwoord op uit: Wel gezeid myn Heer / maar om zekerder te gaan / moest ik een uwer kaakebeenen hebben / dan soude ik miraktelen doen. Het welk niet alleen staat op 't snappen / maar ook op de Ezelagtigheyd van de eerste Edelman.

Een doorlugtige Poëet van onse tyd / heeft twee regeltjes aardig op 't verloop van te tyd gepast / aldus van inhoud:

Men schelt de tyd voor kort en oversnel van gang.
En elk soekt tydverdryf, is dan de tyd niet lang?

Dappere Streek.

Eenen quam met een Hond / die op veerlei Konsten afgeregt was in geselschap van zyn bekende / en als hy begost te roemen / van 't een en 't ander / dat 't Beest doen kon; so zei hy onder andere: Al is een ding nog so heimelyk verborgen / so weet 't myn Hond op te soeken / en als 't maar iets van 't myne is / al was 't hier een half uur van daan / het Beest soude 't weer halen; Treffelyk voorwaar / zei een ander / so sal hy voorseker u Mantel wel uit de Lombaart konnen halen.

Iets Aardigs.

Een Jongen / ziende dat zyn Vader baart onder de Kin gzoeide / so dozst h qualyk zeggen / dat hy een baart als e Bok had / maar hy zei: Vader gy he een baart als een Leeu. De Vader wo deroin / wel Jongen hebt gy wel Leeu wen gesien? Ja antwoozde den Schalk daar loopender een deel op de Schans Wel Jongen / zeit de Vader / dat zy Bokken. Vader sulkie meen ik zey Jongen.

d' Onnosele Boer.

Een Boer by een Goud-smit komen de zei / dat hy zyn Wapen wel wou g sneden hebben. De Goud-smit vzaagd wat is u Wapen? De Boer antwoozde ik weet niet / gy moet so iets practis ren / een Paart / of een Koe / of een G zel / zeer wel / zei de Goud-smit / bly dan wat staan / ik salder u zelfs op zette dat sal best gelyken: Ja zei den Bo daar / op dat ik goed; ik heb een Hon zet 'er die by. Wat een hondsbot / zei d Goud smit; Neen zei den boer wederom die is al te klein / schildert daar vry d geheelen Hond op.

Iets diergelyks.

Een Boer by een Goud-smit komen de / vzaagde hem onbedagtelyk? wat

een stuk Goud wel kosten / dat so-gzoot is als myn hooft? De Meester denkende hier een pzofyt te halen / nodigt de boer binnen en also hy over tafel zat / versogt wat met hem te eeten / meende also den Boer te verpligten tot 't geen daar hy na gevzaagt had te kopen / als zy nu lang gemiddagmaalt en van alles gepzaat hadden / so pzate den boer van te gaan: Maar de Meester / meende nu den Dis aan zyn angel te hebben / quam tot het geen daar den Boer eerst na gevzaagt had / zeggende: Vziendschap gy vzaagden flus na een klomp Goud / willen wy nu eens zien / of wy konnen Koopmanschappen? Neen zei den boer / ik vzaagde maar hoe veel dat so een stuk Gouds wel saude kosten indien het gebeurde dat ik 'er een quam te vinden. Hoe den Goud-smit heest gelagchen / kan den Leeser wel denken.

Den botten Boer.

Een onwetende Boer / die om zyn onkennis / onder het menschelyk Geslagt niet behoozde gerekent te wozden / had by een Smit te Amsterdam een Yzerwerk besteed te maken / en als het by na gedaan was / quam hy eens kyken / hoe het met zyn werk al stond. Ziende dat de Smit het Yzer van 't Ambeeld op de vloer ley / so wilde hy 't opheffen / om het zelve te

besien / maar also hy zyn hand door de hitte brande / begost hy den Smit te schelden / dat hy hem niet gewaar schouwt had. Wel heren zeide de Smit / benje blind ? kanje niet zien dat het Yser nog rood is ? Hondsvot zei den Boer / myn neus is ook rood / maar daarom so brand hy my niet. Wel zei de Smit / gy soud 'er dan eens op gespuwt hebben of het ook ziste. Den boer niet wetende wat zissen was / spoog daar eens op / en ziende dat het zisten ; zeide: die kunst is een Rykxdaalder waard / gevende den Smit so veel als hy gesegt had / dat dit waardig was. Als hy nu des middags te huys quam / so had zijn Wyf een schotel met heete bry geschaft. Hy groten honger hebbende / repte hem om te eeten. Zyn Wyf riep / Man wagt nog wat de bry is veel te heet om te eeten. Hy sienende op zyn kunst / riep waarom ? Laat my begaan / ik ben wyser als gy om dat te proeven. En dit gezeit hebbende / spuwt hy van boven neer in de bry / en dewyl die niet ziste / so slorpte hy terstont toe / maar hem bedrogen vindende riep ; de Duivel haalt de Smit / hy sal my de Rykxdaalder weer geven.

Loose Post.

Te Parys was een beroopde Student / die op allerlei loosheden afgeregt was ; die

se logeerde in een vreemde Herberg. Als op zeker tyd een Boer quam vragen de Waardin / offe ook Hoenders wilde hebben ? En de Vrouw neen zeide. Zo riep hy ; hier Boer / laat eens zien u Hoenders. Den Boer hebbende maar een Hoen in zyn toegemaakte korf / daar den staart ten helven uit stak / gaf de Schalk den korf met 't Hoen over. Den loos-aard een wenig binnen tredende / rukt met 'er haast het Hoen den staart uit / en leid in stee van 't Hoen een grote steen in de korf / makende deselve weder digt toe / en stekende den staart tusschen het deksel in / dat hy 'er ten helven uit stak / so dat men van buyten niet anders spuren kon / of 't was gelyk het te voren geweest was / dus gaf hy den Boer de korf wederom : zeggende / dat het volk niet gesint was om te kopen. Den Boer gantsch geen arg denkende / gaat van daar. En komende weer by een ander van zyn bekende / vraagde als voren ; of zy een lekker Hoen wilden kopen. De luiden zeiden : Laat eens zien u Hoen ? En als hy zyn korf wilde openen / so viel de staart van 't hoen op de vloer / hy vond in plaatse van 't Hoen / een steen in de korf. Den Boer slegt kykende / nieende sig schier t' ontselven dat hy dus gefopt was. Hy loopt datelyk na 't vorige huis /

en begint daar te parlementeren / dat se zyn Hoen gestolen hadden. Maar wat hy dee of niet: niemant wist 'er af / also den boef die hier schuldig aan was / de Hoen al by een ander gebragt had / en vast gereetschap maakte om met een van zyn makkers deselve op te klupben. Zo dat de Boer ongetroost van daar moest gaan.

Mey Planting.

Daar was in zeker huys een Dienstmeyt / die haar te met van een Venus-Buiter voor zyn zaal liet gebruiken. Als op een tyd haar Meester van huis was / dat haar Vrou by tyds te bed wilde gaan / so nam zy haar boel op een plaats waar / hem zeggende: Zo hy 't' avond ten negen uuren by haar wilde komen / so soude zy hem stilletjes in donker in laten. Hy zig wat bedagt hebbende / zei: Ik zal komen: maar als ik klop / hoe sult gy dan weten dat ik 't ben? Zy zey; als ik vraag wie daar is / so sult gy zeggen / ik plant de Mey / dan sal ik weten dat gy 't zyt. Goed zeyde hy. En terwyl zy malkander dus tyd stelden / so was 'er een loose Gast ontrent / die dit hoorde. Desen mee van bleeg en bloed paste hier gauw te zyn; hy komt een quartier uurs vroeger dan d' ander gezeid had te komen: En kloppende aan de deur / so komt de Meid zagjes in donker na hem toe en vraagt wie daar? Ik plant de Mey riep dese. De Meyd niet beter wetende of hy was de regte / so laat zy hem in / gaat stille met hem boven en raakte met hem onder de dekens. Als zy nu midden in haar kragt waren / so komt den ander / die zy uur gestelt had aan de deur kloppen. De Meid dit horende kan niet bedenken wat sulks beduiden mogt / als 'er evenwel nog eens geklopt wiert / so riep de Meid / wie klopt daar? De ander riep / ik plant de Mey: En ik riep den Tweeden / delf het gat daar de Paal in staan sal.

Den slimmen Student.

Een subtiele geest die zig Meester der loosheden scheen gemaakt te hebben / wiert van allerley jong gesel schap bemind / en vermits hy zyn Vaderland verlaten had / om zig in allerley goede Studien te oefenen / na belofte die hy zyn Vader gedaan had / so was 't dat hy tot alle de boep vervallen zynde / zyn teergeld te zwak bevond / om daar mee de heerschap te spelen. Derhalven hy het meest daar aan lepde / dat hy door zyn loosheden hier af daar de vrye slemp kreeg. Evenwel als hy merkte dat dit niet lang duuren kon; so gaat hy by eener die hem bekent was / en huurt daar een kamer / en dewyl de Der-

ders te Parys seer tragten om de nieuwste mode te weten / so leent hy van eenige zyner Makkers eenig kostelyk gewaad / van de een / een broaf Wambays / van den ander een treffelyke Mantel en van elks so iets. Dese kleederen hing hy breed voor de vensters van zyn Kamer / so dat men als men van beneden daar na sag / schier een Schouwburgs kleer-kamer scheen te zien: hy nu / kleed hem heel onnosel als een Landloper / en gaat so by 4 a 5 Snyders / zeggende haar; Messieurs ik weet een treffelyke avantagie voor u / indien gy het wist / gy sout graag 10 Ducaten geven / om daar agter te komen. De Snyders dit hoorende waren nieuws gierig / zeggende: Spreek op / is 't ons so veel waardig / het sal u geen schade zyn. Den deurslepen vos zei; Ik weet een Kamer daa / een Beunhaas met eenige knegts zit en werkt / en die de nieuwste mode en het meeste werk van Parys heeft. Wat wilt gy geven / indien ik u zeg waar dit is: de Snyders graag wordende / vermits dit een Beunhaas was / wierden met hem eens voor 2 Ducaten. Hy dan zei haar de plaats / daar hy de Kamer gehuurt had en neemt haar aanstonds mee. En als den avond aan quam / steigerden zy een ladder voor 't huis en beklommen die tot aan de

venster van de kamer / maar siende niet dan een deel kleeren en een snyders Tafel / die den Loosaard daar om schyn gestelt had / so riepen zy: Hier is niemant op de kamer / den Boef riep wederom: komt lieber morgen te elf uuren / dan sal hy gewis daar zyn; en of hy hem verschoonen wilde / dat hy geen snyder of Beunhaas was / so neemt hem egter in zekerheyt. Want hy sal de beangste katten slagten en zoeken uytvlugt. De Snyders vonden dit goet. Tegens de gezeide tyd ging dese schalk in een ander gewaat self daar zitten / eben als of hy een snyder was. Als nu de Snyders daar quamen was hy besig met naajen / maar sy meenende dat hy dien Beunhaas was / kregen hem by de kop en wilden hem met kragt en gewelt mee nemen / en als hy lang genoeg tegenstand gedaan had / liet hem na beneden slepen / het welk 't lyntje was daar hy aan trok; want beneden synde / maakte hy een gerugt dat de heele buurt te hoop liep / welk hy altemaal tot getuigen riep / over 't ongeluk dat hem geschiede / waar over de buren hem helpen wilden / betuigende aan de Snyders datse hem onregt deden / also hy een Keyserlyck was / die van d' eene stad op d' ander reysde. De Snyders dit hoorende / merkten het bedrog en wilden hem laten lopen / maar

hy hielt haer vast een deed terstont beklag aen de Schout / waer by hy van de buren getuigenis krygende / zyn practyk beloont kreeg / also hy haer bystig France Kzonen uyt haer beurs klopte.

Iets Aardigs.

't Gebeurde onlangs / als zyn tegenwoozdige Hooghept van Engeland ter Kzeke was / dat de Kzeck-Heer van de tweedzaagt zyner Land-genoten iets zey / en 't kluwen hier van ontwinden willende / so spzak hy tot zyn toehoozders; Oy zyt wonderlyke Luiden / dat gy tweedzagtig zyt / over de tegenwoozdige Regering van onsen staet: dese wil een Koning hebben / die wil geen Koning hebben / en daer zit een Man / wysende op zyn Excellentie / die is Koning en geen Koning / en nog zyt gy niet te vzeeden.

Kuur van een Jonge.

Een Timmermans Jonge / bzagt eens eenig werk t' huys / dat zyn baes gemackt had / en dewyl hy een slegte Jonge was / so willen de lieden hem een schelling vooz zyn t' huys bzengen geben. De Jonge te cergierig zynde / wilde het niet aennemen / en hoe 't de Lieden hem aen pzeken / hy wilde 't egter gants niet hebben. Als hy daer zonder dzinkgeld weg gegaen was / so pzeutelde hy in sig selven. Selderment had

had ist de schelling ebenwel aangenomen / ik moet 'er zelfer een heele week vooz werken. En wyl hy zig dus bedenkt / so keert hy wederom en klopt aen de deur. Ingelaten zynde / zey hy: Sinjeur / als je me de Schelling geven wil / so sal ik se nog nemen.

Wat Raars.

Men zegt dat Duc d'Alba / so lang hy in Nederland geregeert heeft / maer eens heeft gelagt; 't Welk om dit navolgende geschiede / eens in seker Dozp zynde / daer een Meyt een groote Snoek tegens een houte schutting schoon maekte / in dewelke een rond gat was / daer een quast was uitgevallen / so quam daer by geval een Soldaet te wateren / die zyn tuyg dooz het voozgemelde gat stak. De Meyt dit ziende / opende den bek van de Snoek en gaf hem dit pzonkertje te zwelgen / het welk hy wel sipf vast hiel. De Soljer aen de ander zy van de schutting kampziole beginnende te spzingen / maekte sulk gebaer / dat al het volk daer omtrent uit quam / om te zien wat daer gaende was / dewelke ziende / dat onse maet also gestelt was / begosten overluyt te lagchen / sonder hem hulp te bieden: de Duc quam mee op dat geruyt uit / dewelke siende dat schouspel host hem niet / gelyk de anderen / van

lagchen onthouden / dog gebood / dat men hem sou los maken / het welk nog even van pas quam / want had hy wat langer vast gehouden / hy had hem het heele hagje afgest.

Op een Bruyloffs Digt.

Een lammen Lammert had eens op zekere bruiloft een Bruilofts-digt gemaekt / boven het welk hy gest had / Feest-digt; den Bruikker een schalk zijnde / zette in stee van Feest-digt / Beest-digt. Als dit dus op de Bruyloft quam en de Gasten altemael begonden te lagchen; zo liet dese kreupel den Bruikker stralis op de Bruyloft komen: daer verschynende vraegde hy hem wat hem bewogen had / zijn Gedigt aldus te kzonen? Sinjeur / zei den Bruikker / ik wist niet wel of 'er Beest-digt of Beers-digt moet staan; want my dogt dat so een heerlijk werk met Goud-geel behoorde gekzoont te worden / maer om de minste verandering / zette ik Beest-digt.

Van een Man en een Wyf.

Een kloek Arbeids-man / hem hier t' Amsterdam met schuit voeren generende / had so een lui Wyf tot Gemaelin gekregen / datse beide by na / hy in kloekheyd; zy in traegheyt / sonder weerga waren / en wat goede vermaning hy te werk stelde / die door goede Vrienden lieten vermanen / 't was

was by haer al voor een doof mans deur gekloopt / al wat de Man won wistse door haer lekkere bek 's avonds onder Deksens te nemen. 't Gebeurde eens dat hy de geheele dag gesloofd had / 's avonds heel door regent / beklad t' huis ging / onderwegen wiert hy van een Bruienier, om betaling van 25 gulden aengesprokken voor byen / Hosjnen en andere snuisterij / die zyn Vrou gehaalt had / t' huis komende met het hoofd vol muisenesten / quam zy hem in de deur tegen lopen met een water-emmer in de hant om water te putten / met zeid zy; Man 't is goed dat gy komt / want wyl het regent / mag ik my niet nat maken / gaet heen en hael my een emmer water / hy stilzwygende / haeltse vol / maer in 't overreiken / goot die haer op 't hooft; haer by den arm nemende stiet 'er de deure uit en d' emmer na 't gat / zeggende: Nu zyt gy nat / haet nu water so veel gy wilt. Ik schei uit myn knegtelyke dienst / 'k meen nu voortaen Meester te zyn.

De bedrogen Bruyd en Bruydegom.

Te Parys was een seker schoone Dame / die zo 't scheen veel Pract-vrijers / maer weinig bedijers had. Evenwel was 'er onder desen een Heer / die haer wel tot trouwen versogt soude hebben / maer vresende dat haer zinnen te veel op eenige van d' an-

d' andere die met haer verkeerden / mogte verslingeren / dorst het niet bestaen / nam derhalven al eens zyn affscheyt. De Juffrouw bemerkende dat haer schoonheyt en geselschap haer so schandelyk als verderlijk was / schafte het geselschap op 't behendigste af / hopende daer door de regte Vryer te lokken / vermids zij hem vrije gelegenheyt gaf om min te plegen. 't Welk den vorigen afgescheiden Minnaer haest dede weer komen / welke het in 't kort so verbragt / dat hij haer en zij hem / voor eenige Mingenoot en liefste erkende; maer dit wekte nyd en stryd by d' anderen / die haer te voor gezellig geweest waren: derhalven zy te zamen spannende / het paer een pots zwoeren te spelen / raetslagende / den Bruidegom zijn Bruids Maegden-roos te ontfutselen / en also in hem een afkeer van haer te verwekken. Om hier aan te geraken / toonden zy haer heel vriendelyk / op dat zy voor al van de bruiloft / waer op zy haer rol meenden te spelen / niet uitgesloten wierden. De Bruid van plichtswegen niet laten komende haer te nodige / liet hum al van den bidder daer toe verroeken; het welk zy niet afsloegen / maer graag volbagten. Op de Bruiloft deden zy alle haer best om de Nieuw-gepaerde door den Wyn verheugt te maken / op dat se

se te beter tot haer voornemen geraken mogten / 't welk na wensch geschiede. Dog ondertusschen hadden zy een gemeene Meid bekoort / die haer Maegdom om 5 ducaten sou over doen / dese hadden zy met kostelyke onder-kleding versien / in de Bruids slaep-kamer gesloten / ende belast datse daer te bed sou gaen en houden haer altoos sonder slapen still / schoon dat men haer oncerlyk aenraekte. Dit was alles vast bestelt. Als nu het uur genaekte / dat de Bruydegom te bed wilde / stelden zy in / voor 't laetste een spel te speelen / waer in zy haer toonden / als of zy de Bruid stilzwygens met een aerdigheyd / in 'er slaepkamer wilden helpen / in sulker voegen dat het den Bruydegom niet soude merken. Zulks geschiede al na haer voornemen / de Bruid raekte in een verkeerde kamer / daer egter heimelyk een Bruilofts-bed gespreyt was / waer op ze door de Wyn verheugt zijnde / zig terstond ter rust ley / wetende niet anders of zy was in de regte zael / daer zy en haer Bruidegom vernagten souden. Als se haer nu gerust neer gelegt hadde / so liet men den Bruidegom in de regte kamer / daer die schalken de Meyd geplaest hadden / dewelke hy niet beter wist te zyn als zyn Liefste; also 't in donker was / vermits de Meid de kaers uitgebla-

sen

zen had / en zig gantsch spzakeloos hielt: gemerkt hy zig beinsde te slapen / dog in zulker voegen dat ze 'er half slapende van hem liet sommelen en gebzuiken. Ondertusschen nu was 'er een van d' andere boeven / die zig by de Bzuid gevoegt had / dewelke doo2 de Wyn nu vast in slaap zynde / geen kennis dzoeg van haren Bzuydegom / niet te min / liet haer Maegdom half slapende ontsutselen en bleef so slapende leggen / tot de blonde dageraed quam om haer in d' armen van 'er Bzuidegom te gzoeten. 't Welk anders bevindende / den Schalk d' ogen opende / ende ried hem zyn vertrek te nemen. Dit liaerde hy zeer behendig / latende de bzupd / die hy dus verbzuid hadde alleen leggen / en ging svan daer. Als nu den bzuidegom mede wakker wierd / en zig by een vzeemde Meyd bevond / meende hy te dzomen / dat hy om gezet was. Ewenwel speurende (doo2 zyn leelyk begane missiag) dat het ernst was / staet hy op en onderzoekt de Meyd hoe zy by hem gekomen was: De Meid 't spel goed makende / zey / dat hy zelf in zyn Dzonkenschap / haer tegen weer en wil / daer gevoert had / en dat zy nu begeerde / dat hy haer in eeren bindende / ook in eeren zoude houden / 't geen hy / alzo hy dzonken geweest was /

was / met geen genoegzame reden konde weer leggen / en om kozt te gaen / als hy booz den Regter verscheen / wierd hem gewezen de Meyd / daer hy dus zyn lust mee geboet had / te moeten trouwen; en als hy van de vorige Bzupd verstond / dat zy 's nagts iemand gehad had; liet haer op 't vonnis des Regters / gewillig vaten / en trouwde de Meid / die hem dus / tot haer onverwagte voozdeel / bedzogen had; zo dat de Bzupd op een nagt ontbzysiert / ontwysi / ontmant / en gantsch van haer stukt ontsteken wierd / moetende aldus troosteloos haren Bzuidegom missen: welk de Dogters leert / haer niet veel in geselschap van Jongmans te begeven / want daer is niet schadelyker booz haer / dan dat. De reden hier van is / dat veel Jongmans de regte Bzijer verhindert / de Dogters verwilderen / haer zinnen los maken / haer eer besoetelen; en kozt / al is hy nog zo schoon en deugens / zy is nu als een schone waer / dewelke / heel verdozt zyn / van ellis handen aengetast en daer booz verlept / besmoddelt en ongezien gewozden is.

Oudpakkese Zee-tydinge.

Een Boer bzy niet van de slegtste slag / zynde eens van een Visschkoper bedzogen / hem stinkent booz levend in de hand dowende:

wende / quam op de Visch markt / daer hy dezen Snoevert / geltwoldig hagendevelt van levende Cabbelsauw hoozde roepen / waer dooz hy veel volks by zyn stal kreeg / dagt hem nu een pots te speelen / begeest hem 'er na toe / die zo haest hy de boer zag / riep sta op; sta op Volkje daer is myn oude Koopman. Wel lansje / hier heb ik nu wat puiks / dat 's een Vis met Lever en Kuyt / enz. Meende na ouder gewoonte hy 'er twee of drie soude mee dzagen / den boer ziende dat 't al weder van slender dumdent was / ruykt stilzwygent zyn Kaken / den Visverkoper dit ziende / barst in gramschap dus uit: Ruikt aen myn gat / wat bzuyt my dezen boer / wat meent gy dat 't stinkert is? waer op den boer met een stadige tromy antwoozde: Ik ruik niet of hy stinkt / maer vzaeg hem wat. Wel kinkiel wat vzaegt gy hem zei de Viskoper? Wel zei den boer / wat nieuws hy uit Zee brengt. Wel wat zeyt hy / vzaegde den Viskoper? Dat hy 'er in agt dagen niet geweest heeft; zei den boer / gaende daer mee deur / latende den Viskoper ouder 't gelag en gesou van zyn Omstanders / die hem zyn Vis lieten houden / en geen lust in oude Zeetyding hadden / en moest meenigmael hooren of hy geen nieuwe tyding uit de Zee had.

Aar-

Aardig Bed paatje.

Een Vzouwe / hebbende van haer Man een mozgen gaef gehad / troggelde hem / om haer nog eens een Vziendschap te bewysen. De Man hier geen puf toe hebbende / zeide; Liefste gy moest u Water eerst maken. De vzouwe die met allen gauwigheyt gedaen hebbende / begeerden nu voldaen te zyn: maer de Man zeide / Liefste gy moest nog eens wateren. Hartje zeide zy / ik heb eens gewatert / ik kan nu niet meer: Wel zoetertje zei hy / ik heb ook eens / ... Ik kan ook niet meer.

Vreemde Pots.

Een boer / ziende een Barbier in een zilversmits winkel / kreeg in gedagten / dat hy wel diende geschoozen te wozden / en dewyl hy mee tralien dooz de Zilversmits winkel sag / meende hy dat daer ook een Barbier woonde; ging derhalven daer in hups en vzaegde de knegts / of ze hem eens scheeren wilden? Een van hun allen / wat schalkagtig riep: Ik hooz hier / ik sal u scheeren; Zettende hem op een dzie-stalletje / en nemende in plaats den Zeep (een hand vol van haer kiep / daer hem lustig mede in den baert scheurde / en so een goede poos lieten zitten. Den boer hebbende dus een wyl gewagt / vzagende of se hem niet haest souden scheren? Neen / ant-

wooz-

waarde de Knegts / hier wynst men / maar daer over (wysende na den barbier) scheert men. Waer op den boer terstont opstaande / so met zyn klepen baert / maer den barbier wandelde / die dese pots vernomen hebbende / hem schier te barsten lagte.

Vraag van een Waal.

Een Wael / komende op 't hooft tot Rotterdam / willende na Bergen-op-Zoom / vroeg een Schippers Gast / Schipper / Schipper / wat is 'er / riep de Knegt? Is de blaes goed / pont de la berg op zolder; Wat blaes men in myn naers / zei de Knegt daer op / niet wetende wat hy vraegde. Danke Schippere / danke Schippere / zeide de Wael / welge troost weg gaande / als meende / dat de blaest van agteren / en derhalven goed was.

Een oud Man met een jonge Vrouw,
Als die zig t'zamen door de Trouw
Verbinden, krygen bey berouw.

Een Vryer / wiens jaren / scheenen vry wat tellens aen hadden / wiert door het gesigt van een lodderlyk Dierlje so tot de Min ontsteken / dat hy niet ruste voor hy uit de Kerk onder de laktens met 'er kwam / maer Zwavelstok brand ligt / dog is haest verteert. Zo gingt / Moer moest veeltyds vasten-

vastendag houden. En wat zy bad en smeekte / hy wou wel / maer hy kon niet ten laetsten zyn onmagt bekennende / sloeg dit geluid / nu bevindik / dat in myn Jonkheyt my een vrouw ontbroken heeft / maer in myn ouderdom myn Vrouw een Man ontbreekt.

Sluykerye.

Onder andere wysen van sluiken / waer mede de Pagters bedrogen worden / dunkt my desen niet een van de minsten te zyn. Een Wynkoper / befaamt veel uit te tappen en weinig Impost te betalen / wiert om te betrappen / van de Pagters dapper vervolgt / die zyn Huis by nagt / so wel als by dag so ga slaegden / dat 'er geen ratelwagt van noden was / om daer 't gespuis van Dieven af te wenden. Maer wat moeite zy aanwenden / konden hem niet agterhalen / 't slimste van alle was; dat hy niet wou ontkennen dat hy slook / ja hem zelven vermat / dat hy in haer bywesen / staende op zyn vloer / sluiken soude dat zy het sagen / en souden hem het selve niet beletten dit dogt haer onmogelyk: Hy om 't weinig / dat hy na haer gaf / te kennen te geven / neemt het (van haer daer toe aengepozt zynde) aen / ontbied haer tot so en so een uur te komen /

zy

zy en wagtende niet na 't uur / maer zeggende / om niet te vergeefs te komen / laet ons liever een uur vroeger gaen / gelyk zy deden / ondertusschen houd hy haer in het voorhuys besig met een goeden Koomer Wyn / die al verschepdemalen om den mond / met discoureren niet al te droog te worden / rond moest gaen. Zy omtrent een uur gewagt hebbende / komen 'er twee brouwers knegts met een brouwers waterton / daer Wyn in was aendragen en riepen of daer 't water wesen moest / de Meid zeide ja / waer op zy de ton voorby de Pagter heen droegen / en leeg gemaekt zynde weer voor uit gingen. de Pagters het wagten verdrietende; vraegden waer zyn stuiken bleef? Dat is al geschiet / riep de Tapper: wy hebben 't niet gesien zeiden de Pagters; ho / ho / zei de Wynkoper / kan ik de Wyn voor by u heen doen dragen / daer je op myn vloer staet / onnodig is het datje myn deur bewaekt / ik zal ze ook weten in myn huis te krygen / als gy 'er buiten zyt: Doe begonnen zy de schelmery te merken / en hadden niet te zeggen / hopende het op een anddr tyd hem in te peperen / gelyk ook geschiede; want de kruik gaet so lang te water tot dat ze eens breekt. Zy kregen hem dan eens on-

der handen / doen was het kruist hem / kruist hem / deden hem doen al zyn pelet zonde besuuren / welker smerte en smaet hy oplroppen moest; dog beloofde haer binnen drie dagen weder op een ander wyse te betalen. Tot stuiken doorst hy hem niet weer begeven / maer wetende dat een der Pagters een vuyl woord dikwils in de mond hadde / dagt hem daar mede te helpen. Hy krygt een arm Man / dog een snedige by de kop / en zeyd hem hoe hy doen zal / gaf hem een brave zomme balliken koelt mee / en gaet aen de Pagters huys / terwyl onse Wynkoper past besig was met zyn baete te betalen / die niet klein was; te meer / om datse aen 't Geregt geklaegt hadden / dat dezen haer so merkelyken schade in den ontfangst had toegebragt. Hy klopt aen en word ingelaten / vraegt de Meid na haer Meester / en of zy zeide de boodschap af te willen nemen / zeide; hy moest de Man zelf spreken / ten lesten quam de Pagter zelf voor / en vraegt hem / myn Heer; een man die reist / moet die ook Impost betalen? wat een stront zei de Pagter / daer is ze myn Heer / zei den armen Man / hem die in de hand douwenden / gaende zo weg; onse Tapper die in de Tykamer was / dat horende sprong voor

den dag/ en begon wel dapper te lag-
chen/ zeggende: Zo myn Heer/ wil
daer al uwe leegen Kaſſen mee; en ziet/
of het Kantoor het voor gangbaar Munt
voor den Impoſt aenmemen wil.

D

DE GEEST VAN JAN TAMBOER,

OFTE

Uitgeleezene ſtoffe, voor Klucht-lievende Jonkheid.

TWEEDE DEEL.

Te AMSTELDAM, by
S. EN W. KOENE, Boekdrukkers, Boek- en Papier-verkopers, op de Linde Gragt, 1795.

DE GEEST VAN JAN TAMBOER.

Voor de Klugt lievende Jonkheyd by een vergadert.

Geestig antwoord van een Juffer aan haar Man.

EEn Heer / hebbende hoge en lage Jurisdictie / heeft een Boom laten om houwen / waer af hy een Galge liet maken: dezelve Heer hadde een Vrou die Room's Katholyk was / die dat zelve afgehouwen Hout voor een schoon en bequamen Hout aensag / liet van het overblyfzel deg Booms een Krupcifix maken / ende ging daer gedurig voor knielen en kussen / en de grote eere aen doen. Den Heer dat siende / zeide tegens zyn Vrouwe; Allerliefste / het is u genoeg bekent dat ik van degelve Boom / daer gy u Krupcifix hebt van laten maken / een Galge hebbe doen timmeren: Waerom doet gy de Galge zo grote Eere niet aen als dat Krupcifix?

dewyl het van een hout t' zamen gemaekt is; De Vrouw wederom antwoorden/ ende zeide lieve Man/ gy weet dat myn geheel Lighaem met een blank vel is overtrocken/ dat u lief ende aengenaem is; waerom hebt gy het agterste van myn lighaem/ te weten mynen Heers? nooit zulken vriendschap of eere aen willen doen/ als 't voorste? De Man zweeg stil/ en dogt het is wel geantwoort op myn vraege/ en zeide haer daer niet meer van.

Van een Vroumensch die de brand boven de knie had.

Een Vrouwmensch gaende bloot beens by de weg/ alwaer haer een Mans-persoon ontmoetende/ zeggende tot haer: Vroumensch hoe zyn u de beenen zo root? daer zy op antwoorde/ ende zeide: Ik hebbe het vuur daer boven/ hy wederzeggende/ hebt gy het vuur daer boven? Zo steeke my dit eynde van myn Lonte aen/ zy het eene been opligtende/ lieter een vliegen/ ende zeide; hout aen: het rookt. Hy scheide van haer al lagchende/ en dogt dit is wel geantwoord.

Van een Juffer die op een Dogge reed.

Een zeker Edelman met zyn knegt op de Jagt gaende/ en een quaet vermoeden op de Paep hebbende/ ('t welk een loosen schalk was) sond zyn knegt aen zyn Vrouwe/

we/ zeggende: Gact by myn wyf ende zegt dat zy de Paep niet zoude te eeten noden: de knegt gaet henen/ ende dagt ondertusschen by hem zelven yets anders; 't welk hy tegens de Juffer zeide: Mevrouwe/ myn Heer doet u zeggen dat gy niet op de Dogge zult ryden/ zy dit horende begon te kyven/ ende zeide: Wie duivel pleeg op de Dogge te ryden/ De knegt zyn rugge nauwelyks gewent hebbende/ wierd zy stralis begerig om het zelve te doen/ de Hond zulks niet gewoon wesende/ byt haer in het been/ en zy begon te kermen/ en leet so groote pyne/ en wierd so flaeuw dat zy daer van te Bedde moest leggen. De Man weder te huis komende/ begon zy datelyk te kyven op hem/ zeide: Wat duyvel hebt gy my te ontbieden; Wat zeyde Man? Dat ik niet op de Dogge zou ryden: De Man roept de knegt/ ende zeyde wat hebt gy myn Vrouwe gezegt? de knegt antwoorde/ dat zy niet op de Dogge zou ryden. Hy weerom/ heb ik u dat bevolen? neen zeyde de knegt/ myn Heer heeft my bevolen dat ik tegen myn Juffer zeggen zou/ dat zy de Paep niet zou ten eeten noden/ indien ik dat gezegt had/ myn Heer/ zy hadde voor zeker de Paep ten eeten genodigt/ wat men een vrouw verbied/ dat

heet men haer / en het is veel ongerymder op de Dogge te ryden / dan de Paep ten eeten te nodigen / De Jonker antwoorde; 't is regt / gy hebt u Boodschap wel gedaen.

Hoe een seker Plaats in 't Land van Brunswyk den naam van Greefs-dorp kreeg.

Een seker Dorp geleegen in 't Land Brunswyk / genaemt Kreefs-dorp / hebbende eens op een tyd een Kreef gevangen / niet wete de wat sy van dat Monster maken sonden / seiden dat het selve een Snyder was / zettende dezelve op een stuk laken / en waer het Beest heen liep / volgden sy hem met een scheer / en doe sy lang genoeg gesneden hadden / zagen sy dat het laken bedorven was / zelden doen dat het een duivel was / resolveerden hem te verbranden: neen zey d' oudste / 't is een duivel / hy is 't gewent / laet ons hem in 't water smyten / dat is een contrarie element / so moet hy sterven / hier op worde te conclusie gemaekt / en sy smeten hem ('s anderendaegs) van een hoge Brugge af in 't water; Dit Beest het water gewaer wordende / vermaekte sig / ende sloeg met syn staert. Doe zei de oudste van haer / wat hadde hy een harde dood. Hebbende door dese grote hemisse / Stads Privelegien ende geregtighede gekregen / en hebben voorts Wal

Wal ende Poorten doen maken / maer sy wisten niet hoe het heete / daer men door / in en uit de Stad ging. Dog sy beraedslaegden / met malkanderen om een Bode na de Stad Wolffenbuttel te zenden om te vernemen hoe 't heete. Deze Bode vraegde haer hoe 't selve heete / ende sy gaven hem tot antwoort / door / gelyk in haer lant gebruikelyk is. De Bode ging al onder wegen pratende een door / een door / en onderwegen viel hem een hond aen / doen was het hem vergeten / hy telende een plaatse / komende in Kreefs-dorp / zei dat hy 't had laten vallen / op een plaets die hy geteikent had / den Raed ordineerde / dat ieder sonde daer gaen soeken en graven met schuppen gelyk sy deden; In 't graven stalt een van de Gravers de voorsz. Bode op de voet die op sprong en riep: ô my! de ander vraegde is 't door? Ja riep hy / door is 't / en het weder gevonden hebbende / keerden sy met groote blydschap weder t'huis en waren zeer verheugt.

Een ander van Kreefs dorp.

Die van Kreefs-dorp / hebbende eens een dief gevangen gekregen / also het in den oogst was / gaven hem een stuk gelds / en zeiden: gaet daer so lange mede buiten de Stad tot dat den oogst om is / dan sullen wy u wel regt doen / of geven u meer geld in horten

tyd / hy quam weder / en zeide; gy moet myn regt doen / of ik moet meer gelt hebben / zy zelden hola: gy moet het so bont niet aen leggen / daer is noch een Rylisdaelder / gy meugt u daer zo lange mede behelpen / maer hy en wist doen van geen wederom komen.

Van een die Droomde.

Een zeker man dzoomde dat hy Koning van Zwolle was / en dat hy in den Hemel quam / en komende by S. Peter / die hem vzaegde waer hy van daen quam / en wie hy was? hy zeide ik ben de Koning van Zwolle: S. Peter antwoozde / in en kenne geen Koning van Zwolle / ik hebbe met u hier niet te doen: hy evenwel tegen hem ndzingende en zeide; ik wil daer in wesen / en quam so binnen / zo hem dogte; binnen wesende zeide tegen S. Peter / ik wil schyten / waer doet men dat hier? S. Peter zeide? foei du beest / dat is hier geen gebzuik / men doet hier zullig niet; hy zeide wederom wiest my hier een plaetse? of ik schyt u vooz u voeten. S. Peter zeide kom dan du beest / hier is een gat daer heeft wel eer een Mane gestern / schyt dan daer dooz / so valt het weder op der aerden. Hy ondertusschen begon zyn werk te doen / en scheet doe zyn Huisvzouwe in de schoot. Doe ging 't hem als men vooz een spzeek-

spzeekwoozd zegt / Dzoomen is bedzog / maer schyt in 't bed / 's mozgens zult gy 't vinden.

Van een Prins en een Boer.

Zeker Pzins eens uit wandelen gaende / ontmoetende een Boer / die zyn wyf by hem op de wagen hadde / en de Pzins hem vzagende / wat wilt gy vooz de Gans hebben dien gy daer op de wagen hebt? de Boer antwoozde / ende zeide zij is niet te koop: De pzins zeide; zetse maer op geld: de Boer zeide wederom / zy zou myn Heer al te dier vallen / want ik hebbe daer gister avond noch een Beer uitgetrokken / die wil ik om geen zes Rozenobels geven.

Van een Priester tot Havelte.

In 't Land van Dzente is een dozp gelegen genaemt Havelte / daer was ertyds een Pziester / die op de Pzedikstoel / aldus tegens zyn gemeente zeide: gy boeren / gy schelmen / gy wozt zo hovaerdig / dat een eerlyk man niet een Kleet / kan laten maken / of gy doet het na; maer zeide hy: ik heb een hond bedagt / ik zal een Bzoek laten maken die ik niet by den handen op houden zal / dat kont gy schelmen niet wagten als gy agter de Ploeg gaet. En gy moet ook weten dat het Menschelyke geslagte in verschyden

zoozen verdeelt is / gelyk men de Honden ook doet / als by exempel; de Windhonden werden vergelekken by de Edelen / en Leger-honden by de Borgerlyke staet / die daerom ook Patzice genaemt wozden / en by de rekels de Boeren / daerom wilt gy wel doen / so klect u als Rekels / en niet als Wind-honden of als Legerhonden. Hy wozde daer over gecasseert / ende daer wierde een andere in zyn plaetse geset / het welke een Baal was die hy daer na nog op den Predikstoel doot schoot / so dat hy bewees dat hy een zyner Priester was / en hadde wel een van de 32 quartieren / daer Philippus Marnix / Heer van St. Aldegonde van schryft / verdient.

Hoe een Boer geschoren werd van een Varken.

Een Boer gaende eens na een Barbier / om sig te laten scheren / quam onder wegen voozby een Herbergen gaen / aldaer hy aen geroepen wozde / en heeft hem daer vol en dol by de Schaggs lupden gesopen: En is / so dronken wesende / weg gegaen; en onder wegen hem de slaep aen komende en overvallende / begaf hem onder een boom om te slapen / en het ging hem als men gemeenlyk segt / een Boer suipt wel een Emmer vol / en spout een tobbe vol / en heeft hem in de slaep dapper bespogen / raekste onderwylen in een dzoom / en dzoomde dat hy geschozen wozde / het welk ook een deels waer was / want daer quam een Varken / en likte hem 't spuigsel van de belt af / hy ondertusschen in den dzoom yets gewaer wozdende / riep; Meester Jan scheer zagt / het Verken ging zyn gang / so dat hy weer riep: Meester Jan scheer zagt / dat u de duyvel hael scheer zagt. Eindelyk uit zynen dzoom ontwakende / stond op / ziende doe wat voor een Meester hem geschozen had.

Hoe een Wyf haar Man een Spaansche Vlieg gaf.

Het is gebeurt tot Campen / dat een Man by zyn Dzouwe op de bedde leggende / dewelke van dertelheyt niet wetende wat zy doen wilde / veest in haer hand / en hielt 't voor haer mans neuse / en zeide Man: Daer is een spaense vliege. Hy een dag twee of dzie te biere gaende / waer van hy roerlyvig wozde / en leggende by haer op het bedde / scheet haer in de schoot / en zeide; Wyf daer is een spaense Roe.

Van een onnosel en Drentenaar.

Een zeker jong gesel / dewelke met zyn Ouders beliefden na Holland trekkende / om aldaer een Ambagt te leren / bevolen hem dat hy sig wel houden sou / en dat hy hem van het Dzouw volk af houden soud / en

dat hy zo weder t'huis komen zou/ als hy uittrok; hy beloofde zulks te doen. t' Amsterdam/ een twee/ of drie jaer geweest hebbende/ en al wat geleerd hadde/ zo hem dogt/ kreeg allenskens in den zin, weder na huys te trekken/ nam zyn afscheyt in de plaatse daer hy gelogeert was/ en meende den zelven avond te vertrekken/ 't welk niet en geschiede/ dog hy niet weer willende gaen ter plaetse daer hy te huis was/ ging doen in een herberge om aldaer die nagt te blyven/ daer een pintjen of twee gedronken hebbende/ begon hy slaperig te worde/ en zeide tegens de waerdinne/ waer zal ik slapen? zy met hem jokkende/ zeide by myn; ik heb anders geen plaets. Hy denkende op 't geen zyn Ouders hem belast hadden/ zeide dat wil ik niet doen/ dog de waerdinne langde hem een kaers/ en hy ging heen na boven/ en zy volgde hem/ zeide doen tegen hem/ zie daer zult gy slapen/ ik zal straks by u komen. Den onnoselen Dentenaer meende dat het waer zoude zyn/ dorvende niet op 't bedde gaen leggen: De Waerdin weder boven komende/ om de kaers te halen/ vraegde hem of hy al te bedde was/ en hoe hy zo lange wagte? hy zeide/ neemt de kaers slegts mee/ ik zal in donkeren wel onder komen: zy nam de kaers

kaers mee; en zeiden: ik zal u dan flus wel wat dekken; doen wiert hy noch veel banger/ en liep op de bovenste Zolder/ alwaer de Turf lag/ hem inbeeldende dat zy hem daer niet zoude vinden/ en vond daer een grote lege mande staen/ daer hy onder kroop/ en dogt dien nagt over te blyven. De Vrou weder boven komende om Turf af te halen/ niet denkende op den onnoselen bloed/ verschoof de Manden/ want die haer in de weg stond: Doen begon hy te bidden/ ende te smeken/ en zeide/ myn lieve vrouwe/ ik bidde u/ laet myn met vreden: ik heb myn Ouders belooft dat ik weer t' Huis komen zal/ als ik weg getrokken ben. Doe begon de vrouwe te laggen/ en zeide; Du onnoselen bloet/ gaet leggen daer ik u gewezen heb/ ik belove/ ik zal van avond niet meer boven komen. Doen ging hy op 't bedde/ maer hy sliep met grote vreese. Hy die des morgens vroeg op stond om niet meer gequelt te worden/ meende zyn gelag te betalen/ en weg te gaen/ het welk hem miste; maer hy moest noch eerst zyn Ey weg dragen/ dat hy door vreese gelegt hadde.

Zekere manier van Justitie.

Tot Londen in Engeland is een zekere wet/ dat zy altyd op den eersten dag van de Maand een drof moeten hangen/ en so by

by gebzeck van geene te hebben / en nogtans van haer wet niet willen af staen. Dan om geen foute te begaen / altyd den oudsten Mulder hangen.

Een Jonge die de Misse diende.

Een zeker Dzost van Vollenhove/genaemt Jan van Ens / die zeer Paaps was / willende eens op de reize / en dozst dezelve niet wel aennemen / vooz en al eer hy een Misse gekinapt hadde: Ontbood daer over een Paep / de Paep dadelyk heen gaende / ging over de Vischmarkt / om eerst een zootje Visch te kopen / vergetende onder tusschen zyn doosje met Af-laten / daer komende miste hy dezelve / verzoekende aen den Dzost zyn Jonge / die de Misse diende / of hy het halen wilde? De Jonge hielt hem het dove Ooz toe / de Pape verzoekende hem op nieus weer / de Dzost merkende dat hy wat verzogt van de jonge / vzaegde; Wilt gy dat de jonge wat vooz u doen zal? myn Heer antwoozde de Paep ik hebbe dooz haestigheyt myn dooze met Aflaten / op de Markt vergeeten / gaet heenen zeide de Dzost tegens de jonge en haeltse; De jonge antwoozde / zal ik dan Judas wezen? hy wil hem vzeten.

Van een onnosselen Boer.

Een zeker Morlaen / zynde een Trompetter / en tot Zwolle leggende in Guarnizoen / wiert eens op een tyd gecommandeert om na 't stigt Munster te gaen / daer komende / wiert by een Boer gebzagt die hem logeerde / zynde in 't zelve stigt / en hy toog uit zyn zak een doosje met Toebak en vulde daer een Pypjen / en stak het aen; de Boer daer over verwondert wezende ende verboert zynde / meende dat 't een duivel was die vuur at / wozde zeer verschzikt / ziende verbaest tot den Moriaen ondertusschen pzezenteerde hem de pype / en vzaegde hem in gebzoken duits / of hy mee een schupfjen twee a drie doen wilden? den Boer met een eerbiedig gelaet / zyn hoed af nemende / zeide; og Monsieur duivel! ik en han geen vuur eeten.

Van de Maay Botter.

Het is gebeurt dat zeker Speelman van Gzoningen / Maerten genaemt; eens op een bzuyloft speelde / so gebeurde het aen den derden dag / dat hy tegen de Jongmans zeide: jonge Lieden / gy wilt dog mozgen eens weer Dzolyk wesen / so begeer ik / gunt my de penning / ik zal ons een Slaetje met boter en bzood daer by geben / de rest van bier en Wyn moogt gy betalen / zulks namenze aen: en quamen des anderendaegs als gesegt was: de tafel wierd gedekt en des Speelmans vzouwe / hadde daegs te vozen nieuwe

May botter gekogt/ die hy doen op de Tafel zette/ waer over de vrouw verstoort waer/ dog was nog zo beleest dat zy zweeg tot dat de gasten weg waren/ maer doen zeyde zy: du hondsvot/ wat had gy de May boter op de Tafel te zetten. Wel zeyde hy/ wat zal men anders daer mee doen? zy zeyde ik wil deze niet opgesneden hebben/ hy wederom: wat zalse doen? zy zeyde die zoude my wat te wille staen/ hy zweeg stil. Des nagts te zamen op het bed leggende/ begon Moer te naturen/ en hy schoof haer van hem af/ zy zeyden/ nu Maerten: Ik wil niet/ zeyde hy: Nu gelt zeyse/ het staet immers al; ja/ zeyde hy tegens haer/ het zal my wat te wille staen/ als u de May botter: Neen/ zey dese weer/ snydse aen 't ander einde ook liever op.

Van Heer Jan Veeneman.

Het is eertyds tot Zwol een maniere geweest dese het nog Paeps was/ dat in haer Kerke/ genaemt Bilhem of Bethlehem/ dat daer geen Pastoor wezen mogt/ ofte hy moest te Jerusalem geweest hebben/ zo gebeurde het in de pacificatie van Gent/ dat deze plaatze verballen was/ en geen Pastoor konden bekomen/ dan eenen/ die genaemt was Jan Veeneman/ dat een Snyder was/ die voor gaf aldaer geweest

weest te zyn/ dewelke zy ook van noodswegen moesten aennemen. Heer Jan Veeneman/ op de Predikstoel komende/ en wist niet veel te zeggen/ overmids hy veel meer in Uilenspiegel had geleezen/ dan in eenige andere goede Boeken/ zo dat de Lieden zeyden dat Heer Jan een Leeke was/ en geen Latyn en konde; en Heer Jan/ om zulks te wyzen/ stelt zyn Konst te werk/ en zeyde: Amo Ama Amas Pilatus & Cajephat: Quia quid Jeronimus, hec & propter hominus. Dat is zo veel te zeggen: Den Berg van Calvariën, daar leit de duivel gesloten aan een klein ketentje, maar ik meene Schakels als myn Been. Daer een jonge/ genaemt Hanemen/ Heer Jan Veeneman/ gy hebt wel gestudeert: Hy wederom; haentje du kettertjen/ ga du weer na de vrouwe Kerk/ by de Geusen: daer wil stu dog wezen. Dog voer weer voort met zyn Sermoen/ en zeyde; nu geeve ik u lieden te raden/ hoe 't de Joden met Judas aenvingen eer zy hem tot dat schelmstuk konden brengen om zyn Heer en meester te verraden; hoort want zy maekten hem dronken in goed Hamburger bier/ en dronken wesende zeide hy/ 'k zal hem leveren zo ik een Man met eeren ben/ was hy doen een Man met eeren? Hy was een schelm doe hy het voort sprak.

Van

Van een Paap te Halteren.

Een zekere Pape te Halteren / op een tyd doen de Prins van Oranjen Schenkeschans jongste-mael belegert hadde / predikte / om zyn Catholyke herten wat moet te geven / ende zeide ; dat het de Geusen onmogelyk was Schenkeschans weder te winnen ? ja so onmogelyk als een kutte een neute zoude kraken / ja so onmogelyk ? of daer een oud Wyf een heel vol scheet / ende datse met haer Tanden weder uyt zoud halen.

Van een Boer die Hooy at.

Een zekeren Boer eens by een Pape komende om zyn biegte te doen / werde van de Paep gevraegt ? hoe hy hem in de vasten gehouden hadde ? in het eeten van vlees of eyeren ? de Boer antwoorde dat hy de geheele Vasten niet / als Hooy gegeten hadde / de Pape zeide ; hoe is het mogelyk dat gy u so hebt konnen behelpen ? het was voorwaer een stzeng leven / niet als hooi te eeten / den geheelen vasten door. Maer hoe ving gy dat dan aen ? Ist zeide de Boer / dede altemet een hoen / en dan een schaep / of een Endvogel ; wel zei de Paep / is dat hooy ? dat is vlees : houd het my dan dezemael ten goede / ik hebbe nogtans van myn Heer verstaen / dat hy Predikte dat alle Vlees / Hooy was.

Van

Van een Vier-Kante Bonet.

Een Boer vraegde eens een Priester die een bonet met vier tuiten droeg / waerom hy zulkē bonet met vier tuiten droeg ? de priester antwoorde hem / indien gy het niet qualyk nemen woud / so wil ik 't u wel zeggen ? de Boer beloofde niet quaed te worden ; wel dan zal ik het u zeggen / om dat wy zyn Heeren / en gy moet ons eeren / dat spyt u / en draeide zo den eersten hoek om ? Wy gaen te Kerken / en gy moet werken / dat spyt u / en draeide zo den tweeden hoek om ? Wy doen de Misse / ende hebben het gelt in de Kiste / dat spyt u / en hy draeide den derden hoek om ? Gy moet trouwen / en wy slapen by u vrouwen / dat spyt u / mids draeide hy de vierde hoek om. Doen zei de Boer / daer zal u de duivel over halen / zoent gy de wyven af / en trok Heer-Oom met zyn mes agter 't gat.

Hoe dat een Boer den duivel bedroog.

Een zeker Boer een stuk lands met een duivel te zamen hebbende / en die boer dat zelve moeste bezaeijen / dewyl de duivel geen bou-werk doen konde / so zoudense daerom speelen wat een eigelyk hebben zoude van het geen onder de aerde wies / of daer boven / en die de meeste ogen wierp / die zou de keur hebben. Sy begonnen 't werk / de duivel wierp die twaelf ogen / of

dat

dat hy de keur hadde / en hy dagte de boer zou het Land met koozn bezaijen / en koos doen 't boven de Aerde wies / den boer niet slegt zynde / bezaeide het Land met woztelen / en gaf de duyvel het loof / die booz dit jaer daer mede te vzeeden moest zyn. Deg jaers daer na speeldeitze wederom op een nieuw / en de duyvel won het weer / en koos doen dat onder de Aerde wies. De boer zaeyde doen kozen op het Land / behielt het bovenste / en gaf de duyvel de stoppelen: doen wiert de duyvel quaet / en zeide / ik wil der liever tegen u om krabben / den boer daer geen groote zin aen hebbende / was daer over zeer bedzoeft. Zyn vzouwe dit merkende / dat hy zo bedzoeft was / vraegde hem hoe hy zo treurig was? og lieve wyf / ik zal tegen de duyvel moeten krabben / het welk my onmogelyk is om te doen / de vzouwe antwoozde het is geen nood / wanneer zal hy komen? og zeyde hy / te na middag ten twee uuren / daer is niet aengelegen / ik zal hem wel afleeren / gaet maer stil uit / gelyk hy dede / en als nu de tyd genaekte / dat de duyvel komen zoude / ging de vzouwe op haer rugge leggen / haer kleederen opgeslagen: en kraude / ondertusschen quam de duyvel en riep / waer bistu boer? de vzouwe dit horende / sprak wederom al steunende: og waer

zou

zou de schelm wezen? hy is na de smit gegaen om zyn nagels te laten scherpen / en hy heeft my alreede met zyne kleenen vinger zulke krabben gegeven / de duivel dat ziende wierd verschrikt / ging stilletjes heenen / en liet den Boer met vreden.

Klugt van twee Bier dragers.

Het is gebeurt dat binne Vollenhove een Bierdzager was / die goet vertrouwen op zyn vzouwe hadde van haer grote liefde: en roemde daer op / en zeide; ik ben verzekert van myn wyf / indien ik quam te sterven / zy zou haer leven niet weer hertrouwen: zyn Medemaet daer hy zynde; zeide tegens hem / ik Wedde tegen u om een tonne Bier / kom laet ons heen gaen als u Vzouw eens op een tyd een dag of twee van huis is / ik zal u op het siro leggen / en zeggen dat gy haestig gestorven zyt / en zy zal haer datelyk weer aen my verloven / eer ik van haer ga. Dit weddenspel ging aen / en gebeurde dat de Vzou eens een dag van huis was / leyde men hem op 't stroo en deden hem een linnen Laken over / als men gemeenlyk over de doden legt; Ondertusschen genaekte de tyd / dat de vzouwe te huis zoude komen / zo ging dezen haer te gemoet; by haer komende / beklaegde hy haer seer / zeggende: og u man! die is zo haestig gestorven /

het

het welste my rouwe / wy waren zulke
grote maets / zy beginnende te schreu-
wen en kermen / en zei; og myn lieve
Man! so haestig te verliezen / hy haer
weder troostende zeide tot haer; het is
werelts beloop / daer is niet tegen te doen;
ik hebbe myn Huisvrouwe ook moeten
missen / en is zo voort met haer in huys
gegaen / daer komende; zag zy haer man
leggen die zig hielt als dood. Doen zeide
hy tegen haer / ik wil dese nagt by u blyv-
ven / tot dat hy in de Kisse is / datze in
dank aen nam; hy dan daer blyvende /
trooste haer / zeggende: 't is ons beyde
kwalyk gevallen / maer men kan daer niet
tegen doen / en nu het zo is moet men het
voor lief nemen / en het kan nog weder goet
komen; wat dunkt u dat wy nu weer met
malkander accoordeeren? dat wy weer een
Paer worden / en ons begaven in den hou-
welyken staet? het welke zy met den eer-
sten wat afsloeg / zeggende datse daer nog
niet toe konde resolveeren. Hy nogtans
aen hielt / zeggende; De eensaemheyt is
niet goet / en andere dierg'lyke reden meer.
Dog na lang gepraet / heeft hy eyndelyk
het Ja-woort bekomen / en dat gedaen zyn-
de / zeide hy tegens haer: nu liefste / de-
wyl wy ons weder te zamen zullen bege-
ven / zo zullen wy malkanderen ons gebre-
ken

ken vertellen / zeggende: gy weet wel dat
ik een bierdrager ben gelyk u overleden man
ook geweest is / zo hebbe ik al te met het
ongeluk dat ik in 't bedde nisse; Ja / zey
deze / daer is niet aengelegen / die daer
legt heeft meenigmaal in 't Bed geschoten.
Hy die dus lange gezweegen hadde konde
hem niet langer onthouden / maer sprong
op en zeyde: dat liegstu loze Hoere dat
hebbe ik myn leven niet gedaen / en hy be-
kende doen de Tomme hier aen zijn mede-
maet verlozen te hebben.

Hoe een Jong vrouw niet gesoent, maar wel in den Neers geblasen wou wesen.

Een selker Jongman een dogter getrout
hebbende / dewelke een quaet vermoeden op
de Paap hadde / vreezende dat hy wel een
blauw oog daer aen wagen soude / om
zyn zwager te mogen worden / en by hem
zelven overleggende wat hy best doen zoude
als hy by zijn bruid te bedde quam / vond
geraden om een garde op het bedde te leg-
gen / 't welk hy dede: hy by haer op 't
bedde komende vraegde hy haer / of hy
haer wel eens zoenen mogt? zy antwoor-
de / ja liefste / doen nam hy de Roede en
geesselde haer daer dapper mede / dat haer
niet wel aen en stont; maer daer na haer
vraegende of hy haer wel eens in de neers
zoude mogen blazen / zy antwoorde we-
der

der ja/ doen bewees hy haer een vriendschap die haer beter aenstonde/ en haer beter vermaelde/ zy nu malkander wat gehad hebbende/ zo quam den Pape en leide zijn lagen (gelijk de Jonge man gevreest hadde) na zijn wijf/ om met haer te bed gaen/ vragende of hyze wel eens zoenen mogt? waer op zy antwoozde/ neen; vrezende dat 't weer op een geesselen aen komen zou/ maer zeide wederom tegens de Paep/ wilt gy my eens in de neers blazen/ dat mogt gy wel doen/ hy wederom zeyde; daer blaes dy de duyvel/ en alzo ging de Paep verstoort en beschaemt weg.

Hoe een Vryer niet wilde geloven, dat zyn Vryster een Hoer was.

Buyten Leyden/ was een zeker Jongman die een dogter vryde/ die zo een reine maegt was/ als een Koe die wel zeven Kalverren gehad hadde: hy na het Hooze verkregen hebbende/ gaf het zelve te kennen aen een van zyn speelknegts/ die doen tegen hem zeide/ wat wilt gy doen/ het is een Hoere? hy wederom zeyde/ dat en gelove ik niet/ ik zal het doen blyken/ zeide zyn Kamerad en gy zult het zeker zo bevinden/ komt t'avond tegen negen uren in de Buurt/ en gaet in de stoep leggen/ ik zal dan by haer komen/ en met haer spreken/ en myn wille met haer doen; hy nam

nam dat aen/ en quam op de gestelde tyd/ als gezegt was/ den anderen by haer komende/ en haer groetende/ begonnen alengskens in de praet te raken/ en hy zeide/ wat hooz ik? en zal men u ook haest gelukt wenschen? my zeideze: dat weet ik nog niet/ hoe qualijk houd gy u/ met wie zou dat dan wezen? gy weet het wel wie ik meen/ en noemende haer doen de perzoon/ Ja zeideze/ is het verstien/ zo kan het geschieden. Hy wederom zeide; ik hoore wel het is al klaer/ wel wat dunkt u nu? wy hebben vooz dezen wel een gangetje gegaen/ dat wy nu nog een gangetjen gingen? nu komen wy geen quaet/ nu hebben wy een beschermer? en na een lang aenhouden resolveerden zy met malkander/ om te gaen op het kerkhof/ onder de Boomen. Den andere dat hozende liep heimelijk weg/ na het kerkhof toe/ en klom op een Boom/ om te vernemen hoe 't af loopen wilde/ speculeerende daer een geheele tyd lang. Eyndelijk quamen deze twee liefjes ook op het kerkhof/ haer leggende onder een boom; niet denkende dat daer een in de Boom sat/ doen zeide zy: of hier nu wat op quam/ en den anderen my dan niet hebben wonde/ wie zoude het kint onderhouden? zegt daer niet vooz/ dat zal de Man doen die daerboven is/ die zal 't wel voeden.

Die in de boom zat begon doen te spzeeken / en zeyde; daer zou de duyvel niet speelen / dat gy het Kint zou maken / en ik zou 't voeden.

Van een Boer en een Paap.

Een Boer eens te biegt gaende by zijn Pastoor / die hem vraegde / of hy ook vleesch in de Vasten gegeten hadde / antwoorde van neen / maer wel eyeren / de Pastoor zeyde dat het evenveel was; hoe zyde de boer / dat is immers geen vleesch / ja daer weet ik niet van / zeyde de Pastoor / daer komt vleesch uit / de Boer wederom antwoorde / dat geloof ik niet; brengt my eyeren zeyde de Pastoor ik zal het u doen geloven. De Boer niet slegt zijnde / zeide ik zal u eyeren beschaffen / ging heen en kookte de eyeeren gaer / en bragtze doe de Pastoor; dies tijds een broetse henne hebbende / leyde de eyeren daer onder / en zeyde; kom over drie weken weder / ik zal u daer vleesch van leveren: den boer quam ter bestender tijd / en vraegde zijn Pastoor of daer al vleesch uyt gekomen was: ik gelove niet dat de eyeren goed geweest zijn / en sloeg een van de eyeren op / zag dat zy gezoden waren / zeide tegens de Boer dat zy gaer waren / dat weet ik wel zeyde de Boer / die ik at waren ook gaer / ik weet wel dat uit rauwe eyeren vleesch komt / daerom heb ik ise gezoden.

Van

Van een Boer die tegen de Kerk gepist had.

Een Hollands Bootsgezel / wezende in Polen / komende in de Kerke daer een pape zat / en hoorde een biegte / de Bootsgesel liet hem van verre een Poolsche daelder sien; de Pape begon daer op te blammen / en maekte het zo kort als hy konde / om zijn biegt kindere af te schepen / om de Bootsgezel by hem te krygen / hy dede zijn biegte op zyn maniere / en zeide; Heer oom ik hebbe my eens grotelijks te buiten gegaen / ik hebbe eens tegen de Kerke gepist; dat is heel qualijk gedaen zeyde de Pastoor / zo gy dat tot kleenagting van de Kerke hebt gedaen / en u de nood daer niet toe gedwongen heeft / og neen Pastoor zeide hy? 't was door grote noot / om dat ik anders geen gelegenthept en hadde / zo is 't een kleine zake / zeide de pastoor / blammende ondertusschen op de daelder; 't is wel gebeurt dat ik van noods wegen agter 't Altaer gescheten hebbe / en gaf hem doen absolutie. De Bootsgezel gaf hem doen in de plaetze van een Daelder een oortjen. De Paep dat ziende zeyde gaet heen du pisser. Hy wederom antwoorde; en zeide / brui du dyn Moer du schenter / en ging zyns weegs.

Weddenschap tusschen den Duivel en een Boer.

Een geklauwden Duivel quam te wedden met een vier-kante boer / dat hy alle vogelen kende die daer in de Lugt zweefden: die Boer daer tegen van neen / zo weers die boer hem allerley zoorteringe van Vogelen / van die op het water / op der aarde / en in der Lugt haer generden / die hy al te mael kende / de boer niet slegt zijnde / om deze winst uit des Duyvels klauwen te halen / kleede zyn Wyf naekt uyt / besmeerde haer met Teer en lietse doe in een Tonne met Veeren kruypen. De duyvel dit pluym gedier ziende / welk het hooft tusschen de beenen hadde / zeggende zulken vogel nooit gesien te hebben / die met twee monden / en geen nebbe begaeft waer / nog en wist het zelvige ook niet af te beelden.

Klugtige Vraag.

Twee jonge dogters met malkander in praet wesende / d' een d' ander al jokkende vraegde ende zeide: wat woud gy liever wezen een Koe of een Hen? den anderen dat vreemt voor komende zeyde: Wat vraage is dat? ik begeere geen van beyde te wezen / ik ben blyde dat ik een redelijk Menschen ben. De andere wederom zeyde; of het een van beyde zyn moest / wel

wel / antwoorde de andere / zo was ik liever een Koe; ik niet zeide zy / ik was liever een Hen; waerom dat? (zy en konde de reden niet begrypen) de ander zeide: bent gy zo onnozel / een Henne wort alle dagen gezoent / en een Koe alle Jaar maar eens.

Ongeschiktheyt van een Dogter en de geschiktheyt haer Moeder.

Een zeker Twensche Boerinne zond eens op een tyd eenige Mispelen aen haer Landvrouwen / met haer dogter / zeggende tot haer / gy moet niet ongeschikt spreken tegen onze Juffer / neen zeyde de dogter / dat zal ik niet doen. Zy ging heen / en zeyde Juffer; myn Moer zend u hier wat Mispelen / legtze in het bedde stroo / zy zullen zo murw worden als dryte. Weder te huis komende / vraegde de Moer haer hoe zy gezegt hadde / zy zeide ik hebbe tegen onze Juffer gezeyt dat zyze in 't bedde stroo zoude leggen / zy worden dan zo murw als dryte. O du ongeschikte Deerne / hebt gy zo ongeschikt tegen onze Juffer gesproken / ik moet gaen / en maken 't weer te regte / daer ging zy heen / en zeide ook / goeden dag Juffrouw / ik hebbe u lieden wat Mispelen met myn dogter gezonden; dat is waer zeide de Juffer: daer bedanke ik

ik u voor; de moeder zeide/ mijn dogter heeft wat ongeschikt gesproken/ ik begere houd het haer ten besten/ zy is nog jonk/ zy weet niet meer van tuch of tureleur/ als hom en lik my in de niers herinne.

Van de Meid die in gedagten was.

Het is gebeurt tot Amsterdam/ dat een zeker dienstmaegt/ dewelke in een Brouwerye woonde/ soude eens water pompen om te Brouwen; zy rackten onderwylen in gedagten/ de knegten stookten ondertusschen 't vuer aen/ en daer quam geen water in de ketel/ de Brouwer ging by de mept/ en zeide tegens haer: wel hoe is 't dat gy niet pompt/ den ketel verbrand. Zy antwoorde/ ik was in gepeinze. Wel wat peinst gy/ zeide hy? zy wederom/ ik peinsde/ als de oude kerk vol mannen was/ of die de Brouwketel vol Jannemans soude vullen.

Aardige Klugt van een Barbier en een Apotheekers Vrouw.

Zeker Barbier diktwils komende tot een Apotheker/ om zijn waren te kopen/ kreeg ondertusschen lust om by des Apothekers vrouw te slaepen/ (dewelke zeer schoon was/ en was haer diktwils aen om by haer te slapen/ maer en konde niet wel tot zijn voornemen komen; zo gebeurde het eens op een tyd/ dat de Apotheker van huys

huys was/ quam weder en hielt haer aen om by haer te slapen/ maer zy en wilde dat niet toestaen: dog eyndelijk door groote giste van eenige stuikken gouds/ die hy haer gaf/ dat zy uyt gierigheyt aennam: en dede doen zijn werk met haer. Dat gedaen hebbende/ leende hy haer de vyzel af. De man weder t'huis komende/ het welk den Barbier gehoort hadde/ bzagt doe de vyzel wederom/ en zeide tegen de man/ doet zo veel en langt my nu het Geit weder/ dat ik u Bzou te pant gelaten hebbe: de man dat bzeemt voorkomende/ zeyde Bzou; hebt gy de meester pant afgenomen? wat is dat gedaen? een man daer wy daeglijks zo veel Gelt van ontfangen? ik wil hem voor honderd gulden borgen ik zwyge van een vyzel te leenen. De Vrouwe quaet en half beschaemt wordende/ zeide en ik woudeze hem niet doen zonder Pand/ heeft hy de vyzel al weder gebzagt? Ja zeide de man: daer is dan zijn Pand weer; maer ik zweer hem hy zal zyn leven niet meer in mijn vyzel sloten/ hy zal zeker al/ zeide de Man/ hy zal niet/ zeide zy/ hy niet wetende wat Vyzel dat ze meende.

Aardige klugt van twee nieuwe Getroude.

Het is tot Leyden gebeurd daet een zeker

ker Weduwenaer vrijende na een Weduwe/ die groot van middelen was; hy daer entegen van een geringen staet / en minder van goed: Dog zy hem wel gesint hebbende / dewijl hy een fraey mans persoon was / ging het houwelyk met hem aen/ maer mits conditie / dat elk by zyn goed zoude blyven / alwaer een houwelijks Contract van gemaekt wiert / en by malkanderen gekomen zijde / sliepen zy by malkander / als man en wijf behoren te doen maer hy liet haer dien nagt stille leggen/ zonder haer eens vriendschap te bewyzen zy een Weduwe wezende / en by haer eerste mans tyd wat anders gewent zynde zeide lieve Man hoe is dat zo? gy hebt immers voor dezen getrouwt geweest / en hebt kinders by u Vrouwe gehad / gy kunt wel denken dat ik ook van Vleesch en Bloed ben als andere Menschen. Hy haer antwoordende / zeyde dat weet ik wel; maer wy hebben in onze houwelyks Contract besloten / dat elk by zijn goeder een zoude blyven / daerom en wil ik niet geerne de eerste wezen / die het zelve breken zoude: zy zeide wy hebben die Conditien zamen gemaekt / die konnen wy ook breken als wy willen. Dat was geen hy zogte / en zeide laet ons dat doen. Zy ontbood des anderen daegs een Notaris / die haer nieuwe houwelijks Conditien maekte / te weten; gemeenschap van goederen / en doe quamen zy zamen tot haer voorneemen.

Van een Beleefde en Weldaadige Drentenaar.

Een zeker gierige Drentenaer / hebbende zijn zone ten houwelijk besteed / zo gebeurde het dat hy op den tweeden dag van de bruyloft / des morgens in zyn deure stont / ziende een Dogter tegen zijn huys over staen / en zig inbeeldende dat zy iets van het houwelijk spraken / wees daer over de jonge luiden in den neers; de dogter daer over verstoort worrdende / zeide tegen de Jonge man / daer zal de oude hondsvot de duiker over halen / laet ik eens weer by hem komen / ik zal hem wat anders zeggen. De Jongman lagte daerom / en zeide het is een Beest. Zy daer na eens weer by hem komende / en zeide; wel naburr wat is dat gedaen? dat gy my en die Jongman die by my was in de neers wees? hy sig excuzerende zeyde / ik hebbe u niet gemeent / maer daer was een schaurele vrou / die meende dat daer iets over gebleven was van de bruyloft / en begeerde een Almoes / ik zeide tegens haer / datze wat uit mijn neers hebben zoude / en wees haer agter in / zo dat hy

zijn doen wzp verbeterde / en dat hp moreel was / en dat men wel merken kon / dat hp van S. Enberts geslagte was die de eijeren at / en gaf de schillen aen den armen.

Klugt van drie Dronkaarts.

Eenige Dzinkie-bzoers bp malkanderen in een kroeg zijnde / niet wetende hoe zp met fatzoen uit het gelag zouden kome / stoegen raed; en zeide hoe zullen wp het best hier uit raken? wp willen een bedzoeft man maken: besloten dat zp zoude upt gaen en wat den eenen dede / dat zoude den anderen ook doen / en wie dat niet dede / die zou het gelag moeten betalen / alwaer zp in consenteerden / en zpn te zamen uptgegaen / en op straet komende / vonden zp een kint op een stoeltjen zitten / dat zijn gevoeg dede / dat zp al te zamen pzoefden / en voozt gegaen zijnde / vonden zp een Boer zitten die zpn agterlast ook ligtede. Doen vzaegden zp hem / wat zpt gp vooz een vooz Edelman of vuilein? pzoef het zeide de boer / aen 't geen ik daer gelegt hebbe / het welk zp alle deden en zepde: ag foei! het is boeren dzek / gingen al voozt en vonden een hoge leer staen / daer klom den eenen op / ende den anderen volgden hem na / boven komende / riep den bovenste / het gelag is gewonnen / streek doen zijn bzoek af / en bescheet die onder hem stond / desgelijks dede ook den anderen / tot den onderste / die niemant beschpten kon / en meest bescheeten was / en moest het gelag betalen.

Van een Koopman die tien duisent kroonen winnen konde.

Een zeker rijk Koopman / hebbende twee schone Dogters / waer van hp d'eene ten houwelijk bestede / aen een rijk jongman / hp gaf haer mee ten houwelijk twintig duizent kronen / en regtede een groot Gastmael aen: daer was een goed gezel die geern mede aen de maeltpd woude wezen / en wist niet hoe hp daer best aen raken zoude / bedagt een raed / en ging na des Koopmans Huis / op die tpd als zp aen de tafel zaten / ende daer zijnde / begeerde hp de Koopman te spzeken / en zeide; dat de Koopman daer veel aengelegen was / de Koopman quam bp hem / en vzaegde wat zijn begeren was? hp zeide / mijn Heer / ik weet een Koopmanschap voor u / daer mijn Heer wel tien Duizent Kronen aen kan winnen / de Koopman die blaande daer op / en zei; komt binnen vziend / en weest mijn gast / ik hebbe eenige vzienden ten eeten / komt hier bp: hp die anders niet en zogt ging binnen / en zat mede aen / was mede vzolpk. De maeltpd gedaen zpnde / riep hem de koopman alleen / en vzaegde

hem waer in deze Koopmanschap bestont? hy antwoorde/ ik hoor mijn Heer heeft een van zijn Dogters beraden / welke gy twintig duisent kronen mede ten houwelijk geest/ en nu heeft mijn Heer nog een dogter/ die wil ik wel aenemen voor tien Duizent kronen; ergo zo wint mijn Heer daer nog tien Duizent aen. De Koopman zag niet toe en zeide/ Vriend ik bedanke u voor die presentatie/ en gy meugt wel weer vertrekken.

Van een Heer die zyn Boumeester bedroog.

Het gebeurde op een tyd, dat een ryk Edelman/ dewelke een groot huys liet timmeren/ zelf daer niet wel raed toe wetende/ om het zelve te ordineeren/ ontbood een zeker Boumeester uit Holland, dewelke al na bootzeerde/ wat den Heer dede/ zo in drinken als ook in eeten; de Heer dat gewaer wordende/ belaste zijn kok eens Moes de koken/ en een kop vol voor de Heer op te scheppen die kout was/ en dan voor de Boumeester een die heet moest zyn/ 't welk geschiede/ en aen tafel zittende/ nam de Heer zijn kop met Moes/ ende slobberde dat haestig op/ 't geen de Boumeester zag/ dede dat na/ nam ook zijn hom en slorpte daer uit/ en hy voelde dat 't zo heet was/ wiert zeer bang en kromp/ en liet 'er een van agteren vliegen; doe zeide de Heer/ soei du beest gaet gy hier in mijn presentie sitten schyten? hy weederom zeide; vergeest het my mijn Heer/ deze is het alleen ontvlugt/ en al de andere zijn verbrant.

Klugt van twee Vryers.

Binnen Hasselt is het eens gebeurt/ dat daer een herberge was/ daer drie dogters waren/ die (zo men zegt eerlyk van herten waren/ maer zy vielen wat ligt van neers/ zo dat daer een spreekwoort van was; de oudste is de beste/ de middelste slaept by de gasten/ de jongste gaet om den heert: zo gebeurde het/ dat daer een jongman was buiten/ die na een van deze dogters quam te vrijen/ en hy ging daer ter herberge/ hem ontmoetende een jonkman van zijn kennis/ die hem vraegde waer hy t'huis ging/ hy zeide/ daer ga ik ter herberge? en noemde hem de plaetze? de andere zeide; dat is wel gedaen/ want Jonker Jutphaes leerde zijn kinderen/ dat zy ten eersten in 't Hoerhuis zoude gaen/ zo konnen zy een herberge besparen/ want (zeide hy) zy willen 'er dog wezen. De Jongman hem dat aentrekkende/ wist niet hoe hy dat verstaen zoude/ komt weder by zijn vryster/ daer hy genoegzaem aen verlooft was/ en verteld haer wat hem bejegent was; de andere

dese Jongman wiert ontboden/ en hem gevraegt wat hy met zodanige Woorden meende als hy gesproken hadde: en of hy haer voor zulke Luiden aensag: hy merkende wat 'er schuilde/ en dat 't Baken verzet was/ zeide/ wat heb ik gezegt: ik wist immers dat gy hier vynde/ daerom zeide ik dat uit jokkernye/ en meende dat het beste zoude zijn/ dat hy voort by de Bruid in trok/ dat hy dan op geen ander behoefde te loopen. Hier mede dee hy haer alle te vreden zijn.

Aardige klugt van een Vryer en Vryster.

Binnen Steenwyk is eens een geriffelijke jonge dogter geweest/ daer een jongman de serviteur een tyd lang mede maekte/ en raekte ten leste by haer op het bedde/ en duurde zo lange dat het straetbaer/ ende rugtbaer wordde. Haer ouders dit te hooren komende/ bestraften haer daer over/ ende zeide/ wat hebt gy met de Jongman zo des nagts ende by ontyde te loopen/ het welke u in een quaet gerugt brengt/ tot schande van u en ons/ gy weet wel dat hy u in eeren niet en verzoekt/ dat 't u Norture niet en is. Zy wederom antwoordde/ datze met hem niet te doen hadde/ en dat hy een eerlijk jongeman was/ dieze het huis niet konde verbieden. De ouders

daer

daer tegen/ dat is zo heel wel/ maer wagt u wel/ dat hy u niet nader en komt: de Dogter zeide/ zorgt daer niet voor ik zal myn wel wagten. Het geschiede een dag of drie daer na/ doen quam den zelven jongman wederom by haer/ en nieende op de oude voet/ weer aen te gaen als hy gewoon was om te doen/ en zepde; willen wy een straetjen of de Wal eens om gaen/ 't geen zy offoeg/ ik en derf dat niet meer met u bestaen/ myn Vader en Moeder is het ter ooren gekomen/ en zijn zeer quaet/ gy zoud myn eerst moeten trouwen; hy zeide/ dat derf ik niet bestaen/ myn Moeije is noch veel kwader.

Van een Boer die zyn Paart verloren had.

Een zeker Boer zyn Paert verloren hebbende/ ging het heele Land voor zoeken/ om zijn verlozen Paert weder te vinden/ en geen kondschap daer van komende krygen/ klom op een hogen boom/ om zo het Land over te zien/ op hope dat zijn Paert mogt komen te zien. Ondertusschen kwamen daer twee soete Liefjens onder den zelven boom/ om met malkanderen de Wolve dans te danzen/ te weten; met de staert tusschen de beenen. Haer nederleggende met de Quante nolevestis bloot/ zeggende; ik zie de gantsche weereld daer in: de boer die daer boven zat/ riep/ ziet gy myn paert

dan

dan niet / daer over zy verstoort wierden en met onverrigter zaken heuen gingen.

Van een Soldaat die 6 Katten doot soende.

Een Soldaet komende te biegte / by een zeker Paep en zeide: ik hebbe grotelijks gesondigt / en ik zoude geeren mijn Zonden beklemmen / en absolutie verzoeken. Ik ben bereyt / spraek de Paep; zegt dan ongeveinst op / ik hebbe spraek den Soldaet / een hond zijn eere gestolen / ik hebbe een Koe misdaen / ik hebbe 6 Katten dood gezoent / de zevende ontsprong het! de Paep zeide / dat is een grouwelijcke zonde / dat durve ik niet over my nemen / gy moet na zijn Heiligheyt gaen / 't geen hy dede. En dede doe de biegte / die ook zeide / dat al te zwaer voor hem was te doen. Doen zeide hy gaet uyt de Stad / en de eerste Krygsman die u tegen komt biegt die u zonden. Hy ging heuen / en hem ontmoetende een Ruiter / die hy vraegde / of hy in dienst was? hy zeide ja; zo het u beliefft zo moet gy mijn biegt horen? Ik zeide hy? ja spraek de Soldaet / zijn Heiligheyt heeft mijn aen u gezonden. Laet dan horen spraek den Ruiter; ik zelde hy / hebbe een hond zijn eere gestolen / ik hebbe een Koe misdaen / en 6 Katten dood gezoent / maer de zevende ontsprong het. Wel kryghman spraek hy hoe ging dat toe?

dat

dat moetje eens ter deeg zeggen; de Soldaet zeide: ik was in een herberge gelogeert / daer stalt een deel gebraden aen 't spit / en ik nam daer een hoen of en stak het in de holster / daer de hond mede beschuldigt wert en dapper om geslagen / als of hy het hoen gestolen hadde / en ik die een arm gezel was en geen gelt hadde / moest in 't hoop slapen / en heen gaende stond daer een Koe die hoop voor hadde / dat ik haer ontnam / en gaf dat het paert / dat daer ontrent stond / en voort gaende / zo kwam ik aen een ledige bedsteede / daer lag een Katte op die zes jongen hadde / ende de Maegt / die daer heenen kwam / greep ik doe aen het lyf / en wierp haer op de bedstede daer de Katten lagen / en de oude Katte kwam daer af / en die Mept quam op de jongen leggen / doen zoende ik de Mept zo lang dat de Katten smoorden. Gy hebt zeer wel gedaen spraek de Ruyter / ik absolveer u daer van.

Van een Man die regtveerdig werk deed.

Twee Perzonen uyt wandelen gaende / vonden onderwegen een man staen / die een Sloot op maekte / dewelke zy voor by gingen zonder hem te groeten; wat verder gaende vondense een Man op zyn eygen land zijn Wijf zoenen / den eenen zeide wel bekomt u die arbeyt: zijn mede gezel

spraek

spraak / wel waerom groetje dezen / die daer zijn vleeschelijke lust pleegt? en den anderen die daer zijn zuuren arbeyt dede die groeten gy niet? hy antwoorde weder / deze doet regtveerdig werk / hy zoende zijn eigen Wijf en dat op zijn eigen land / en hy komt de twee wallen even na: dat dede den anderen niet / maer staek zijn nabuurs Land veel meer of / dan 't geen zijn eigen was.

Hoe vier Personen te Bedevaart gingen na St. Jacob.

Het is eens gebeurt dat vier perzonen te bedevaert gingen na St. Jacob / waer van d'eene was een Paep / de andere een wever / de derde een kwaksalver / de vierde een bedelaer; En by hem komende / zo begeerdenze elk een bede van hem / de Paep kwam eerst en begeerde goede dagen / die hy ook verkreeg; de tweede was een Wever / die ook goede dagen verzogt / kreeg tot antwoort d'e hebbe ik de Pape gegeven; dat agt ik niet zei de Wever / daerom zulje u leven ook niet geagt worden / zeyde St. Jacob. Daer na kwam de kwaksalver / die begeerde het selve / te weten goede dagen; St. Jacob zeyde wederom / die hebbe ik de Pape gegeven / de Quaksalver zeyde / dat gelove ik wel / wel zeide St. Jacob / gy zult ook geloost worden van de Boeren / als

als gy op de Markt staet en pogt van uwe zalve. Doen kwam de Bedelaer / en verzogt om dagelyks brood / en na zyn dood het hemelryk; gy zult het hebben spraek St. Jacob. Zy in de herberg weder by malkander komende / verteide elk zyn avontuur; de Paep die zeide ik hebbe de goede dagen verkregen / en zeide tegen de weber wat hebt gy verkregen; oy! spraek de weber ik zeide dat ik het niet en agte / doen zeide St. Jacob / ik zoude myn leven niet geagt worden / ja geen wevers op der Aarden. Doen weder de Quaksalver / wat hy verkregen hadde; ik geloofde het. geen hy zeide / goed zei St. Jacob / de boeren sullen u altyd geloven / als gy op de Markt zult staen / en nu kan ik praey aen de kost komen / en tegen de bedelaer wat hebt gy verkregen? dat ik versogt hebbe / dagelyks brood / en na myn dood den Hemel. De Paap zeide / ik moet wel een eerloos schelm wesen / so ik eens om den Hemel gedagt hebbe.

Klugt van een Mulder.

Een zeker Molenaer woonde tusschen twee Kerk dorpen / so dat zyn huys stont in het eene / en de Molen in 't ander gebiet / die zeer gepresen wiert van beyde de dorp Lieden / van zyn grote vromigheyt / so dat hy beyde de dorpen bediende / en seer lief-

lieftalig was; zo gebeurde het dat dezen Mulder kwam te overlyden / en de dorpliedeu van beide deze Dorpen tegen malkander kwamen te twisten / om dat yder hem op zyn Kerkhof wilde hebbe / daer over zy niet konden accorderen / en vingen een proces aen voor onpartydige regters / die haer oordele zeiden; Men zoude hem op den wagen leggen en doen daer twee Paerden voor / en slaen de paerden met zweepen voort / wat Kerkhof zy naest bleven staen / zoudense hem begraven als zy deden. Zy bragten hem op de wagen / en sloegen de Paerden aen / de Paerden zyn voort gegaen / zonder gestoort te worden en gingen regel regt naer de Galge / ende bleven daer staen. De Boeren dat ziende / doen vol van wan geloove zynde / zeyden zouden wy ook bedrogen geweest zyn in ons vertrouwen / dat dit wonder hier geschiet? wat zullen wy nu doen? dit is ook een plaets daer men Luyden begraeft die niet veel en dogen / wat weten wy wat hy in zyn herte geweest is / wy willen daer niet meer om twisten / en laet ons hem begraven / alsse hem van de wage af neme souden; kwam daer een bul aen geloopen / en brulde / hang op hang op. De boeren noch meer verwondert wezende / begroeven hem aldaer.

Van

Van Meester Jan Koevoets Prophetie.

Een zeker Landvoogt in 't stigt van Munster wierde zyn wapen-ring gestolen / en daer over seer misnoegt zynde, deede alle vlyt om dezelve weder te bekomen / ende alsso hy verscheyden Scholten hadde onder zyn ampt / onder allen een genaemt meester Jan Koevoet / die wel een van de minsten was / liet alle zyn Scholten ten eeten noden / om van haer te versoecken dat zy wilden alle vlyt aenwenden so zy eenige Vagebonden mogten bekomen / haer wel scherp te ondervragen / of zy eenig bewys wisten van den voorschreven ring: en meester Jan mede genodigt zynde / zeide tegens zyn wyf / wy willen ook heen gaen / daer zullen wel twee of drie gerigten komen / ende daer zittende aen de maeltyd / kwam een van de dienaers / die den ring mede had helpen stelen / en bragt een gerigt op de Tafel / en meester Jan zeide tegen zyn wyf / ziet wyf dat is 'er al een. De knegt dit hoorende wier verschrikt / en zeide: wy zyn bezraden / Koevoet weet dat wy die ring gestolen hebben; de ander zeyde hy mogt de duyvel weten / hy wederom zeide; gaet gy heen en brengt ons een gerigt op Tafel / zo zult gy het wel horen en hy dede alzo: meester Jan zeide / wyf dat is 'er al twee. De knegt kwam weder / en zeide:

hoe

hoe zullen wy het stellen? hy zegt dat ik de tweede ben; en de derde des gelyken. Dog zy besloten een raed zamen om Meester Jan op te eisschen / 't geenze deden en zeiden tegen hem / meester Jan wy weten dat gy het weet / dat wy zo ontrouwig met onzen Heer gehandelt hebben / doet zo veel en geeft ons raed hoe wy het best stellen zullen / dat onzen Heer de ring weder krygt / en wy aen onze eer blyven? Meester Jan zeyde: komt mannen ik weet raed / gaet heen en doetze een kalkoense haen in de hals / het geen zy deden. Nu de maeltyd gedaen zynde zeide den Landvoogt; waerom hy deze Scholten by een hadde versogt / te weten; om den gestolen ring / begerende van haer alle datze haer best devoir souden doen / om dezelve weder te bekomen / datze belaefden / meester Jan hoeboet daer antwoorde / zeide ik ben met een helm gebozen en kan zo wat waerzeggen; myn gevoelen is / dat de kalkoenze haen hem in zyn maeg heeft; doen wiert daer last gegeven hem te doden / en den ring wiert daer in bevonden / tot grote verwondering van alle die daer waren / en zeiden; wel meester Jan bent gy so een pozpheet? vozders vzaegde hem de Landvoogt / en zeide Meester Jan myn Vrouwe is zwanger / weet gy niet of zy een Zoon of een Dogter

vzaegt. Daer op antwoozde / en zeide / zo het Mevzouwe gelieft / zo gaet de kamer eens over / datse dede. Hy zeide wederom zo 't Mevzou gelieft kom eens wederom na myn toe / geluk zy dede. Meester jan zeide / in het heen gaen was 't een zoontje / en in 't weerom keren een dogter. En als de Landvoogdinne beviel was 't een zoon met een dogter / en Meester jan wiert doen vooz een waersegger gehouden.

Van een Boer die twee Studenten klugtig antwoort gaf.

Twee jonge Studenten zamen uit wandelen gaende / zagen een boer zyn gevoeg doen / en wedden tegen malkander / als dien boer zyn dingen gedaen hadde / dat hy daer na om zien zoude / als hy dede. Zy na hem toe gaende vzaegden hem waerom hy dat dede? of hy den front angst aen jagen wilde / dan of hy hem weder op vzeten woude? de boer zei neen. Maer ik zag daer twee jonge maets treden / en dogt of zy daer genoeg aen zoude hebbe / anders zou ik het verbetert hebben.

Van een Vrylter die haar liet billen.

Een jonge Dogter gaende eens over een vesting daer een molen stond / die zo haer dogt wat snel omliep / en zy den molenaer daer ziende / vzaegde hem hoe die molen zo las omme konde lopen / met zo weinig

wint? de molenaer gaf haer antwoorde / dat komt dat zy gebilt is / en waert gy ook gebilt / gy zout ook veel te rasser gaen: Zy zeide wat kost dat billen? de Molenaer zeide vyfte-halve stuiver. Zy zeide daer is zes stuivers / bilt my ook eens / hy ging met haer op de molen en bilde haer een reis / en haer die heel wel aenstaende / zeide ze tegens hem ik hebbe twee blanken overrig / bilt my daer mag zo veel voor als gy tuigen kont: de mulder zeide / zo moet gy zo lange wagten dat ik mijn bil hamer 't welk gescherpt hebbe: wel ik zal zo lange wagten zeide zy / hy ondertusschen maekte zijn bil hamer scherp / zo hy best konde / en ging doen weer met haer aen 't billen / maer alzo zy vernam dat de hamer nu zo wel niet bilde / alsse de eerste reis gedaen hadde zo zeide zy; de Mulders dat zyn boeven zy willen voor twee blanken zo veel niet billen / als zy wel voor vyfte-halve stuiver doen.

Aardige Pots van een Man die zyn Wyf af gesoent wiert, en nog slagen toe kreeg.

Het is tot Frankfort geschiet / dat een out man / hebbende een jonge vrouwe / die zeer schoon was / en zynde zeer jaloers dat zy haer niet kon keren of wende / of hy hielt haer in 't oge: ging zy in de kamer daer het geselschap was / zo ging hy haer al

altyd na / quam daer ymant die haer yet vraegde / zo ging hy 'er altyd by / en heete de vrouwe weg gaen. Zo gebeurde het op een tyd dat te Frankfoort misse gehouden wiert / dat een Zeeuws koopman / die dikwils tot zijnent te huys lag / daer weder quam / dat hem een goet gast was / en veel verteerde in die tyd als hy daer was / dat hem zeer wel aenstont: deze Persoon siende de jalousie van de man / wist niet hoe hy met goet fatzoen een by de vrouwe zou komen / om haer allen te mogen spreke / doch hy riep 's morgens als de man nog te bed lag om een soopje. De man die zo vroeg niet op mogt staen zeide tegens zijn wijf / gaet eens by de koopman en hoort wat hy hebbe wil / maer komt terstont wederom hier / 't welk zy dede. By de koopman komende / vraegde zy hem wat zijn begeer e was? Hy zeide / doet zo veel en brengt my een soopjen datze dede / ik zie wel / zeide hy dat u man zo jaloers is / dat men u niet eens te woorde kon komen / daer op zy zeide; dat is waer / maer kom morgen nagt precies ten een uure voor ons Tediktant / ik legge aen de zyde van de deure / maekt my dan wakker / ik zal u dan wel gerieven / dat hy aenmam om te doen. Hy 's nagts komende als 't gezeyt was / om met haer eens zijn werk te doen / siet haer aen / zy

uit den slaep komende / greep hem by de hand / hielt hem vast / en druckte hem eens aen de hant Doen riep zy haer man / die noch sliep wakker / en zeide tegen hem / de Zeeuw verzoekt my in on-eeren / en heeft daer dadelijk geweest / en zepde dat ik in onze Hof zoude gaen in 't prieeltjen / daer wou hy dan dadelyk by my komen: doet zo veel en staet op / en tzelt mijn kleederen aen / en doet mijn kuif op en een zantee voor en gaet in mijn plaetse sitte / en so hy 'er nog niet is / zo zal hy 'er wel haest komen dat hy dede. Ondertusschen speelde de Zeeuw zijn personagie met zijn vrouwe / en zijn werck met haest gedaen hebbende; zeide de vrouwe tot de Zeeuw / gaet gy nu na mijn man toe / en houd u of hy meende dat ik 't ben: hy ging na den Hof / en vond hem daer zitten met zijn vrouwen habyt aen en zeide; wel liefste bent gy hier al ik hebbe my wat versuimt / dat moet gy te goede houden / en begon hem na de borsten en na de schorteldoek te tasten. De Zeeuw een einde houts by hem hebbende / sloeg de man lustig wat af en zeide: wat meenstu hoere dat ik 't doe om by dy te slapen / neen / ik doe 't maer om te sien wat gy doen sout. Hy trok doen op de loop / en by sijn wyf komende / zeide hy; mijn lieve wijf ik ben blyde dat gy 'er niet geweest

weest bent / het was maer gedaen om te beproeven / en ik kreeg lustig slagen van hem / doe ik my hiel of ik het hem toestaen woude / maer de Vrouwe die lagte / en dogt / ik hebbe het beter gehad als gy.

Van een Meester en Leer jonge, die malkander een Veest leerden kloven.

Zeker Glas-schryver / een klugtige snaek zynde / hebbende een leer-jonge die de meester in leer en levē gelyk was / so gebeurde 't eens dat zy te zame op een kamer zaten / en de meester liet een scheet / en zeide jonge schaemt gy u niet so te schyte? de jonge antwoorde / zoude ik my altyd schame als een ander scheet? dan zoude ik wel dag werk hebben? de meester vraegde de jonge / en zeide; zout gy wel een beest konnen kloven? de jonge antwoorde van neen: de meester zeide; zo moest gy een schuimspaen voor de neers houde / daer op de jonge zeide; ik zoude nog wel beter raet weten / maer meester gy moest niet quaet worden / gelyk hy beloofde dat hy niet quaet worde zou: de jonge zeide; ik heb menigmael in een Olimeulen geweest / en aldaer gezien dat de Olyslager een houten bakjen hadde; daer een middelschot in was daer hingen twee saltjes onder aen / en als hy zyn saet over-sloeg / so quam in yder saltjen vast even veel / en weet gy wel meester / dat in u neus ook een middel schot is / ende als de meester

dan sijn neus in mijn naers stak / dan so souden men die daer ook klove kommen / so behoefde men na geen schuimspaen te loopen. Het is wel overlegt seide de meester / ik hope nog eer met u in te leggen / en gy wint het; de jonge dat ziende / dat het de meester wel behaegde / begon meerder vryheit te gebruiken 't geviel op een tyd dat de jonge syn hooft gezwollen was / en des morgens op de winkel sijnde / en de meester hem ziende / dat de jonge so dik om 't hooft was seide: hoe siet gy so? hebt gy nog niet gescheeten? de jonge antwoorde van neen / maer heest de meester al wat ontbeten? die ook neen seide; de jonge zei wel meester / leg dan u mond by mijn naers / so zijn twee nugteren by malkanderen. De meester seide / so jonge dat gaet vraef.

Een ander Post.

Dese voorsz. jonge / siende dat sijn meester met sodanige deuntjes gedient was / en des anderen daegs daer na wederom op de winkel sijnde / seide de jonge: meester / daer is my verleden Zondag wat vreemts gebeurt; wat was dat vraegde de meester? ik wes / seide de jonge eens buiten gegaen / ende vont een hoef pser / doe quam daer voort een boer aen ryden / (sittende op een grau paert) siende dat ik een hoefpser hadde / die my vraegde of ik 't gevonden hadde? ik zeide ja / voorts vraegde hy my of ik het verkopen wilde / en ik antwoorde

woorde van ja wat wilt gy daer voor hebben zeide hy? ik zeide hy twee blanken. Kom aen spraek de boer langt het my / ondertusschc trok de boer zijn buidel uit de sak / als of hy geit krygen wilde / ende ik was so slegt / en dede hem dat hoef pser / doen gaf de boer zijn paert de sporen en reed weg / en liet my na sien; maer in het voort ryden / so stak hy sijn beurs voorby sijn sak / en ik dat ziende liep na en kreeg de buidel / ging doe daer mede door. De meester vraegde / wat was in dese buidel? de jonge antwoorde twee buffels hontten / de een op u neus / en de andere op u / &c. Doe zeide de meester / jonge wy willen ons accoort niet houden / want gy soud anders meester worden / en ik de knegt.

Klugt van twee jonge luiden en een Pelser.

Een seker pelser tot Arnhem / sijn kost winnende met vellen te wasschen / buiten de stad / sag veel tyds dat twee jonge lieden met malkander uit gingen na een seker plaetse alwaer hy quaet vermoeden op kreeg; speurde haer eens op een tyd na / en klom op een boom om te sien wat sy samen aenvingen. Zo geburde het dat dese jonge luide / te samen quame onder deselve boom daer hy op was / en zy wilden daer haer dingen eens doen / den jongman gereet wesende / zeide tegen haer ik ben nu sowel gemant dat ik de boom omber soude schuiven: hy die boven sat / riep laet my

eerst af / ik soude anders ligt den hals breke.

Van een Juffertje en haar Kamenier.

Een jong Juffertje seer swinde gequelt van het Colyk / liet met reverentie een fraei winstje van agteren waije: de medicyn die by haer was dit hozende / zei: wel dat is hondert gulden weert; de kamenier daerby staende liet 'er een die veel beter was vliege / seggende; heer daer die is twee hondert gulden weerdig. Het Juffertje hier over begon te lagchen / dat het van stonden aan genas.

Van Pontius en Pilatus.

In de vermaerde Universiteit van Leiden / was een Pzofessoz in de regte / genaamt pynakker / een man van een brolyk heineur / ende ommegang. Het gebiel dat sekere boerinne van een dozp daer ontrent / wiens man ziek was / quam in de Stad om haer mans water eens te laten besien: dog geen kennis hebbende / vzaagde zy een student die zy ontmoete waer een medicyn woonde. De gast / zynde geslepen als een naalt / die wyst haer 't huis van pynakker / en zeit; vzaag aldaer of myn Heer Pilatus by huys is. Zy vzaegde het / aen de dienstmaegt / die niet anders verstont of zy vzaegde na pynakker; die dan geroepen zynde vooz kwam / en meinende een Consultatie te zullen gebe / begint onse boerin aldus; og myn heer Pilatus! myn man is seer ziek / ik bid u myn heer Pilatus hem te helpen / ofte van

van zyn pyne wat te verligte / pynakker stont verwondert / sig hozende vooz Pilatus uitschelden / en wist niet wat hy denken soude: egter vzaegde hy onse boerin of zy haer geloofs articulen konde / en gebood haer die op te seggen / als zy gekome was tot de woozden / die gelede heeft onder Pontio Pilato; al goet / zeide hy nu om de articulen te verstaen / weet dat u man is lydende / dan moet hy eerst by pontius zyn / eer hy by pilatus komt / want ziet; pontius is vooz pilatus: og myn heer! zeide zy waer is die pontius? nu was in de selve Stad eenen andere geheten Bontius / zynde Pzofessoz in de medicyne / wiens name dooz geleertheit genoeg bekend is. Pynakker laet de boerin na Bontius geleiden / als zy by hem quam / was 't begin sel van haer seggen / goeden dag myn heer pontius / myn heer pilatus heeft my hier gesonden; eer sy voleindigt hadde seide hy: wat pontius? wat pilatus; wat duivel schozt u? riep hy al vloekende. Og viel zy weder in! hoe zyt gy so verstoozt myn heer pontius / myn heer pilatus en heeft my so quaet niet geantwoozd; Ten laesten vzaegde hy / wie haer gesonden hadde / ende als zy pilatus noemde / vzaegde hy haer met barsigheid / waer woont die pilatus? en alsо hy uit aenwysing wel hoozde / dat pynakker dit hadde bestelt / ging hy in toozuigheid na desselfs woning / en haelde

hem lustig door. En pynaklier als hy genoeg geraest hadde / zeide met een stadige trouw / gy hebt Domine Collega / geen rede u te ontstelle / wy staen beide in 't Credo / 't geen anders wel feilt / nu waren zy beide in schulden ende haer Credo was seer slegt.

Een Duel neder gelegt.

Een fransman daegde een Italiaen in duel uit oorsake / dat hy zijne wapenen voerde: den anderen zeide hem satisfactie te sullen doen met 't rapier / indien sulke waer was; vraegde dan wat zijn wapen was: het is een esselhooft in een groē velt / waer op de Italiaen replicerde / wat is 't van node in duel t'gaen ik voer een koeijen hooft in een groen velt: waer mede partijen haer so te vrede hielden.

Van twee Nieuwe Getrouwde.

Zeker Jongman / in ziende dat in deze eeuwe de meisjes gemeenelijk wat ligt van rolt valle: ende dat zy luisch zijn die het nooit gevraegt worde. Nam een resolutie / en dede belofte van nooit te willen sodanige juffrouw trouwen: die sijne mimme siekte wilde genese / al eer hy met haer getrout was / hy hadde door zijne practyken / en onder schyn van Trou beloften menige Vrysier in de strik gebragt. Eindelijk kreeg hy muts op een soet Juffertje / dan wat lagen hy daer na leide / konde hy haer uittersie faveur niet geniete / voor al eer hy haer tronde. Oordeelde dan genoeg-

genoegsame proeve van dees haer eerbaerheit gesien te hebbe / en daerom stort te gaen / is daer op met haer getrout: op den eerste Bruilofts nagt verhaelden hy zijne Bruid hoe zijn voornemen was geweest / geen juffrou te Trouwen die so verre buiten eere wilde wyken / dat zy haer maegdebloem van hem liet plukken al eer de Bruilost was gehouden / en verhaalde voorts vele Vrysters die hy te ligt bevonden hadde / en preesd hare volstandigheit / en datse meriteerde alleen zijne vrouwe te zijn ja; maer antwoorde se / ik was eens bedrogen: dies halven moest ik mijn voor de tweedemael wagten.

Van een Boer die geschoren wierd.

By een seker Barbier tot Enkhuisen genaemt meester Gerrit / quam een Boer voor de deur met melk / welke in lange jare niet geschoren was / siende dat'er een barbier woonde / zei in hemselve ik ben in lange tyd niet geschoren / ik moet my nu laten scheren dat hy dede. Hy in 't huis komende / seide meester ik woude wel eens geschoren wesen / wat sal ik geve / maer gy moet het schoon af scheren: de barbier zeide een rykisdaelder / dat is te veel zei de boer; men plagt maer een stuiver te geven / dog veraccordeerde voor twee blanken: de boer ging sitten / den barbier begon te scheren ende schoor den boer heel naekt de ooghairen van zijn oogen af / en het hair met een scheer-

mes van het hooft af: de barbiers huisvrouwe zeide/ man gy bederft de man met scheren: de Barbier zeide/ vrouwe gy verstaet 't u niet/ het komt deze man niet gelegen om alle weeck te late scheren. Neen zei de boer/ 't is zo bedonge/ 't moet af weze: de boer dus geschoren zynde ging na huis/ daer komende stont de deure toe/ ende hy klopte aen. De vrouwe de deure open doende/ begon te schreyen/ roepende wat monster is dat voor de deur? ende liep weg: Hy riep al/ Vrouwe/ ik ben u man: Sy zeide gy liegt het/ myn man heeft een lange ruige baert/ gy bent de duivel/ die myn Mans spraek heeft aengenomen; Hy wederom ik ben in der daet u man/ ik heb my kael laten scheren/ om alle weke na de stad niet te lopen/ en zo veel gelt te geven: De Meester dorst wel een Rijksdaelder eischen/ maer hy heeft 't voor twee blanken noch gedaen gy zout u liever zeide de vrouwe alle maent laten scheren/ en geeft dan een schelling/ so zoud gy alle Mans spot niet wese/ du gierige duivel daer du bist/ ik wonde wel dat elk haer op dyn kop een kramdraet woxde/ soo zoud gy geen lust tot scheren weer hebben.

Van drie dronkene Gesellen.

Drie dronke Gesellen by malkanderen sittende te drinken/ niet wetende hoe des anderen daegs wederom aen de bier zouden komen/ besloten zame/ zy zouden gelyk na huis toe gaen/ en wat haer vrouwen deden/ of zeiden/ dat souden zy na doen/ en wie dat niet en dede/ zoude des anderendaegs 't gelag moete betalen/ daer zy alle drie in consenteerden; zo gingen ze aen de eerste zyn huis/ daer sloeg de Vrouwe de pot aen stukken/ hy dede ook zo/ zy zeide gy hebt voldaen en wy hebben aen u niet. Gingen voort na de twede zyn huis/ hy die een grote scheet liet en die vrouwe zeide; dat ik in u plaetse was ik zou de luiden voor de voete schyten/ hy streek terstont zyn broek af en scheet haer voor de voeten/ zy zeiden; wy hebbe aen u ook niet. Doen gingense voort na de derden/ en in huis komende viel neder op de vloer/ dat zyn wyf sag die zeide; valt en breekt den hals/ waer op hy antwoorde/ dat doe ik niet/ en gaf het verlozen. Dus kwamense den volgenden dag wederom aen het drinken.

Van drie Wenschen.

Een paar jong Getroude/ die geern door de werelt wilden/ met daer weinig voor te doen/ baden altyd datse drie wenschen mogte hebben; so gebeurde het op een tyd/ dat de vrouwe in de Kerken sat/ en met lusten zynde zeide; Och ik wilde wel dat ik een Roevoet hadde! en terstont kwam daer een Roevoet die wel gestooft was: Die vrouwe wert daer van zo verblyt/ datse daer niet van at/ en

t' huis zijnde by haer man zeidese / ik hebbe om een Hoevoet gebede / die is terstont gekomen en ik twyffel niet / of die ander twee wensehen sulle wy mee wel krygen De man dit horende / zeide hebje anders niet gewenst? Ik wilde dat u de Hoevoet in 't lyf was / en terstont voer die haer in 't / en doe warense seer verlegen en zeide: Oeh! wy wilde wel dat de Hoevoet weder uit 't lyf was / wy souden ons leven om geene Wensehen meer wensche / en terstont voer de Hoevoet weder uit haer Lyf en waren samen verblyt / dus was al haer wensehen om een Hoevoet te doen / daerse niet als verdziet af en hadden.

Dispuit tusschen een Mulder en Bakker.

Twee personen by malkanderen sittende te drinken / krege dispuit / d'een was een bakker d'ander een mulder / wie van haer de beste soude wese / de mulders of de bakkers / want zy worde beide voor dieven gereken / de bakker / zeide dat de bakkers de beste zijn / want zy en kunnen niet stele / om datse altyd de broodwegers om de deur hebbe; maer gy mulders steelt so veel als gy wilt / men kan 't u so niet na rekene. De mulder ter kontzarie zeide / gy weet nogtans wel te seggen / ik kryg so weinig meel uit myne terwe / mulder moet daer veel uit gestole hebbe: Dat is so zeide de bakker / maer de boeren die so nau niet en meten voor haer eigenen / daer kont gy uwe

konst plegen / ende nemen in plaetse van een spint anderhalf / en dat blykt wel aen u varkens en hoenders die gy hout; Ja ik hore wel antwoorde de mulder / gylieden zyt vroom en uit vrese voor de straffe / en niet uit vromigheit: doen zeidense / wy kunnen malkanderen niet scheide / maer daer komen twee oude mannen gaen / 't eene is een besem maker / ende 't ander een Biemsnyder / die kunnen timmers niet wel dieverije plege in haer hantwerk / laet ons het daer aen setten / datse dede; riepen dese twe mannen / en zeide tot haer wy hebben hier een questie / en wy wilden wel van u beide versoeken dat gy ons daer in scheidet: waer in bestaet die kwestie? de kwestie is / wie van beide de beste zijn; te weten: de bakkers of de mulders / maer niet van ons beiden generalijk. De mannen namen het aen / en met elkander buiten gegaen sijnde / seidense tegen malkander / wat sulle wy doen in de saek? men segt gemeenelijk in den spreekwoort / dat gy en mulder en een bakker en een snyder met een wever in een sak had / wat sou daer eerst uit komen? daer gemeenelijk op geantwoort wort / een dief / dewyl se 't alle zyn. Het is so zeide den andere / maer nogtans meen ik sal dese saek te vinden wesen / tusschen dese twee / want daer staet geschreven / twee sullen op een meulen malen / den eenen wert aengenomen en den andere niet;

ergo

ergo so zynder nog redelyke mulders/ 't welk van de balkiers niet kan bewesen worden/ maer wel datse gehaugen zyn / gelyk 't geschiet is aen den balkier Pharaos / het is wel gevonden zeide d'ander ; de balkier dzoeg de koste van dese procedure / en dat een amendesvan 50 kraskelinge en 50 koelijes / gelyk sy dede: de uit spzake gedaen hebbende bedankten zy de mannen / en den balkier zeide ik hebbe daer niet tegen / 't is genoeg bewese.

Van een Apothekers knegt die een boer schoor.

Een boer komende tot Leeuwarden in een Apothekers huis / alwaer de Meester en de Dzouwe in de kerk waren / zei hy tegens de knegt ik wilde wel geschozen wesen/ de knegt antwoozde / men scheert hier geen hair / gy moet tot een Barbier gaen: De Boer zeide weder gerief my / ik hebbe geld gereet in de hand: de knegt wederom / men doet het hier niet het is ons weck niet; de boer zeide ik wedde was u Meester in huis / gy sout het wel moete doen. Doe zeide de knegt als gy immers wilt geschoze wesen/ so komt in/ dat hy dede / hy een lose schalk zynde / nam een alyvat en rolt dat in de winkel / zettende de boer daer op / en kreeg een boule reyssalk/ en dede die den boer om / en doen haelde hy een tange met een rooster/ begon doe de boer wat zagies op 't hooft te scheren / dat 't de boer niet en vernam / overmits hy so veel te speculeeren

leren hadden op de dosen / dat hy nergens op en dacht; de knegt denkende / ik moet nog wat anders by de hand neme / liep na agteren toe/ en haelde een grote leer / quam daer mede aen slepen / meenende den boer die tegen de rugge te setten/ de boer zeide; wat sal dat zyn? de knegt antwoozde / daer wil ik dy plompe beest mee tegen de rugge opklimmen? doe sprong de boer van de ton af / scheurde de salk van den hals en zei scheert gy my? Ja antwoozde de knegt / dat hebt gy immers van my begeert / en ik hebbe geen ander scheren geleert. Den boer ging verstoozt weg / ende zeide / ha dy schelm is dat scheeren.

Van een Bulle die Melk dronk.

Het is gebeurt tusschen Franeker en Leeuwarden / dat een boer een bulle had / die door't gehele land liep / ende kwam op een land daer een boer sat en melkte / de boer een koe of twe gemolken hebbende / ging na een ander koe / die hy ook melke wilde / maer hy konde deselve niet wel vange: ondertusschen kwam de bulle en dronk de emmer leeg / de boer daer niet wel in te vzede zynde/ ging by de eigenaer van de bulle ende zeide; dat hy de melk van hem betaelt wilde hebbe die de bulle gedzonken had/ 't welk hy niet doen wilde; kwam in een pleidooi daer over / dat lange tyd duurde / en veel geld koste. Zo gebeurde het dat zy te samen na 't hof gingen om haer saeken voozt uit

uit te regten / vonden onder wege twee jonge studenten / die zy haer advys eens horen wilden: en stelden de studenten de sake voor / en zeiden daer mede te vreden te willen zijn.

Dese studenten de partyen gehoort hebbende / vraegden of de Bulle gesteten of gestaen had? waer op zy zeide hy heeft gestaen / zy zijn daer op met malkanderen wat bezyden gegaen / en hebben alsus besloten / dat een dronk staende niet en gaf / maer was den vreemder geschonken: de uitsprake also gedaen compenseerdense de kosten / zy bedankten voor de uitspraek / en zeide: hadde wy dat eerst gedaen / wy hadde veel gelt bespaert en daer mee waren zy goede vrienden.

Klagt van Botjanner Land.

Daer is een Land / genaemt Botjanner land / en is bewoont met rug plomp volk / dat so wanneer zy haer bruiloft of waerschappen houden / vreemde spyse gebruiken / zy eten eerst Olifevaers nesten voor Salade / en haere wees-bomen / of hooi bomen / voor Aal / en tot dankwet eten zy raden van ploegen voor krakelingen; ja wat meer is / sy geven de koejen spekstruiven / en de kalvers stolvis / zy zijn so onvernuftig datse 't horen met begon afschieten. Dese lieden hebben eens op een tyd een bulking op den weg gevangen / daer zy seer af verschrikten / niet wetende wat 't voor een monster was. Doe kwam 'er een oude vrouwe / en zeide myn zone is seer vereist / hy heeft eens ter meulen / en tweemael ter kerken geweest. Die wierde voor Raed ontboden / alwaer hem die monster vertoont woorde / en zeide hem / wy hebben verstaen dat gy veele gereist hebt / so souden wy geerne weten of gy dit monster kendet en hoe het heet: Hy het wel besiende / zeide so 't geen Leeu of Wolf of Beer en is / so is 't een Kingel duive: waer over zy nog heden dage genoemt werden Batjanners.

Van een Paap die zyn Gemeente leerd, dat zy na zyn Woorden, maar niet na zyn Werken doen zouden.

Daer was een selter Paep dat een groot spreker en een dronkaert was; lerende zijn volk dat zy na zijn woorden / maer niet na zijn werken souden doen. Zo gebeurde het op een tyd dat hy 't Sacrament om droeg / en ging daer mede door styk en dyk / en 't gemeene volk ging daer het schoonste was. De Paep vraegde waerom dat zy hem nu niet na gingen? zy zeiden Heer Oom gy hebt ons immers geleert / dat wy souden na u woorden doen en niet na u werken.

Van een Paus die zyn Kapelaan volle magt gaf om zyn Biegt te horen.

Het is gebeurt dat selter Paus ziek zijnde / volle magt gaf aen zijn Capelaen om zijn Biegt te horen / en hem ook te absolveren / so wel

wel van ppn als van schult / dat hy dede; de Paus kwam te sterven en wiert verdoemt / daer na verscheen hy de Capelaen met treurig gewaet en aengesigt. De Capelaen vraegde hem of hy de Paus was? hy antwoorde van ja / de Capelaen vraegde hem wederom / hoe hy so jammerlyk verscheen? De Paus antwoorde / ik ben verdoemt? wel zei de Capelaen / waerom? Gy hebt dog volkomen Aflaet verworven / dat is waer zy de Paus / maer Chrystus wilde die Aflaet niet aennemen.

Van een Bakker die onze lieve Vrouw om Neering bad.

Het is binnen Steenwyk gebeurt dat daer een Bakker was / genaemt Andries quaedpenning / dezelve quam in de vrouwen Kerke / by onze lieve Vrouwen beeld / die op een grote stoel zat / met een Kindjen op de schoot / haer biddende dat zy hem dog Neringe wilde verlenen; de Koster die agter een pylaer stont / spraek met een teere stem / bakt zwaerder / hy hielt aen en de Koster zeide weder / bakt zwaerder; hy ten laetsten kwaet wordende zeyde / zwygt du schynter / laet dien Moer spreken.

Een ander van Quaad Penning.

Het gebeurde dat dezen Andries kwaetpenning een Huisvrouw Trouwen zoude / ende staende in de Kerke voor de Pastoor: Die

Die het Formulier gelesen hebbende / vraegde haer de Pastoor of zy begeerde dat haer dingen mogte gevordert worden? De bruid zeide: Ik begeere anders niet? Hy dat dwars nemende zeide; begeert gy anders niet? wat doe ik dan hier? En liep so de Kerk uit / en liet de bruid daer staen / dog quam door ander onderrichtinge weder in de Kerk en Trouwde de Bruid.

Een vermakelyke Comedie.

De Fransche Koning Hendrik de groot / schiep sonderlinge vermaek in de Toneel-spelen / als zynde een leersaem tydverdryf. Nu was tot Parys een Dichter die veel klugten van de dryagien der Hovelingen op het Toneel bragt. Op een sekere tyd de Koning over dese klugjes met den dichter discourerende / liet zyn Majestept hem ontvallen / dat hem niet onaengenaem zyn soude indien men van zyn dryagie een klugje speelde / als men daer niet te ruig mee voort ging. De ander beloofde sulks ter liefde van zyn Majestept te sullen doen: binnen weinig dagen sag men al om biljetten op de hoeken van de strate aen geplakt inhoudende / dat de comedianten van den Koning soude vertonen een Haer stuk / 't geen nooit gepresenteert was: geintituleert Henry le grand triumphant / in Duits / Hendrik de groot triumpheerde. Als de uuren en tyd om te spelen genomen was / is 'er een

grote

grote meenigte van volk gekomen / zijnde oock nieusgierig dat spel te beschouwen / de Koning selfs verscheen daer en nam zijn plaets digt aen 't Toneel. Voorts hier na begint men te spelen / daer kwam op het Toneel een aensienlijk Personagie / zijnde van tronie ende kledinge eben als den Koning / ende dese was verselschapt met een grote staet van Raeds Heeren / Krygs oversten ende hovelingen; dese die de Koning representeerde / begon te stoffen en sig te beroemen van zijne vrome Oorlogs daden / wat steden hy verovert / wat Veldslagen hy gewonnen hadde / zeggende voorts; dat hy nog hoopte de gantse wereld te beheerschen / en sig niet meester van deselve te make / beraet slagt voorts met zijne raedslieden / by wat middel hier best toe te raken. Sy stemde eenparig dat men van een magtig vorst assistentie soude versoecken / maer van wien en konde sy niet accorderen / eindelijk na veel stribbelings vinden sy raedsaem / dat men een getal van dartig duisent duivelen soude versoecken / sulks wiert geapprobeert / en daer wierden eenige Ambassadeurs na de hel gesonde / alsse audientie hadde / ware allen Vorsten by een: Pluto presiderende na gedane harangue / de Ambassadeur buiten gaende / kwam men tot de deliberatie / de meeste hoop waren tot deese assistentie besut / also de wereld hier door vol oproer soude geraken / ende also de wind in haer zeiltje waijen. Als sy nu meest tot dees subsidie aen Hendrik te sende / waren gesint / so stont 't op een oud rimpilig Duivelije zijnde bebrilt / en hebbende een bril op de neus / dese raden sulks af: Hoe mijne Heeren (seide hy) wilt gy sulk een assistentie aen den Fransschen Koning zenden? my dunkt gy zijne grootsheyt en eersugt weinig kent / meent gy dat hy met de wereld sig sal vernoegen? Ja zyt vry versekert hy sal in de Hel komen / en God hem van zijn throon stoten. Hem door de Duivelen een vrees aengejaegt zynde / sloegense die assistentie plat of / en moesten de Ambassadeuren met onverrigter saken vertrekken: Dit behaegde den Koning nog al wel / na men aen zijn gesigt konde bespeuren; hier na de Ambassadeuren wederom kerende / deden rapport van haer Ambassade / en datse niet hadde verkregen. Op nieu besloot men een Ambassade na de Hemel te senden / om dartig duisent Engelen tot assistentie te versoeken: Zo gezeit / so gedaen / de Ambassadeuren vorderde niet in die reis / en klopte niet aen de Hemels poort; ende Sinte Pieter liet haer ook niet in / om dat het niet geoorloft was eenige Levendig mensche daer in te komen / niettemin uit compleisance / ende vermids sy Ambassadeurs waren / die veele privelegien hebben /

hebben / is haer de poort niet geopent / liepe niet de gerugte in de hemel / daer ware niet Ambassadeurs van het Aerdrijk gekomen. Daer geen vergadering der heiligen op geschiede / men vraegde niet wie de Ambassadeurs waren? en ook niet verstonden van Hendrik de groot / ook wist men niet wie die was / ende niemant liende Hendrik de groot men vraegde ook niet de Apostelen / nog niet aen Maria / men ging ook niet tot Oud vaders des Oude Testaments / Abraham en de Isaer ende Jacob immers alzo weinig / eindelijk vraegde men ook St. Job niet / die hem ook niet bedogt / en ook niet zei / dat hy hem laestmael hier of daer hadde zien leggen; by Jaques / nog ook niet tot Antonne / duz ook niet bad hem te wille verlossen: de Koning dit niet hozende / spoude ook geen vier en vlam / sprong ook niet rasende van de plaets / nog roepende de duivel heeft u dat gesegt; schopte hem met de voet dat hy van 't toneel afrolde / ende voort maekte hy zulken heeten allarm / dat een yder zag na een goet heen komen / waer mede het spel ten einde liep. Namaels en luste hem niet meer de Comedianten van zyn vrijagie te laten spelen.

Van een Jonker die zyn Knegt om Die Suria zond.

Een oud Edelman een jonge Vrouw getrout hebbende / hem vertrouwende haer niet genoeg

noeg te kunnen doen / zont zyn jonge na een Apotheker zeggende tegen hem; hael myn voor zes stuivers Dia Satyra / de jonge ging heinen en tot de Apotheker komende / zeide; meester ik zal hier een zeker Dia / Dia halen / en het is my vergeten: de Apotheker zeide; wy hebben verscheide Dia / wy hebben Dia Conoloca / Dia Phaenicum / Dia Pzumm; Ja zeide de jonge / dat is het / doet my voor zes stuivers: hy dede hem zo veel / ende de jonge vragt het zyn Jonker / die het selve in nam / en in plaets van haer vriendschap te bewijsen / lepde hy haer de schoot vol / en maekten 'er een vergulde Bruid van.

Van een Menniſten Biſſchop, die zyn Wyfs Pels verwiſſelde.

Een sekere scheven Keerel / de snoodsten Wederdoper die in de werelt was / en synde een Bisschop van die Secte / een Man van een stadig wesen / en sag so wijsselijk als een Apostel die de kalvers maekt / dese hadde een Concubyne naest syn deur wonen / waer dat niemant kwaet vermoeden op hadde / so geschiede 't op een nagt dat hy by zyn Vrouwe op het bedde lag / en hem de grillen wederom in de kop komende / om by haer te wesen: seide tegens syn Vrouw / Wyf ik krijge sulken sindinge in myn lyf / ik moet eens na 't Gemak gaen; sy seide doet so / maer laet myn pels om / gy soudet anders ver-

konden / gelyk hy dede. Hy stont op en ging agter / en kwam tot syn naburinne weder in / en dede daer mede 't geen hem luste / maar spoede hem so kloek als hy konde / en door het haestig wederkeeren nam hy de onregte pels mede / en ging wederom by syn Vrouwe op het bedde / des morgens wilde zyn vrouwe opstaen en schoot de pels over 't hooft / maer konde daer niet in / overmits sy een dikke vrouwe was / ende ander daer tegen een tere vrouwe; doe sei de man / waer komt gy aen dese pels? dit is geen spul. Hy wist niet wat hy seggen sou / seide dat 't die pels wesen moest die hy mede genomen hadde: en sy quaet agterdenken krygende / en wel merkende dat de Exter de eijeren gestole waren / begonse te raesen dat het de gebeuren hoorden: doen quam het voort in 't ligt en ook onder syn gemeente / die tot hem seiden; Broeder hoe hebt gy dit so gemaekt? hy wist niet veel te seggen / dewyl 't alle man wist: Sy seide voorders tot hem / gy had dat wel beter mogen maken / want dit sal ons in een quade fame brengen by onse partijen / die alle quaet van ons spreken / sy seggen van ons dat wy seggen; myn geest begeert u vlees en de andere sullen seggen / 't zyn maar een deel schynheiligen / voorstentasters Cobbekruipers / dreckwagen en Luyvieus Boe-

Boeben / Hoerekoters / Voordeel-broekkien en veel andere lasterlyke namen meer / die sy gewent zyn van ons te spreken: want 't is altyt met haer die Tibbers / die Huissekoters / die Faenrovers en diergelyke lasterlyke namen meer. Ongetwyffelt sullense ons nu weder met een nieuwe kwade naem versien / het welk ook geschiede: want hy voert nog op dese dag Wissel-pels genaemt / ende zyn gemeente Wissel-pelssers.

Van een Paap die zyn Boeren drinken leerde.

Op selker Dorp stont een Paep op syn Predikstoel en Predikte / ende zeide tegens syne Gemeente / gy Boeren / gy drinkt so onverstandig als gy by malkander in 't gelag komt; so segt gy eerst / 't geld u een hop vol / en daer na segt gy 't geld u een mengele / en daer na praetje van een kanne / so dat het niet mogelyk en is of gy moet top zwaer worden. Daerom wilt gy wel doen / so drinkt eerst een kanne / en dan een mengelen / en dan daer na drinkt by hoppen vol om / so heeft het fondament daer 't op rust: gy weet immers wel als meneen Toren bout / dat men 't zwaerste onder maekt. Daerom volgt myn raed / gy sult 't goed bevinden / ik sal te agtermiddag by u komen / en syn u Voorganger / gy sult niet meer so lopen slingeren by den weg / tot spot van andere.

Van de Land-Gravinne van Hessen, die geern een Swabe wilde zien.

De Land-Gravinne van Hessen / was eens begerig om een Swabe te sien / also sy die dikwils hadde horen noemen; seyde tegens een van haer Hovelingen / ik hebbe veel van een Swabe hozen seggen / ik wilde wel eens een sien. Dien Hoveling antwoozde / zy komen hier dikwils / ik sal myn genadige vrouwe dan wel waerschouwē. Zo gebeurde het dat daer een Swabe op 't plein quam wandelen / en den Hoveling hem siende / ging binne ende zeide: myn genadige Vrouwe / daer gaet een Swabe op 't plein wandelen: Zy dan uitkomende / vraegde / waer is hy? Hy seide daer gaet hy / die in dat gesmelte Leer gekleet is / dat is hy. Zy verwondert wesende / zeide; ik hebbe myn leven geen ding gesien / dat so wel na een Menschē gelykt als een Swabe / dat so een dier spreken kon / men sou het in den Oozlog kunnen gebruiken.

Van een Woekenaar.

Een Woekenaer was eens in een kerke / maer quam daer seer verstoozt wederom uitlopen / om dat de Pastooz gesegt hadde / dat de duivel al de Woekenaers in de helle soude dzagen / en hem bejegende een goed gesel / hem vraegde hoe hy so tooznig was. De Woekenaer antwoozde / over de Munnik die daer

daer staet en preekt dat de duivel alle woekeraars in de Helle soude dzagen. De geselle spraek dat liegt hy / geeft my een stuk gelt / ik sal 't tegen staen vooz al het volk / en seggen dat hy kwalyk gesegt heeft. De Woekeraer gaf hem een stuk gelt / ende hy ging doe in de Kerke tege de Predikstoel over staen / met de Woekenaer by hem / ende seide tegen de Pastooz / gy hebt niet regt de Woekenaers gespzoken / te weten; dat de duivel haer in de Helle soude dzagen. De Pastooz dit hozende vraegde waerom niet? de geselle antwoozde: om dat de Duivel haer so veel eer niet sal willen aendoen / maer hy salse by de beenen nemen en slepenser in. De Woekenaer liep verstoozt de Kerke uit / zynde zijn gelt nog toe quit / dat hem spytede.

Van een Brief die de Paus aan de Keiser schreef.

Een seker Paus schzyvende aen de Keiser een bzief / hem noemende zyn Zoon / gelykt de Pause gewent zyn aen Keisers en Koningen te doen. Zo gebeurde 't dat desen bzief gelesen wozde in bywesen van de Narre / die het selve hoozde / dat hy de Keiser zyn Zoon noemde / doe zei de Narre / dat liegt dien olden schelm: myn Heer is geen Papen of Heeren Zoon / maer hy is van vzome Ouders gebozen.

Wyven van een Hondesteert gemaakt.

Een seker Pape seide eens op zijn Predikstoel / dat de wyven van een hondesteert gemaekt waren / gevende daer reden van en zeide / daer staense nog op alle hoecken en blaffen als de Honden / haf / haf / haf / en als de Mans te bier gaen / dan lopen sy se straks na / gelyk de honden haer Meesters doen / en sy sijn ook met de bloom geboelt / 't welk sy van de honden natuur behouden hebben. Een oud wyf die dat hoorde seide: Heer-oom gy behoort de Vrouluiden niet te veragten / want op de Mans valt ook wat te seggen / 't is met haar al met so klaer niet. De Paep zeide waerom niet? Sy zijn immers uit der aerden gemaekt: niet geheel zeide sy / haer buik is van een Katterugge gemaekt / geest daer reden van zeide hy. Sy antwoorde / men siet immers wel als men een Katterugge streelt so steelt sy haer steert op; so de Mans ook / als men haer over den buik streelt / dan begint den steert te rysen.

Van een Apothekers Jongen die hem vergiste.

Zeekere Doctoor hebbende eens twee Patienten / waerom dan d' eene een oud Man was / die een jonge Vrouw getrouwt hadde / en begeerde wat tot versterkinge van sijn natuur. De ander was een Jonkman / die en konde geen Stoelgang krygen / begeerden een purgatie gemaekt te hebben: de Doctoor ging tot een Apotheker / en ordineerde voor haer beide / en zeide haer eilt het zijne en ging doe weg. De Apotheker stierde de jonge mede heen / en de jonge hem vergissende brengt het verkeerde: de oude man 't ingenomen hebbende / ging te bedde / en een half uur op 't bed gelegen hebbende / kreeg sodanige stuyping in sijnen buik dat hy uit 't bedde moest / en duurde den gehelen nagt / so dat de Vrou daer weinig voordeel van had ende seer te onvreden was. Den anderen nam 't zijne des morgens ook in / en meenden daer stoelgang mede te verkrygen / maer in de plaets van dat / kreeg hy verzeniffe / so dat hy liever een Dennis-dier hadde als een kakstoel / de Doctoor ging 's anderendaegs beide zijn Patienten besoeken / en quam dan voor eerst by den ouden Man / die hy nog op het bedde vond leggen / en vraegde hem hoe hy al gevaren was / hy antwoorde daer op / gy hebt my bedrogen; want in plaets van versterking voor mijn natuur / hebt gy een purgatie gemaekt: de Doctoor wel haest merkte wat daer aen scheelde / lagte in zig selven / en ging stilzwygende heen na den anderen toe / daer gekomen zijnde / vraegde hem hoe

hoe 't al vergaen was? en of hy ook al lustig stoelgang gehad hadde? hy zeide: ik mogt de duivel op u lyf gehad hebben/ gy moogt u wel schamen/ ik hadde veel beter een Jong Vrou-mensch van doen gehad/ als een kakstoel. Doe ging den Doctor sonder hem iets te openbaren/ al lachende ten huis uit.

De Boeren die Goud aten en Koper kakten.

Het is gebeurt te Enkhuisen/ dat 'er eenige Quaksalvers waren/ die dapper op snoden van al hare kueren die zy gedaen hadden/ tonende daer vele certificatien en bullen van/ en also zy gelove gekregen hebben van St. Jacob gelijk in het voorgaende bewesen is/ so geveurde 't dat zy grooten toeloop kregen van boeren/ die zy zeiden dat al te samen eenerhande Ziekte hadden/ seggende: Dat de boeren haer moesten brengen eenes mans hembt/ een stuk Rookvlees/ en ontrent een half loot erf gout/ zeggende dat zy aen het gout niet souden verliesen/ also zy het doorden stoelgang wederom souden lossen/ behoefde slegts de materie meer uit te wasschen/ de Boeren (die dog Landlopers en Quaksalvers meer gelove als de beste medicyns) namen dat aen/ en bestelden haer het geen zy geëist hadde. Bevolen doe de Boeren datse het souden innemen in het eerste kwartier van de Maen/ het welke zy deden.

De

De Quaksalvers gingen na een Geelgieter en kogten daer wylsel van Koper/ gaven dat de Boeren in plaets van Goud; En doe de Boeren dat in het lyf hadden/ ligten myn Heeren de Quaksalvers de hielen/ en vertrokken des nagts stil weg; De Boeren dat zelve wat in het lyf gehad hebbende/ begon het te werken/ en zy op potten kakkende/ bewaerde elk haer dreck/ spoelden dat weer schoon/ waerom zy onder in de pot 't wylsel vonden/ waren seer verblyt/ meende dat zy het gout weder gevonden hadden/ brengende het selve tot een goudsmit/ om weder aen een stuk te laten smelten/ het welk geschiede. De Goudsmit segt/ Mannen/ blyft hier so lang by/ ik sal het met haest doen/ gelijk hy dede: het zelve gesmolten zynde/ zeide hy; Mannen/ dit is geen Goud/ maer het is Koper; De Boeren siende seer verbaest tot/ zeiden; wy hebben Goud gegeeten/ hoe! souden wy dan Koper geschyten hebben? Doe sagen zy eerst datse bedrogen waren.

Aardig antwoort van een Bruid aan haren Bruidegom.

Een seker Bruidegom d' eerste nagt van zyn bruiloft by zyn Bruid slapende en na zyn vermogen gestreelt hebbende/ zeide 's morgens tegens zyn Bruid: Liefste ik bidde den Heer/ dat van die soetigheyt

die wy te nagt samen genoten / binnen het jaer een schoone / deugdelyke / wyse en verstandige Zoon mag koomen / die ons t' samen volkomen vergenoeging mag geven. Tot steun en stut in onsen Ouderdom. Hartje zeide zy / gy begeert seker veel te groote dingen / voor so weinigen arbeyt.

Van een Paap die nieuwe spraak opregte met zyn Dienstmaagt.

Een seker Pastoor huis houdende met zijn Meyt / dewelke met malkanderen een seker Spraek gepractiseert hadden / waer door zy malkanderen konden verstaen: Hy noemt de meyt Colongnia / ende zyn hond Colvia / en een worst Calduffia / en also hy aen de Kerke woonde / ende in syn huis sien konde / sag hy dat de meit een worst op de rooster leide / en dat de hond kwam en nam de worst van de rooster / en riep van de Predikstoel / Colongnia / staet Colvia al om Calduffia / siet hoe slobbert hy daer: De Boeren die hoorende / zeide / onse Pastoor moet een geleert Man wesen / hy kan wel schoon Latijn spreeken / meenende dat het in zijn Predicatie te passe kwam.

Van een Paap die dronke in de Kerk quam.

Het is gebeurt dat een sekere Paep eens op een tyd by de Scholte van het dorp in het gelag sat te drinken / en sig dronken en vol gesopen hebbende / 's anderendaegs in de Kerk komende om zyn dienst te doen / en nog half dronken zynde van de avond / viel in de slaep / ende als daer gesongen was / stiet hem de Koster aen zeggende; Heer-oom het is uit. Hy ontwakkende / meende dan hy nog in de herberg was zeide; doet 't nog eens vol en geeft 't de Scholte.

Zo dronke was de Paap, die andere sou leeren,
wat dunkt u? lykt 't niet om 't Volk af te keren.

Van een Papegaay Verkoper.

Een Courantier van Utregt / door zyn malle grillen kreeg sodanigen toeloop na zyn Courant / dat hy by na eeven eens geertimeert wiert / als de Liedjes Druk-kers van Amsterdam / want als hy de gemeente sal iets nieuws verhalen / soo komt hy met bodden en leuren in de Courant / onder andere verhaelde hy lest van eenen sekeren heerschap die op zyn plaets was / en daer voor by komende een subtylen Gast / die meer afgeregt was op guiterp als op iets anders / komt en looft hem een Papegaey / die so mooy als zyn meester klappen kon. De saek eens synde / verhalende / dat hy de Konst van Goochelderp kon. Daar hy (te weeten het heerschap) een Liefhebber af was: vraegde hoe veel dat hy geben moest voor deese

konst? Hoe mijn Heer/ zeide de Gast/ gy sult daer niemendal voor geben/ ik hadde so een Koopman niet verwagt als gy. Dus leerde hy hem slings en regts en dan weer krom over de Rugt dzaijen/ tot dat hy op 't lest daer heel in verwarde. Desen doorslepen Gast siende dat dien heer vast was/ liet Oom-kool hangen/ en is met het Gelt en Papegaey en wat verder te bekomen was weg gegaen: Voor groot schreeuwen zijn de boeren van 't Dorp op de plaets gekomen/ en hebben het Heerschap verlost van zijn Konst. Hier op slaet aardig dit Versjen.

Dees leerde zoo een Konst, die hy niet hadt van nooden,
En kogt een Papegaay, die hy maar eens en zag:
Want ziet den Gast niet slings, die is terstont gevloden,
Met Geld en Papegaay, juist op dien zelven Dag.

Van een arglisten Boer.

Een seker listigen Boer/ komende by een Land Graave van Hessen/ also des Graven Beesten in des Boeren Koren geweest waren/ hadde lust des Graven gunnis daer van te hoozen/ en zeide: Mijn

Myn genadigste Heer! myn Beesten syn in myns Heeren Kozen geweest/ en hebben 'er seer groote schade in gedaen/ ik weet niet hoe ik het best met myn Heer stellen sal. De Graave zeide: Dat moet gy tot een Duit toe betalen. Den Boer zeide wederom: Och myn Heer! ik hebbe my verspzoken. Genadigste Heer zyn Beesten zyn in myn Kozen geweest: Waer op de Graave zeyde; Dat lupt anders/ en daer moest de Boer mede te vzeden zyn.

Eynde des Tweeden Deels.

konst? Hoe mijn Heer / zeide de Gast / gy sult daer niemendal vooz geben / ik hadde so een Koopman niet verwagt als gy. Dus leerde hy hem slings en regts en dan weer kzom over de Koozt dzaijen / tot dat hy op 't lest daer heel in verwarde. Desen doozslepen Gast siende dat dien heer vast was / liet Oom kool hangen / en is met het Gelt en Paepegaey en wat verder te bekomen was weg gegaen: Vooz groot schzeeuwen zijn de boeren van 't Dozp op de plaets gekomen / en hebben het Heerschap verlost van zijn Konst. Hier op slaet aardig dit Versjen.

Dees leerde zoo een Konst, die hy niet hadt van nooden,
En kogt een Papegaay, die hy maar eens en zag:
Want ziet den Gast niet slings, die is terstont gevloden,
Met Geld en Papegaay, juist op dien zelven Dag.

Van een arglisten Boer.

Een seker listigen Boer / komende by een Land Gzave van Hessen / also des Gzaven Beesten in des Boeren Koren geweest waren / hadde lust des Gzaven vonnis daer van te hoozen / en zeide: Mijn

Myn genadigste Heer! myn Beesten syn in myns Heeren Kozen geweest / en hebben 'er seer groote schade in gedaen / ik weet niet hoe ik het best met myn Heer stellen sal. De Gzave zeide: Dat moet gy tot een Duit toe betalen. Den Boer zeide wederom: Och myn Heer! ik hebbe my verspzoken. Genadigste Heer zyn Beesten zyn in myn Kozen geweest: Waer op de Gzave zeyde; Dat lupt anders / en daer moest de Boer mede te vzeden zyn.

Eynde des Tweeden Deels.

GEEST
VAN
JAN TAMBOER,
OFTE
Uitgeleezene ſtoffe, voor Kluchtlievende Jonkheid.
DERDE DEEL.

Te AMSTELDAM, by
S. EN W. KOENE, Boekdrukkers, Bock- en Papier-verkopers, op de Linde Gragt, 1795.

DE GEEST VAN JAN TAMBOER.

Tot nut en dienſt voor de Kortswillige Geeſten by een verſamelt.

Aardige klugt van een Moriaan en een Boer.

Een ſeker Morriaen komende in het Stigt van Munſter / quam door een heklie; alwaer hy niet wel door kon / en een Boer daer omtrend weſende / riep om het heklie open te doen; den Boer deſen zwarten Menſche ziende / was verbaert / en dorſt niet komen / den Moriaen begon te ſchelden / en dreygde hem te ſlaen. Den Boer ſeer bevreeſt / quam al bevende / en opende het heklie: open gedaen zynde / vraegde hem de Moriaen waer de weg na Roevelt was? den Boer zyn hoed afnemende / zeyde; myn genadige Heer Duivel / dat is de naaſte weg / maar daer ſtaet een kruis onderwegen / ik weet niet of myn Heer daer door by derf / anders kan myn Heer de andere weg nemen / maer dat is wel een half uur gaens

gaens om. Doen reed hy voort/ en stipt de Boer een schelling toe/ maer de Boer en dorst 't niet aentasten.

Aardige klugt van een Schilder, dewelke zyn Makker vergulde.

Een seker Schilder tot Enkhuysen/ 's avonds by de straet gaen/ met nog een Gesel by hem/ die hem gelyk was/ want/ gelyk zoekt gelyk: het geen de duivel eens zeide; gelyk vind gelyk doe sag hy een Kool graver. Deselve resolveerden om een praetje te gaen/ kwamen voor een goed mans deur; klopten daer aen meende dat de dogter uithomen soude/ 't geen haer Vader niet wilde lyden/ en daer over kwaet wordende/ resolveerden dat men haer een kruid aen 't huys brengen sou: te weeten een tonneken met strout/ om haer dat voor de deur te brengen/ 't geene geschiede: de schilder droeg het eerst een wipitje/ en setten doe op zyn makkers hooft/ die daer mede heen ging: hy ondertusschen een wynverlaters stop mes by hem hebbende/ hieuw de onderste hoepel van dat tonneken/ dat de bodem in schoot/ en liet zyn Makker daer also mede staen/ en ging zyn weg. Syn Makker niet wetende hoe get gekomen was

was riep om hulp tot den Gatelwagt/ die hem so vergult vonden staen/ en hem holpen.

Van een zeker Man die meende dat hem de Duivel halen woude.

Het is tot Kampen gebeurt dat eenige dzinkebroers by malkander in een herberge waren te dzinken; en een van haer was in den hof gegaen om zyn gevoeg te doen en een ander volgde hem/ en in den hof komende/ sees d'eerst uytgegaende over einde/ en liet de broek op de hielen vallen/ den anderen van hem niet wetende wiert verbaert/ also het duyster was/ meende dat daer een Spook stont/ en riep wie daer? en den ander zweeg al stille: hy roept nog eens/ wie daer? en die ander zweeg nog al stille/ en quam so na hem toe gaen; Hy nog meer vreese krygende trok op de loop/ en om de naeste weg te kiesen/ sag hy een venster open staen/ dat leeg by de aerde was/ om daer in te klimmen dat hy dede. De ander een lose schalk zynde/ liep hem na/ en greep hem by de beenen settende zyn eene been tegen de muur/ en trok hem te rugge; de ander riep om hulp. Hy die een sterk Man was/ hielt hem lustig vast/

hy

hy seer beangst zynde / riep manne broeders helpt my / de Duivel wint 't anders; en doe quamense / en holpen hem: Maer konden het hem zyn leven niet uit het hooft praten / hoewel de Man selfs seide dat hy hem by de beenen getrokken hadde / hy daer en tegen seide: dat het onmogelyk was dat een mensch sulken kragt hadde.

Klugt van een Man die wat nieuws vraagde.

Een seker Osseweider te Deventer / na Enkhuisen reisende / om magere Ossen te kopen / so kwam daer ondertusschen een goed gesel tot zynen Huyse / en zonde hem zyn Wyf af / met de dogters en de Maegt. Hy weder t'huys komende / ontmoete hem zyn nieuwe Zwager / die hem welkom heetende / hem bedankende / vraegde hem of hy niet wat nieuws uit Holland bragt; waer op hy antwoorde van neen: en hy wederom vragende / is hier ook iets nieuws gepasseert / terwyl ik uit geweest ben? hy antwoorde ook van neen: maer als gy in Huis komt / zegt anders niet / als ik weet het: hy in huis komende was de meit aan de deur / en heete hem welkom. Hy zeide / ik weet het wel. De meyt verbaast vragende / van zulken antwoord / liep na de Vrouwe en zei-

zeide; O Vrouwe! myn heerschap weet het wel / hoe kan hy 't weeten / gy hebt hem kwalyk verstaen; gaet heen / ende heet hem nog eens welkom. De maegt dede also / hy seide wederom / ik weet het wel. De maegt ging weder na de Vrouwe en seide / voorseker weet hy 't / want hy segt dat hy 't wel weet. De vrouwe zeide het is omogelyk; daer is immers niemant vreemts in ons huys geweest; gaet nog eens heen / segt heerschap hoort gy het niet dat ik u welkom heet? datse dede / hy seide wederom / ik weet het wel; de maegt quaat wordende / weet gy het so weet gy het / hy heeft u Wyf en Dogter also wel gesoent als My. Doen hoorde hy immers wat nieuws / al was het niet veel goeds.

Van een Monboir die zyn Rekening dede.

Een seker man / zynde gestelt tot Curateur of Momboir over eenige Wees kinderen dewelke 't Wees-goed doorbragt / en werde daer over voor de Wees-baders ontbonden om rekenschap te doen, te weten van zyn ontfang en uitgave. Hy de Heeren Wees-bader tonende zyn Mond en zeide; daer is myn ontfang geweest / en hem omkeerende wees haer de Neers / zeg-

zeggende: dat is myn uytgave geweest/ en hy en konde anders geen rekeninge doen alwaer hy loon voor ontfing/ te weten; met een hant vol roeden de rug geschuurt: dat het bloed daer by neer liep tot dank van syn goede Rekening.

Van een Juffrouw die de Pot opvreeten woude.

Een seker ryke Vrouwe wonende tot Grotenvroek/ in de straet buiten Enkhuisen/ alsoo sy op een tyd siek was/ ontbood daer over een medecyne Doctoor/ genaemt Paladanus/ begerende van hem dat hy so veel wilde doen en ordonneren haer iets/ dat haer dienstig mogt weesen/ gelyk hy dede: Ordineerde haer iets/ 't welk in een potje gedaen wiert/ zeggende tegen de Apothekers knegt/ brengt dat potjen tot so een man/ en segt dat het voor syn vrou is/ en dat sy dat te samen innemen moet. De Knegt ging heenen en dede gelyk hem bevolen was/ des anderendaegs ging den Doctoor henen om te sien hoe 't met syn patient was/ en of sy het ingenomen hadde 't geene hy gefonden had. Sy antwoorde een deel/ maer de rest is so hart/ dat ik het niet byten kan/ de Doctoor verwondert synde en niet wetende wat hy denken sou/ seide:

laet het my eens zien; kreeg dat potje/ liet 't hem zien en zeide: dat in dit potje geweest is/ was wel om in te nemen/ maer de pot selve en heb ik nog niet meer van gegeten als Doctoor zien han. De Doctoor nog meer verwondert zynde begon te lagchen en zeide. Wel Juffrouw/ wout gy de pot mede op eeten? Sy antwoorde ja/ de Knegt heeft my gesegt dat ik het al te samen op eeten soude: De Doctor wederom/ zeide Juffrouw; de knegt kon 't immers in zyn hoed niet brengen/ en seide voorders; Juffrouw ik moet de Pot met my nemen: doet so seide sy. Hy heeft de pot langen tyd bewaert by syn rariteiten en menig mensch getoont/ alsoo daer een groote hoek uit gegeten is.

Disput tusschen een Paap en een Koster.

Het is eens gebeurt dat een Koster met een Paep in dispur raekten/ de Koster vraegde de Paep/ waerom dat de Papen geen Egte Vrouwen mogten hebben/ dewyl doch alle Priesters des Ouden Testaments syn getrout geweest? de Paep tot antwoord gevende/ dat dit nu by 't Nieuwe Testament van syn Heiligheyt verboden was/ uit oorsake dat alle

Priesters de Kerk Getrouwt hadden/ mogte daerom geen ander trouwen: de Kloster zeide dat hy met sulke redenen niet geconsenteert was/ nademael hy hem selven/ meenende de Papen wel dikwils hadde de Kerke zijn Moeder hoeren noemen/ en so dat waer was/ souden alle sodanige Papen in bloed-schande leven/ want het is ongeoorloft een Moeder te beslapen/ ende so moest de Kerke een hoere wesen/ want ik hebbe dikwils gesien dat een Leijen-dekker daer op sat; so moesten dan alle Papen Hooren-dragers wesen.

Van een Snyder die een Beurs vol Geld met droge lippen verteerde.

Zeker Snyder t' Amsterdam had een buurman die dagelijks om een pintje ging. De Snyder maekte de rekeninge dat hy alle dagen zes stuivers verteerde/ ende zes stuivers op leide/ en dat dnurden so een Jaer of drie/ en doe sag de Snyder eens hoe veel geld hy gespaert hadde: dede dat in een sakjen/ ging daer mee voor zijn buurmans deur; slingerende dat sakjen om het hooft/ roepende die heb ik met sparen gewonnen: slingerende so lang tot dat de snoer ontstuk brak en 't Geld in de burgwal vloog/ doe stont die arme Snyder

der en sag jammerlijk toe/ en had also al zijn gelt met droge lippen verteert/ en wiert nog van ieder begelit en uit gelagt.

Kluchtt van een zeeker Burgemeester te Zurig.

Een seker Burgemeester van Zurig/ dat een gierigaert en een woekeraer was/ ging dikwils des morgens ter poort uit: de Poortier hem vragende/ waer hy so vroeg heen wil? Hy antwoorde/ ik wil gaen boeren schinden. Zo gebeurde het op een tyd dat daer een Boer quam die een Koe afgestorven was/ vraegde aen de Portier/ waer dat de schinder woonde/ ende de Portier/ wees hem aen de Burgemeesters huis. De Boer daer komende/ vraegde de Burgemeester/ of hy so veel wilde doen en willen hem een Koe; de Burgemeester vraegde hem wie heeft u hier gesonden? hy zeide de Portier: de Burgemeester verstoort worde/ liep na de Portier toe en vragende of hy de Boer aen zijn huis gesonden hadde/ en gesegt dat hy een schinder was? de Portier zeide ja/ want mijn Heer heeft dikwils zelfs gesegt/ dat hy ging uit Boeren schinden/ doen dogt my/ die niet te goed was om Boeren te schinden/ was ook ligt genoeg om een Koe te villen.

Van een Boer die Alssem wyn dronk, en meende dat het Galle was.

Een seker Boer in Zallant / beschuldigt zynde van zyn Land-heer / dat hy hem zyn eiken houd af hieu / om dyken en dammen daer mede te maken / waer over de Land heer kwalyk te vreden was. Zo gebeurde het op een tyd dat dese voorsz. Land-heer op een morgenstont in de Alsem wyn was ende den Boer die kwam daer voor by gaen / de Land-heer hem ziende / riep hem in en zeide: wat haer ik van u? Gy hout my het Eiken hout af om dyken en dammen te maken / daer doet gy myn geen vriendschap mede / gy kont immers wel werkhoud nemen dat daer genoeg is / de Boer sullis ontkennende / dat het nooit geschiet was: Zo zeide de Land-heer dat is myn lief / soo breng ik u dan eens / gedronken hebbende / langde hy den Boer de Roemer. De Boer de Roemer in de hand krygende en niet wetende wat daer in was zeide / myn Heer so ik daer schult aen hebbe / so moet dit Galle worden dat ik in 't lyf drinke; den Boer gedronken hebbende en proevende dat het so bitter was / meenende dat het in Galle verandert was / en zyn schult be-

kennende / zeyde: och! God die wreekt al spreekt hy niet.

De eene stoot de andere het Bot uit de neus.

Zeker Jongman na een jonge Dogter vragende / het welke wat lange duurde eer hy by haer in gunst konde geraken / so gebeurde het dat hy op een avond / by haer quam / en hielt al sterk aen / kwam op 't leste so verre dat hy by haer in huys geraekte / en also zy te Antwerpen groote gebouwen van huisen hebben / daer groote kelders onder zyn / die zy mede bewonen / so kwam hy met haer in de kelder / ende met haer zoetjes discourerende van zyn liefde die hy haer toedroeg: begon hy so veel van haer te verwerven / dat hy te nagt precies te een uur aen haer deur soude komen kloppen / en de Maegt soude hem in laten / ende hem geleiden op de kamer daer zy sliep / om als dan zyn vierige brand te koelen / en zyn ruste te neemen in zyns Liefs armen. Het welke een Fielt of Vagebont die in het kelder gat lag hoorde. Dese kwam hem verstoten en klopte aen de deur / so als de klokke een uur geslagen hadde; de Meit het kloppen horende / opende de deur / nam hem by de hand / en geleide hem in donker gelyk

haer bevolen was/ op de kamer by de voorsz. Juffrou. Hy by haer komende zweeg al stille en trok hem uit/ ging by haer onder leggen en koelde zijn brant met haer. Sy nog niet wetende of het was haer Serviteur die sy beschelden hadde. En also hy die nagt in Venus boomgaert al vry veel gearbeyt hadde/ begon hy in het einde slaperig te worden en sliep tot den ligten morgen/ walkker worende/ sag sy een vreemt postuur by haer leggen/ waer van sy verschrikte. Hy die dit hoorde/ zeide terstont mijn alderliefste/ indien gy het doen wout/ gy soude my wel laten Schabotteren: Maer wat sou 't wesen? dan waert gy selver ook geschonden. Dog sy een goet genoegen hebbende/ vermits hy zijn boog wel had konnen afschieten/ en sag dat het dog niet goet soude zijn/ liet hem andere klederen maken en Troude hem. Maer de andere klopte ondertusschen/ dog en wierde niet ingelaten/ maer het bot was hem uit de neuse gestoten.

Een aardige Klugt van drie Studenten.

Het is gebeurt dat drie studenten op een tyd by eenige Juffrouwen op een Colation genodigt waren/ alwaer sy lustig vrolyk waren: en also het lange duurde dat sy by

by malkander zijnde/ so moest den eene een boodschap doen/ daer hy niemant om zenden kon/ en de maniere van kledinge was dat de broek en 't wambais aen malkander vast sat/ so konden desen zijn broek so gau niet los krygen/ trok zijn wambais uyt en scheet door haestigheyt in de mouwe van het wambais/ hy die doe verlegen was en niet wetende hoe hy het best klare sou/ sneed de voeringe uit de mouw/ alwaer de stront in sat/ trok het wambais doe wederom aen: En hy die een losen Schalk was/ kreeg den blaesbalk en brak die los/ stak daer de voorsz. voeringe die verbuilt was in/ en sloeg doen deselve weer toe/ ging wederom by 't geselschap; daer nog een tyd lang vrolyk geweest hebbende/ scheiden sy allengskens: ende also sy goede companjons waren/ die malkander wel verstaen konde/ en veel klugjes uitregten so liepen sy alle sy drie in een kamer/ twee op het bedde/ en een in een slaepbank/ die aen de syde van de bedstee stont: sy gingen te bedde/ hy mede in de slaepbank/ nam de blaesbalk met/ waer mede hy blies als volgt: Dese twee op 't bedde leggende/ begosten te slapen/ doe nam hy die blaesbalk en stak die onder haer deeken en laken/ en blies daer lustig onder/ daer op sy zeiden; foey hoe stinkt

gy/ den ander zeide; gy doet het/ hy die al stille lag/ lagte in zyn buist: zy wederom in den slaep komende/ begost hy weder te blasen: en zy den stank wederom in de Neus krygende/ begost de eene te vloeken/ en zeide; wat Duivels stinken is dat? den ander begon ook also uyt te varen/ op 't lest kregen zy malkander by 't hoost en sloegen d' een den ander. Hy die daer zyn vermaek in had/ bleef het meeste van de nagt/ waer over de andere tot dziemael toe malkanden wat op 't lyf gaven.

Van een Bruidegom die zyn Bruid afgezoent wierd.

Het is eens op een tyd gebeurt (in 't vermaerde vlek 't Heerenbeen genaemt/ gelegen in Vriesland) dat seker Jongman vryde na een jonge Dogter/ en na een lang aenhouden/ belooste hem te trouwen/ waer door hy verblyd was; en also de jeugt wat haestig valt in 't bylapen versogt hy aen haer/ om zyn couragie eens te moge tone't geen zy afsloeg/ en zeide; het geest hier nu geen pas/ dog komt t'avond te negen uuren op de hoopberg die by ons hups staet dat hy belooste om te doen/ 't welk een lose boef hoorde/ waer zy niet op en dogten; de bruidegom ver-

verblyd zynde/ nam zyn afscheyd van zyn liefste/ denkende by hem selven/ hier magh een vaentje op staen/ en ging in een herberg en dronk eens lustig en alzo de tyd verlopen was/ ging zy op den hoopberg/ en verwagten haren bruidegom/ die nog in de herberg sat/ en niet gehoort had dat de klok negen geslagen had. Dese voorseide boeve hier op lettende dat de bruidegom niet en kwam te gesiender tyd so klom hy op den hoopberg/ en zoende haer eens met een gantwigheyt/ en ging doen weg van haer; kwam doe voor deselve herberge/ en vond den gehoorende bruidegom daer nog zitten/ maer stont voort op en ging al laggende ten hups uit/ en komende ter plaetse als gestelt was/ en haer niet ziende/ klom op den hoopberg/ seggende; zyt gy myn liefste? dog geen beschept horende/ liep hy geheel verstoort weg.

Aardige klugt van een Soldaat.

Een seker klugtige Soldaet/ leggende in guarnisoen te Meppel: In een herberg komende/ en niet wel by gelt wesende/ sag dat de Waerdinne rode buikkool gekookt had/ en dat zy het water wilde weg gieten/ zeyde doe tegens haer/ giet dat niet weg/ maer geest het my/ gelyk zy geerne dede: hy ging by een Kruidenier/ kogt aldaer eenige glaasjes/ en volde die daer mede ging daer

mee doen op de markt staen / en verkogt 't aen de boeren / voor kostelyk oog water / ende maekten daer nog wel over de Vyf gulden aen gelt van: en weder in de herberg gekomen zynde / riep hy de Waerdinne / en seide tegen haer: ziet dit gelt heb ik daer van gemaekt / is dat niet beter als of gy het had weg gegoten; Laet nu de Boeren wy haer oogen wasschen / dat ze wel worden; Diergelyks heb ik nog eens gedaen / verkoopende haer Turf-Mat voor Vloje-kruit.

Missive geschreeven aan H. M. I. P.

H. M. I. P. Myn goeden vriend, na alle gebiedenisse, is myn vriendelyk Requirrei aan U E. met den Collateraal, dat U E. met en anderen so veel gelieven te doen ende disponeren my nu het Salaris, aangaande de Kinders van vergangen Winter, also dat nu wel t'eenemaal soude te passe komen, om eenen die my vattediose valt so is myn minnelyk suppliceren om 't selve te laten in zommere, also myn intentie is, indien my God onse Hemelschen Vader gelieft te bewaren voor dilibiteit, om den selve weg met aggregatie te wandelen, en dat dit selven mogten conquesteren, ofte verkryge kan 't V.L. my met eene doen situeren ofte ordonneren, sal my grote Graviteyt geschieden, wil dan met contemplatie ofte belieft hier van Communicerren

ren, ende niet te allalieneren, Diffinityf ofte eindelyk beveele ik U Liede, met U, Huysvrouwe, de gantsche Familie, ja alle goede bekenden in de protectie des Allerhoogsten, den welken kan ik bidde V. L te gespare in voorspoed en zalig lang Leven.

Van een persecte Kakker te Harderwyk.

Het is gebeurt te Harderwyk / dat twee Studenten met malkander wedden om een vane Biers / dat hy hem tusschen neus en mont soude kakken / zo klein als een spelde hooft of op 't grootste als een eeret; de ander contrarie / dat hy sulk niet soude konnen doen / ging doen op de rugge leggen: Den anderen streek zyn broek of / begon te kakken en bescheet hem zyn gantse aengesigt over / en op springende / riep / ik hebbe 't gewonnen / waer op den anderen begon te laggen / en zepde; ik bekenne het verloozen te hebben.

Walgigheyt van een seer Hovaardig en Laatdunkent Snyder gesel.

Een zeker Boer te Mastebroek / hebbende een Zoon / die seer jammerlyk met de Meppeler rose gequelt was / dat is de Bedelaers krankheyt /

hept / by de geleerden genoemt Pignitka / de Vader sag / dat hy sulken zwaare gebreck daer van had / en dat de werkader gekzomepen was / dagt by hem selven / myn kint is onbequaem om Boere werk te doen ik sal hem aen een ambagt bestelle / gelyk hy dede / bragt hem by een Land-snyder / die by de boeren ging naeijen / de welke men Caldunstokers noemt / daer een Jaer of twee geweest zynde / quam wederom eens te huis / weesende so hoebeerdig / gelyk men segt voor een spreek woord: als een Snyder op een gehuurt Paert / het hovaerdigste schepsel op aerden is. t'Huis komende / spraek hy so goed hollands dat men hem qualyk verstont / hy mogt wel uyt een sloot gedronken hebben daer een Hollander in gescheten hadde: Hy vraegde wat een kanne voor een ding was? Item / Melk-emmer / Melk-baten / enz. hy sag zyn Vader t'huis komen met een Boer hoop / en vraegde hem waer dat van gemaeht worde? of zy die van Kozyn-kozben maekten. De Vader de malligheyt horende / zeide; gy sult met gy gaen in 't land / daer sult gy het sien? hy voer heen in 't land komende sag een herke leggen / nu so hy zyn Vader vragen wilde hoe dit heete / trad hy op de tanden van de herke / en zeide; hoe heet dit ding en eer

eer hy het woort uit brengen konde / hoe dat ding heete / sloeg hem de herke voor zyn tanden / dat hem de neus en mont bloede / doe riep hy / de Duyvel haelt de herke. De Vader dat horende / worde quaet en nam de herke / sloeg hem digt op 't lyf / en zeide; ik sal dy schelm leeren wat een herke is? hy zeide; O Vader vergeeft het my! ik dede 't om kortswil; ik ook zeide de Vader / daer mede leerde hy alle dingen wederom kennen / ende was weer nedzig als te voren.

Ongehoorsamheyt der Vrouws-personen.

Het is gebeurt dat een seker Kozbemaker wel by de zeven Jaren over een Kozf wrogt / en deselve ree zynde zeide hy tegens zyn vrouwe dat zy zeggen soude / de Heere zy gedankt / de Kozf is ree; zy zeide / dat zy dat niet zeggen wilde: de Man zeide / zy soude het doen? zy niet willende / so begon hy haer te slaen / en onderwyle kwam 'er een Edelman voor by gaen / en zey: waerom slaet gy u vrouwe? hy zeide: myn Heer ik hebbe zeven jaer over een Kozf gewrogt en is nu ree / en ik bevele haer sy sal seggen / de Heere zy gedankt de Kozf is ree: en zy is so styfs datse dat niet zeggen wil / de

Edelman zeide: is de hoere stpms / sla dan ter degen / voort gaende quam hy in zijn huis en verhaelde het tegen zijn vrouwe / daer op zy antwoorde / dat hadde ik ook niet gedaen / al hadde hy my dood geslagen. De Edelman zeide; wout gy ook so stpms wesen? en sloeg de Vrouwe een tyd lang vraef op de huit: De knegt dat ziende / vertelde het tegens de Meit? die aldus zeide; ik hadde het ook niet gezeit / al hadde hy mijn dood geslagen: de knegt zeide; wil stu Hoer ook stpms wesen? so sult stu varen als de Vrouw / en gaf haer lustig wat om de lenden: Aldus wiert de ongehoorsaemheyt van dese drie Vrouwe-persoonen gestraft.

Van een seer perfecten Twentschen Boer.

Een seker Twentsche boer te gast genodigt wesende van een goet Vriend / dewelke meer goede vrienden ten eeten hadde / en aen de tafel sittende / so kwam 'er Salade op de tafel / daer zy allen van begonden te eeten behalven den Twentenaer / en zeide tegen hem / Hoe sit gy so? Eet mee Salaet. My lust geen Soldaet / de andere begosten te laggen / en zeiden langt hem wat op het tafelhout / dat zy deden; hy nam zijn mes en sneed de Salaed aen

stukken / stakse aen de punt van het mes / ende atse also op. De anderen haer wederom van laggen niet konnende onthouden over dese perfecthept van desen Twentenaer; waer over hy toornig wiert / en zeide / wat duivel wies ick von Soldaet toe vretsen / wan ick gras wol vresen so wol ick by de keune gaen in der waide / en vretsen daer den balg dikke / was vrupt mich dese hase-koppen toe gunneken en te schatteren.

Van twee Huishoudende Luiden.

Een seker Paer volk aen malkander getrout zijnde / dewelke beide geern eens dronken / en gingen veeltyds te samen in de Herberge / ende Vronken haer sad. So gebeurde het eens op een tyd dat de man eerst heen gegaen was / en had wel een mengelen of twee op eer zy kwam / doch betaelde het Gelag van te vozen / en hielt nog een han te goede: Die te samen uitgedronken hebbende / zeide zy: man geest Geld voor het Bier: waer op hy antwoorde / ende zeide: de man is wel en 't Wijf ook / zy zeggen beide van geen geld / gingen doen voorts na huis. En also zy arme luiden waren / en niet veel crediet hadden: Waren nogtans seer

genegen tot het drinken / so gebeurde het des anderendaegs dat de Man de wagt had / en also zy alleen in huis was / niet wetende hoe zy 't best klaren sou om Bier te krygen / bedagt zy ten lesten een vond / dede haer hembt uit en bragt dat selver in de Lombaert / en haelde daer een schelling op ging doen met een groote kanne na de Herberge en kogt doe twee kanne Bier voor 't geld. Daer mee na huis gegaen zynde / sette zy de kanne in het bedde / en spaerde het tot 'er tyd toe dat haer Man kwam. De Man des avonds te huys komende / at wat en ging te bedde by zyn Wyf / en een weinigjen Lepde / kreeg hy groten dorst en zeide tegens haer: Och Wyf! ik hebbe sulken magtigen dorst / en versmagte schier aen deselve. Doen kwam zy met de kanne vol bier voor den dag / en zeide; Man het sal u eens gelieven / hy 't selve ontfangen hebbende / deed een goede teug daer uit / en zeide doe; wel Wyf / hoe komt gy hier aen; Dat is goed bier: doen zeide zy ik hebbe myn hembt uitgetogen en dat na de Lombaert gebragt / en hebbe daer zes stuyvers op gehaelt / waer voor ik het Bier gekogt hebben. Doe begon hy hem nog seer te verblyden en preesde haer grote voorzigtigheit seggende; Och vrouwe! wat bent gy een zuinige huyshoustier. De

De opregtigheit van een zekere Ruyter, getoont aan zyn Paard.

Een seker Ruiter / zynde een lief hebber van paerden / dog principael hielt hy veel van 't geen hem selfs toe kwam / gelyk hy sulks vele voorvallen betoonde / want als 't eens gebeurde dat de betaling wat slegt liep / en zyn geld haest ten einde was / wilde hy egter zyn Paert niet verongelyken / riep derhalven zyn Cameraet / en zeide; Hans Jurege / ziet hier myn laeste geld / en ik zie in lange nog geen betalinge te gemoet / derhalve moet ik tegen myn Kuin speelen / wie het alles sal hebben / kykt dan toe / wie de meeste ogen werpt zal 't winnen / daer op kreeg hy een paer dobbelstenen uit zyn sak / en zeide; dat is voor myn / werpende zeven ogen; voort wierp hy weder / en zeide; dat is voor myn Kuin / werpende negen ogen / als nu 't Paert dit gewonnen hadde / nam hy het geld en kogt daer haver voor / en also der in de koop een halve stuiver over schoot / liet hy 'er so veel meel by doen / en leed selfs honger.

Een aardige Pots.

Het is tot Amsterdam gebeurt / dat twee

loſe boeven eens met malkander opſtenden om in een Hoerhuys te gaen / het welk geſchiede. Daer zynde ſo ſaten zy een tyd lang ſame en dronken / en overleiden met een hoe zy best die Madam / welke seer schoon was voor een tyd lang haer klederen ſouden afhandig maken ; dog besloten dat den eenen dien nagt by haer ſoude blyven / en gaen in de voorkamer by haer te bedde / het geen geſchiede. Deſe bedſtede was digt by 't venſter / alwaer een Tafel voor ſtond / daer zy beide haer klederen op leiden / hy de zyne en zy hare / gingen doen by malkander op 't bedde : En als zy dan in ſlaep waren / ſoude de andere komen en neme de klederen / door het venſter dat al los gemaekt was 't welke geſchiede. Zy die ſamen den wolvendans ſpelen / met de ſteert tuſſchen de benen / lagen ſo lang op het bedde tot het ligt dag was : doen ſoude deſe twee liefjens opſtaen en de kleren ware weg / waer over hy begon te roepen en zeide : Hoe duivel is 't hier gelegen / zyn hier dieven in huis ? Ik will myn kleren weer hebben / of daer ſal wat anders om gaen. De waert en de waerdinne zweren by eede dat zy 'er niet van wiſten ; doe begon hy wederom in ſtilſtant te komen / ende zeide tegens de man gaet eens in de ſtraet / ende in dat huis / en ſegt dat zy u pak kleren voor my hangen / het geen geſchiede / en zy

nagt ſe hem / en hy ging doe zyns weegs. De Madame was haer klederen quit en het gelt toe / dat zy des tyd verdient hadde. Hy lagte al vaſt in zyn ſelve / en ging heen na zyn Conſrater / die zyn en haer klederen gekregen had / gingen doe te ſamen weder in een ander huis / daer die Heerling gedaen wiert / waer een ſchoon jong Deuntje was / trokken haer de klederen van de voorzeide Madamme wederom aen / en reden doen te ſame op een wagen na haerlem om een Speelreisſen ; zy daer lang genoeg geweeſt hebbende / trokken doen weer na Amſterdam. En alſo zy dit werk moede waren / geleide zy haer in dat huis daer de Madamme woonde / die de kleederen toe kwam / dewelke doen begoſt uit te varen ende zeide ; Gy diefagtige Hoer / hebt gy myn kleederen geſtolen / trekt ſe terſtond wederom uit dat zy doen moeſt of zy wou of niet / daer op telden zy haer nog een goet dozyn buiſt ſlagen toe. Zo dat zy na een wyl tyds hand gemeen geweeſt te zyn / met een blauwe ogen ten deuren uit moeſt.

Doe kwam het zelfde Kleed, weer aan
de regte Maagt,
Die neffens dit verlies, haar Maagdom
had gewaagt.

Aardig Discours van eenige Passagiers in Braband.

Onlangs gebeurde dat eenige passagiers in Braband in een Veerschuit voeren / welke al te samen Papisten waren / en onder allen een Gereformeerde / dese papisten zeide onder malkanderen / dat zy seer verwonderd waren dat de geusen so hartneklig bleven, dat zy niet wilde geloven aen 't Roomse Catholyk geloof / daer zy so vele miraculen han sagen als dat haer priesters konden duivelen uit dryven / en meer andere miraculen / die hare Sancten deden: Dese gereformeerde de reden aenhorende zeide: Ik sal ook eens van een miracul vertellen dat geschiet is luistert toe. Het is eens gebeurt dat eenige passagiers na de helle reisden en voor de helle komende / klopten aen / doch en vonden daer niemant t'huis / als een kleine Jonge / die haer vraegde wat zij hebben wilde. Zy zeiden; wy wille in de helle wesen: de jonge zeide / hy liet niemant in / zyn volk was uit: zy vraegden waer zynse na toe? hy gaf haer tot antwoort / datse na Romen waren / de Paus was dood / en dat zy daer als bloet vrienden in den Rouw waren versogt. De Paepisten zeiden; dat is een leugen / 't is waer zeide hy;

hy; maer gy lieden liegt ook / want gy mnoselen Apen gelooft allen leugenen.

Snyders gemaakt van Menschen drek.

Twee Dzinke broeders by malkanderen sittende te dzinken / kregen dispuit waer dat de Snyders van gemaekt waren: den eenen zeide / het was een Koe-stront; den anderen ter contrary / zeide dat het een Menschen-stront geweest was / geeft daer reden van zeide den eenen? dat kan ik wel doen / en zeide; het is gebeurt dat St. Pieter uit wandelen ging / vont een Menschen-drek / sloeg daer met zijn staf op / en zeide / Fiat. Terstont quam daer een Snyder uyt spzingen. Ende dat zullis waer is / dat het een Menschen-drek geweest is / ende geen Koe-stront blykt daer uit / dat zy nimmermeer op de aerde sitten om te nacijen / of de deuren moeten toe zijn: maer op de venster of op een Tafel / vreesende altyd nog dat haer de Verkens vreeten sullen. Den eenen zeide doe / ik ben geconsenteert / die reden zijn goed.

Monniken gemaakt van een Koe-stront.

Also wy in het vorige verhaelt hebben van

van de af komste der Snyders / so moet ik u nu ook eens verhalen van de af komste der Mummiken: de Duyvel sulks gesien hebbende / dat St. Pieter snyders gemaekt hadde / wilde dat selve na bootsen / en sag een hoestront leggen / stiet daer met de voet aen / en seide Fuat / in plaets van Fiat; en daer kwam een Mummik voor den dag. De Duivel sag vreemt toe dat hem dat misselijk schepsel so gelyk was / en sag 't met verwonderinge aen / dagt wat sal ik nu met hem beginnen / en seide ik mag daer een bedelaer af maken / gelyk hy dede. En al hoewel het bedelen een schandelens ding is / ik sal nogtans met 'er tyd ook wel tot een goed einde maken / 't welk ook geschiede. Maekte de Lieden wijs dat het een Heilig werk was / en dat hy een heilig Persoon was / en dat hy ook die geene was / die haer uit het Vagevuur helpen konde / door Aalmissen die sy hem toe bragten / waer door hy van de slegte Lieden veel gelds vergaderden / kreeg doen nog seer veel spysbroeders die hem gelijk waren / en vermenigvuldigden gelijk de Maltsen in een verrotte haes. Dog eindelijk kosen sy de Paus van Romen tot haren Generael / die sy nog getrou zijn als de Bijen haren Koning. Daer na wierden sy verdeelt in verscheide Co-

Colonelschappen / als namelyk onder Franciscus / Augustinus / en meer andere Orden; dat al te lang valt te verhalen / sijn op 't lest so ver gekomen dat sy gehele Landschappen tot haer beste hebben gekregen / en aldaer grote Gebouwen gemaekt / niet alleen voor haer / maer ook voor haer Hoeren. Dese Renten sijn wy afgeslagen / door de komste van Lutherus en Calvinus / hoewel sy in veel Plaetsen nog groot gesag hebben / als blykt in Brabant ende meer Plaetsen / daer haer Paen Koninck is.

Van een Paap die uit de Biegte klapte.

't Is gebeurt in de Grietenie van Wolvega / dat daer een seker boeren jonge sijn Biegte deed aen sijn Paep / die hem heel scherp ondervraegde / bekennende alle sijn Misdaden die hem bewust waren; seide dat hy nog wat heimelijks wiste: maer hy dorst het de Paep niet seggen; de Paep meenende een seer secrete saek te horen / hielt al sterk aen / en seide tegens de jonge / gy moet niet verzwygen / of gy en kont geen Absolutie krygen. De Jonge door 't hart aenhouden seide: ik weet een Vogelnesjen / en het heeft nog een Jonge / maer gy moet het niet seggen;

gen: De Paep wozden kwaet / meenen dat het de Jonge uit schalkheyt dede / dat het hem was ingestoken / en zeide tegens de Gemeente / datse haer kinderen so opvoededen / datse in plaets van sonden te belepden / spzeken van Vogelnesjes / spottende also met de Pziester. De Jonge die mede in de vergaderinge was / riep / ha / ha / ha / dagt ik 't niet wel / dat den Schelm niet zwygen kon / ik zal datelijk gaen ende halen het uit: Liep uit de Vergaderinge ende haelden 't daer uit kwam doe weder in ende zeide / hier heb ik het al / nu sult gy het my altoos niet ontnemen.

Van een Koster die de Paap het Verken afgestolen hadde.

Het is gebeurt dat een sekere gierige Paep een Verken gemest hadde / ende also 't daer een gebzuik was / dat men de beulingen by de Boeren ombzagt / 't welk hy niet geerne doen wilde / vzaegde om raed aen zijn Koster / hoe hy het best maken souden / dat hy de beulingen behouden mogte: de Koster niet slegt zijnde / gaf hem raed / dat hy het Verken by nagt sonde slagten / ende zeggen dan dat hem het Verken ontstolen was / 't geen hy

raedsaem vont / ende dede alsoo / als hem geraden was. De Koster zegt by hem zelven / ik mag de Paep niet leugenagtig maken / hoewel hy de Boeren wel veele Fabulen wijs gelit / ging ondertusschen heen ontdol de Paep des nagts het Verken; hy des mozgens vzoeg op staende / vont dat zijn Verken gestolen was / de liep voozts na de Koster toe ende zede: Mijn Verken is mijn ontstolen. De Koster zeyde so moet gy zeggen: wel zeyde de Paep / 't is my waerlijk gestolen: De Koster zeyde blijft daer by / anders moest gy de Beulingen om deelen. De Paep zeide werom / 't is mijn opregt ontstolen. Soo gy dat niet en zeyde / soo souden wis de Boeren daer op smaden en seggen / Heer Oom is al te gierig / de wilse niet missen. De Paep mogt daer mee heen gaen / ende was ondertusschen zijn Verken kwyt.

De Koster hier zyn Pæp bedriegt,
De Paap in waarheyt niet en liegt.
Want ziet hy is zyn Varken quyt,
Schoon dat het hem wel deftig spyt.

Tot

Tot een Besluyt.

Den Leeser gelieve dit voor Lief a
te nemen/ Wy sullen het hier na
ter maken/ want het breedst is n
agter zeide het Wijf/ doe soude
een Pan kalken/ en de steel quam
eerst. Hier op slaet het bekende Spreek
woord; Het Einde goed.

FINIS.

cpl. f